

Devrimciler,
tasfiyeciliğe karşı
örgütlerinizi savunun!

Toplu sözleşmeleri
devrim savaşımıyla
bağlayalım!

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

İŞÇİNİN SESTİ

Yıl: 6, Sayı: 105-106
8 Ekim 1979

Toplu Sözleşmeleri Devrim Savaşımıyla Bağlayalım

UYGULANACAK YÖNTEMLER DÜZENE DE YARAYABİLİR, DEVRİME DE

Zeynep Arbat

ODTÜ eylemi, burjuvazinin yıllardır topluma mal etmeye çalıştığı değer yargılarına doğrudan bir saldırı oldu. Bunun ilk şaşkınlığını atlaman burjuvazi seçim yaygıralarıyla ortalıkta dolanıyor. Tankıyla, askeriyle şehirleri işgal edip seçim oyunlarını sahneliyor. Dolaplar, dümenler, transferler ve ara rejim tartışmaları sürüp gidiyor. Bütün bunların ardında burjuva partileri arasındaki siyaset farkları giderek azalıyor, eriyor. Her tehditte, gözdağında finans-kapitalin çıplak diktatörlüğünün, faşizmin yüzü sırtıyor.

Burjuva basını seçim çığırtkanlığı yaparken oportünistler de bu koroya katıldılar. Bu yaygaranın unutturmaya çalıştığı nedir? Unutturulmak istenen 500 bin işçi için gündemde duran toplu sözleşmelerdir. Yarım milyon işçiyi doğrudan ilgilendiren toplu sözleşmeler gerçekte işçi sınıfı hareketini ve Türkiye'nin geleceğini derinden etkileyecek önemdedir. Ve bunun içindir ki, oportünistler bu konuda bol laf edip hiç birşey söylememeyi yeğliyorlar.

Sorun, toplu sözleşmelerin yalnızca bir ekono-

mik savaşım olmamasında yatıyor. Son toplu sözleşmelerden bu yana fiyatlar akılları durduracak düzeylere çıktı. Faşist baskılar, saldırılar giderek şiddetleniyor. İşçi sınıfımız yıllardır askeri, polisi, sarı sendikacısı ve oportünisti ile bir kuşatma altında. Finans-kapital terörle, şiddet kullanarak faşizmi getirmeye uygun bir ortam hazırlıyor. İşçi sınıfının savaşkanlığını törpülemeye, gücünü köreltmeye çalışıyor. Burjuvazi ekonomik dar boğaz içinde. İşçi sınıfına işgücü değeri karşılığında yaşanacak bir ücret vermek gibi basit bir istem burjuvaziyi, yıkıma karşı karşıya getiriyor. İşçi sınıfımız kendisine çoktandır dar gelen kabını patlatacak. Bu kaçınılmazdır. Ekonomik istemler bunda bir araç olabilir. Ve artık Türkiye'de ekonomik savaşımı siyasal savaşım arasında kıl payı bir fark vardır.

Türkiye'de son günlerde yer yer masum gösteriler, ayaklanmalara dönüşüyor. Örneğin son Adana olayları. Bunlar kendiliğinden hareketlerdir. Halkımızın öfkesini, kızgınlığını açığa vurmasıdır. İşçi sınıfımızın örgütlü, sınıf bilinçli çıkışı ise hem bu öfkenin sözcüsü olacak, hem de kendisine unutturulan gücünü dosta düşmana katılayacaktır.

Bugün Türkiye'de işçi sınıfımız hayatta kalabilme, neslinin geleceğini güven altına alma savaşımı veriyor. Somut koşullar en basit istemlerin bile, zor yoluyla, devrimci yoldan kazanılabileceğini gösteriyor. Böyle bir durumda Türkiye'de

komünistler için parlamentarizm ve yığın savaşları arasında bir "seçenek yapmak" gibi bir sorun yoktur. Barışçıl durumlarda bile seçimler ve parlamenter yol işçi sınıfının savaşımında sınırlı bir yer tutar. Devrimci durum ise yığın savaşımının önemini daha da artırır ve yırııcı yöntemler uygulanmasını ister.

Bu yöntemleri finans-kapitalin bunalımını dik-kate alarak saptamak gerekir. Grev "tehdit"leri boş laf olmaktan öte, finans-kapitalin işine yarayacak yöntemlerdir. Burjuvazi elindeki stokları eritmek, yığınsal lokavt uygulamak, ücretleri düşürmek için olanak arıyor. Tek tek işyerlerinde greve gitmek, bu direnişleri daha yaygın ve yığınsal savaş biçimleriyle desteklemek, burjuvazinin eline silah vermektedir.

Ancak işgaller, üretim araçlarına ve ürünlere el koyma, işçi ailelerinin de katıldığı ülke çapında yığınsal gösteriler işçi sınıfını burjuvazi karşısında güçlendirebilir. Ülke çapında planlı, burjuvazinin hayat damarlarını kesmeye yönelik eylemler ve bunun en üst düzeyi olan genel grev işçi sınıfı hareketini bir üst aşamaya geçirecektir.

Bugün Türkiye'de komünistlerin önündeki sorun, devrimi isteyip istememekte yatıyor. Toplu sözleşmelerde işçi sınıfımızı boşlamak, bugüne kadar devrim yolunda canlarını veren komünistlere ihanettir. Devrimi yapacak işçi sınıfımızı açlığa mahkum etmektir. Uzun, çileli ve kanlı olacak halk devrimimize sırt çevirmektir.

İçindekiler

1. Toplu sözleşmeleri devrim savaşımıyla bağlayalım
Zeynep Arbat
2. Okuyucularımız yazıyor
4. Kavga ve Yorum:
14 Ekim seçimleri ve CHP yanlısı komünistlerin çıkmazı
R. Yürükoğlu
5. "Parti disiplini ve Kadet yanlısı Sosyal-Demokratlara karşı savaş"
R. Yürükoğlu
6. Duyuru:
Tasfiyeciliği durdurun
R. Yürükoğlu
7. Fraksiyonculuk suçlamasıyla kendinizi ele verirsiniz
Mustafa Kabadayı
8. Yığınlar en iyi kendi deneyimleriyle öğrenir, öğreniyor
Memet Kurtalan
9. ÇEK-AL:
Toplu sözleşmelerde devrimci tutum nedir?
Emine Engin
13. Anahtar:
Ekrem Kavgası Devrim Kavgası
14. DGM direnişi — Proleter savaş yöntemi
Mustafa Kızıltepe
15. İş kazaları iş cinayetleridir
Jülide Sezer
16. İran Kürdistanı ve oportünistler
Süleyman Sakalı
17. Gençlik yaratıcıdır. Örgütlerimizi bırakmayız
Davut Çelik
18. Kadrolar hesap soruyor
R. Selim
19. ADC 30 yaşında Vietnam 34 yaşında
Aliye P. Atılgan
20. Leninizmi Lenin'den öğrenelim
Ali Çakırcalı

15 günlük devrimci işçi gazetesi.
Editör: R. Yürükoğlu
Masrafı: 30p.
Yıllık abone: 10 pound
Almanya için: 60 mark
Türkiye'den: 4 kitap gönderilerek abone olunabilir.
Adres: 29 Parkfield Street, London, N.1, England.
Baskı: Anvil Printers Ltd. (T.U.)

İŞÇİNİN SESİ

OKURLARIMIZ YAZIYOR

İşçinin Sesi'ne mektup yazmaya devam ediyor. Yer darlığı nedeniyle tümünü yayınlamıyoruz. Okurlarımızdan özür dileriz. Bu sayfalarımız görüşlerimizi paylaşan, paylaşmayan tüm okurlarımıza açıktır. Mektuplarınızı, haberlerinizi, yazılarınızı bekliyoruz.

"İşçinin Sesi" editör bayları Adresime göndermekte olduğunuz yayını izlemek istemiyorum. Bir daha göndermeyin. Yeni "katkı"larınız da burjuvaziye kurtaramayacak. Onunla birlikte sizler de ezilip gideceksiniz.

A.C.A
İstanbul

Değerli yoldaş, İşçinin Sesi dergisine üye olmak istiyorum. Fakat köyde oturduğum için sizin istemiş olduğunuz 4 tane kitabı yollayamıyorum. Onun için beni mazur görün. Ve bana da İşçinin Sesi dergisinden göndermenizi saygılarımla arz ederim. Tüm devrimci yoldaşlarıma davasında başarılar dilerim. Mutlu yarımlar

K.Ş.
Erzurum

Sayın İşçinin Sesi gazetesi, Ben Ankara'da genç işçi ve çırak örgütlenmesi yapan bir devrimciyim. Oportünistler burada İşçinin Sesi görüşlerini savunanlara her türlü çamuru atıp çalışmalarını engellemek istiyorlar. Ama özellikle işçi gençlik arasında hızla yayılan bolşevik görüşler bugünlerde sanayilerin duvarlarını slogan olarak dolduruyor. Bizler burada çok az sayıda kitapla propaganda çalışmalarımızda çok zorluk çekiyoruz. Çıkan bütün kitaplardan ve gazetenin her sayısından 10'ar adet istiyorum. Çalışmalarınızda başarılar dilerim. Devrimci selamlar

M.F.
Ankara

Değerli dostlar, Yurdumuzu da giderek keskinleşen sınıf çelişkileri ve hızla olgunlaşan devrimci durum kimin ne olduğunu dupduru bir biçimde gözler önüne serdi. Hareketimizde önemli bir

dönüm noktası olan devrimci ODTÜ eylemi hem burjuvazinin hem de oportünistlerin yüreğine korku saldı. Ayaklarının altındaki toprağın kaydığını içlerinde duyan sağ oportünistler tarihsel görevlerini bir kez daha yerine getirmek için dönüp burjuvaziye günah çıkarttılar. Sonra da karşı-devrim kervanından yığıt devrimcilere küftüler. Gerçek LENİNCİ hattı bastırmak, susturmak ve yok etmek özlemiyse yanıp tutuşan sağ oportünistlere karşı bizim tek bir silâhimiz vardır, o da LENİNCİ ideolojimizdir. LENİNCİ ideolojiyi özümsemede, yaymada ve yığınları anlatabilmede İŞÇİNİN SESİ yayınlarının büyük bir işlevi vardır. Önümüzdeki günler bizlere çok büyük görevler yükleyor, tüm saldırılara, karalamalara ve suçlamalara karşı LENİNCİ ideolojimizle göğüs gereceğiz. Tüm bu saldırılardan alınımızın aklıyla çıkmamız için LENİNCİ ideolojiyi bize öğreten İşçinin Sesi yayınlarına her zamankinden çok daha gereksinimimiz var. Onun için sizlerden istediğim, bana İŞÇİNİN SESİ yayınlarını yollamanızdır. Şimdiye kadar çıkan İŞÇİNİN SESİ yayınlarından, Empervalizmin Zayıf Halkası Türkiye (4. basım), Proletarya Enternasyonalizmi, Parti Disiplini ve son çıkan Üçüncü Program ve Görevlerimiz adlı kitaplardan birkaç adet yollarsanız sevinirim. Tabii bunun yanında İŞÇİNİN SESİ gazetesinin yeni çıkan sayılarında (103'den sonra) sürekli birkaç adet yollarsanız dağıtımını yapabilirim. SAVAŞIMIZLA UTKUYA ULAŞACAKTIR!

E.B.
İstanbul

Değerli dostlar, Bir yıldır, devrimcinin olması gereken safta: işçi sınıfının saflarında yer alıyorum. ODTÜ eyleminin yol açtığı tartışmalarda İŞÇİNİN SESİ gazetesinin 100. sayısını elimime geçti. Önce birşey anlayamadım. Tartışmalar derinleştikçe, İşçinin Sesi'nin diğer sayılarını (101, 102, 103. özel sayı) okuyup, Mensheviklerin aşağılık işlerini gördükçe meselenin

özünü daha iyi kavradım. Genç kadrolar için dediğiniz şeyler sanki benim için yazılmıştı. Ama ODTÜ eylemi ve burada yapılan tartışmalar bende var olan idealizasyonu tuz-buz etti. Mücadelenin sonunu kadrolar belirleyecek. Kadroların İŞÇİNİN SESİ'ne ihtiyaçları var. HAYDI DAHA HIZLI SAVAŞA! Devrimci selamlar

H.J.
İstanbul

İşçinin Sesi'ne, Dostça selamlarımı ileterek mektubuma başlamak istiyorum. Ben küçük üretim biriminde çalışan genç işçiyim. Ağır şartlar altında, 8 saatten fazla, sigortasız, 500 lira haftalık ile çalışıyorum. Bu gibi yerlerde çalışan arkadaşların durumlarını benimkinden pek farklı değil. Çırakların durumu daha da kötü. Dayak, küfür, angarya işler de cabası. Haftalıkları ise 250-300'ü geçmiyor. En erken gelip en geç giden gene çıraklar. 6 ayda öğrenebilecekleri bir işi 3 seneden daha fazla bir zamanda kendi uğraşları ile ancak öğreniyorlar. Bu birimlerde emeklerini satan bu çocuklar fakir aile çocuklarıdır. İlkokuldan sonra çalışmak zorunda oldukları için buralarda sanayilerde çalışıyorlar. Yaşları 12 hatta 9 yaşında. Ondan daha ufak çocuklar sanayilerde çalışıyorlar. Arabaların altında kalmak, ölmek pahasına. Dertlerimiz çok, açmakla, tartışmakla bitmez. Ama bazı genç işçi arkadaşlar bu koşullarda çalışmanın nedenlerini açık ve berrak bir şekilde görüyorlar. Kapitalist düzende burjuvazi ucuz işgücü ve genç işçiler, örgütsüz işçiler ister. Ama artık kazanı ayağı eskisi gibi değil. Nasıl onlar MESS'de örgütleniyor ise, biz de kendi öz örgütümüzde örgütleniyoruz, örgütlenip savaşaacağız. Burjuvazinin kokuşmuş düzenine biz de çomak sokacağız ki onların babaları gelse bile, bütün güçlerini kullansalar bile, o çomacı değil çıkarmak, kıpırdatamayacaklar. Bize gerçek çıkış, kurtuluş yolunu sizin, İşçinin Sesi'nin göstereceğini gerçekleri gören, bilen arkadaşlar söylediler bizlere. Bizler de öğrenmek istiyoruz. Bir gün var, ertesi gün yok diyen, kur-bağalar gibi o taştan o taşla atlayanlara, bizi sömüren, küçük yaşta mezarla gömmek isteyen burjuvaziye karşı savaşmak için öğrenelim ki, örgütlenelim. Örgütlenelim ki savaşalım. Biz de atalım

imzamızı tarihin sayfasına. Bize bizim için yazılmış alanlardan öğretin. Biz burjuvazinin düzeninde onların okullarına gidemedik ama, biz gene öğreneceğiz. Şayet siz yollarsanız. Yeter ki siz öğretmek isteyin, öğrenmek, savaşmak isteyen çok. Biraz çok uzun oldu ama kusura bakmayın. Siz yazın, yollayın. Bizden ne isterseniz isteyin.

İ.K.
İstanbul

KOMÜNİST LENİNİ BİRLİĞE Size en içten yoldaşça devrimci selamlarımızı yollar, oportünizme karşı verdiğimiz savaşımı yürekten destekleriz. Ülkemizde şu anda kapitalizmden kaynaklanan politik, ekonomik ve toplumsal çelişkilerin ortaya çıkardığı bu nesnel koşullarda (devrimci durumda) mücadele yöntemi hızla kitlelerin yığın eylemlerini yükseltmek, proletarya hegemonyasında UDC'nin hayata geçirileceği savaşıma işçi sınıfının partisince yön verebilmektir. Ancak oportünizm doğası gereği ilkesiz olduğundan, bu savaşımla yürütebilecek yetenekle ve ideolojiyle donatılmadığından savaşımı götüremez. Önümüzdeki savaşında "oportünizme karşı savaş, burjuvaziye karşı savaştan ayrılmaz" OLDUĞUNDAN KİTLELERE oportünistlerin gerçek yüzünü teşhir ederek savaşımı yönlendirmemiz gerekir. Biz ülkemizde devrime önderlik yapacak partimizde genç bilinci kadrolar istiyoruz, tetiği çekmekten korkmayan işçi savaşa kardeş kavgası demeyen militan, disiplinli, Leninici birliğe sahip olan savaşa kararlı PARTİ istiyoruz.

F.Ö.
Gaziantep

Değerli dostlar, Gönderdiğiniz mektubu aldım. İşçinin Sesi 100, 101, 102, 103. sayıları elime geçti. Arkadaşlarımıza, çevremize dağıttık. Az geldi, yetmedi. Özellikle 103. sayı, ODTÜ eyleminin Leninici bakış açısı ile değerlendirilmesinde önemli bir silâh oldu. İşçinin Sesi Leninici ideolojiyi savunuyor. Türkiye devrimci hareketinde olduğu kadar, dünya ölçeğinde de, oportünizm ile Leninici çizginin sınırlarını netleştiriyor, ayrışmaları sağlıyor. Sapla saman birbirine karışmıyor. Bu nedenle gazetemizin — kolektif bir örgütleyici olarak — herkesin eline geçmesi gerek. Güç, fakat güç olduğu kadar da önemli. Özellikle 100 ve 101 elden ele

dolaşıyor. R. Yürükoğlu Yoldaş'ın "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" kitabını hemen herkes arıyor. Tek bir kitap onlarca elde dolaşıyor. Gazetenin düzenli gelmesi, dağıtımı bu sorunları hafifletiyor ama çözemiyor. Daha çok sayı istiyoruz, kitap istiyoruz. Ayrıca 100, 101, 102, 103'den takımlar halinde yollamanızı istiyoruz. Menşevikler saldırıya geçti. Ta baştan doğru Leninci çizgiyi savunular, militan kadrolar tasfiye ediliyor. Üyelere tasfiyeleri, zaman zaman tatlı dille, gönül okşayarak açıklamaya çalışıyorlar. Oysa bunalm had safhada. "Her türlü ideolojik eleştiriyeye açığız" diyorlar, "AMA, İşçinin Sesi YASAK!" diyorlar. İdeolojik saldurmıyorlar, iftira, yalan, demagoji, çamur atma gündemde. Yürükoğlu Yoldaş'ın kitaplarını "Troçkistlik"le suçluyorlar, "5. Enternasyonalcilik" diyorlar. Pomeroy Yoldaş'a "Çağdaş Troçkist" kılıfını buldular. Bu türden saldırıları acizliklerinden kaynaklanıyor. "Örgütün geleceğinden", kendi geleceğinden korkuyorlar. "Çökertiriz de size teslim etmeyiz" diyorlar. Neyi, kimi, niçin çökertecekler? Esas çökecek olan kendileridir. Dedik ya: Korkuyorlar. Bizim örgütlü mücadelemizi, işçi sınıfı hareketini kimse çökertemez. Bunu şu ana kadar ki çalışmalarımızla gösterdik, göstereceğiz.

Devrimci selamlar
E.K.
İstanbul

Yoldaşlar, Satırılardan başlamadan önce en içten selamlarını sunar, mücadelenizde başarılar dilerim. ... günü, ... sendikası başkanı, proleter yoldaşımızın atılmasını, görevinden alınmasını nefretle kınarız. Oportünistlerin geniş çevrelerde bizim İGD'li olmadığımızı söylemeleri, bunu propaganda etmeleri, bu yıldırma politikası boşa çıkacaktır. Çünkü biz Leninci birliğin ne olduğunu Lenin'den öğrendik. Bizler "ATEŞİ VE İHANETİ GÖRDÜK". Oportünistlerle ilk ve son tartışmamızda "arimetliği, cebirî bilmeyenlerle" tartışmayız demeleri çok gülünçtü. Bunların tartışmadan anladıkları iftira atmak, bizi provokasyona getirmek, birlikte savaşmış arkadaşları bizden ayırmaya çalışmak. Bir de ikili oynayan ortacılar var. En tehlikeli oportünistlerden olan bu ortacılar ikili oynayıp, İşçinin Sesi'ne hoş görünmeye çalışmasınlar. Bizim mücadelemiz,

ideolojimiz, siyasetimiz açıktır. Oportünizmin hiçbir türüne aramızda yer yoktur. Beni de ... yönetim kurulundan attılar. Ben İşçinin Sesi'ni okuma hakkımı sonuna kadar savundum. Onları eleştirdik. Geçmişte yapılan hatalar düzelecek, öyle olaylar bir daha olmayacak dediler, başlarından savmaya kalktılar. Ama yutmayaçağz. K.A.'nın Maoocu hainler tarafından öldürülmesinden tek sorumlu sizlersiniz! U.A. yoldaş hacrayan sizlersiniz! Daha nicelerine yaptığınız, yapacağınız gibi, işçi sınıfının önüne daha ne yüzle çıkıyorsunuz? Oportünistler bizden hesap soracaklarını söylüyorlar. Bizden ne hesap sorabilirsiniz, ne de başka birşey. Siz önce yoldaşlarımızı vuran Maoocu hainlerden hesap sorun bakalım! Komünist yoldaşlar, Bize karşı yapılan baskılar, gelişen olaylar böyle. Artık sabrımız taşıyor, sabrımız kalmadı. Yoldaşlar, Burada oportünistlerin denetimindeki derneklere fazla yayın yollamayın. Yurtıyorlar. Biz ilerici gençler diyoruz ki, yolumuza ışık tutan, bize rehber olan bu kitapları canımız pahasına olsa yitirmeyeceğiz oportünistlere. ONLARI GÖZBEĞİMİZ GİBİ KORUYACAĞIZ, DAĞITACAĞIZ. TASFIYELERİ KIRACAĞIZ! Yoldaşça selamlar

D.K.

İşçinin Sesi gazetesine, Gazetemiz ve İşçinin Sesi Yayınları, oportünistleri kudurarak elden ele dolaşıyor. Ne kadar çok göndermeniz de yetmiyor. Birbirimizden kapışıyoruz. Beyinlerimiz, yüreklerimiz Leninci ideolojiye öylesine susamış ki, doymak bilmiyor. Oportünistlerin çürütmeye, köreltmeye çalıştığı, yüreklerimizde uyuyan devrimci atılganlık, devrimci coşku öylesine patladı ki, arkadaşlarımızı bir bir sarıyor. Brakalım oportünistler ip üstünde cambazlığa devam etsinler. Onların ruhları ölü. Bize mümkün olduğunca çok gazete ve yayın gönderin. Eğer ne tür kitaplar istediğinizi yazarsanız, bizim de size kitap göndermemiz daha kolay olacak. Devrimci selamlar.

M.R.
Ankara

Değerli Yoldaşlar, "İşçinin Sesi" gazetesini olanaklarım ölçüsünde izlemeye çalışıyorum. Bu arada R. Yürükoğlu'nun "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" adlı

kitabının içeriği hakkında arkadaşlar ve "İşçinin Sesi" gazetesi aracılığıyla kabaca bilgi edinmiş bulunuyorum. Bu kitap ile ilgili eleştirilere yanıt verebilmenin, kitabı tam olarak özümsemeden sonra olası olacağına kuşkusuz sizler de katılırsınız. Bu yüzden, bu kitabı en kısa zamanda okumamı sağlamak için aşağıdaki adresime ödemeli olarak gönderirseniz beni çok sevindirirsiniz. Önümüzdeki günlerin, TKP'nin ilkeli çizgisinin belirlenmesinde olumlu adımlarla dolu olacağı inancıyla tüm gazete emekçilerine ve yöneticilere DOSTÇA SELAMLAR!

B.T.
Tarsus

İşçinin Sesi gazetesine, R. Yürükoğlu'nun "Üçüncü Program ve Görevlerimiz" isimli kitapçığını okuduk. Gerçekten daha önce kafamıza takılan sorular açıklanmış. Daha önce bu soruları oportünistlere yönelttiğimizde bize "sus, karıştırma, sana ne" gibi cevaplar almıştık. O zamanlar, bizden daha iyi bilirler diye sesimizi kestirmiştik. Ama şimdi kimse bizi konuşmaktan alayamaz. Gerçekten oportünizmin ne olduğunu yeni anlıyoruz. Bu insanlar yazdığımız bir yazıda "Leninci" sözcüğü çok geçiyor diye, bizi "kafası karışık" olmakla, "İşçinin Sesi"nden etkilenmekle suçluyorlar, İGD'nden atmakla tehdit ediyorlar. Oportünistler teorizsizliği kendilerine rehber edinmişler ve de bu nedenle kafalarımız çorba gibi. Bizi, "her söyleneni kitabına uydurmaya" alıştırmışlar. Bu insanlar açıklıktan, netlikten hoşlanmıyorlar. Ama biz açık ve net bir dille karşılarına dikileceğiz. Devrimci selamlar

C.H.
Ankara

Ben Zonguldak İGD şubesi üyesiyim. Ben ODTÜ olayı olduğu zaman Ankara'daydım. Olayın sonucunda bazı araştırmaların oldu ve oportünizmin iç yüzünü anladım. Zaten bu kendisini örgütle de gösterdi. Zonguldaka geldim, Ürün dergisini aldım (Ana Halka). Orada yanlışlar, çelişkiler buldum. Tartışmasını yaptık. Bazı arkadaşlar, kariyeristliğin vermiş olduğu duygularla yanlışları bana karşı savundular. Ama o kitaba karşı çıkan çok arkadaş oldu. Düşünebiliyor musunuz. Öyle bir insanları ki yanlışlarını savunacak kadar batakığa batmışlar. Çalışmalarını sonucu arkadaş çevresi edindim. Artık tartışma isteminde

bulunuyorlar. Bu büyük başarıdır bizim için. Gerçi sorun parti içi sorundur ama bir kongrenin yapılması taraftarları yakında çoğalır. Sizin bu uğurda mücadele vermeniz bizi mutlu kılıyor. Bizler idealist değiliz. Bizim için kişiler önemli değil. Bizim için Marksizm-Leninizm önemli. Ama şunu anladım ki bize idealizmi aşlamaya çalışmışlar. Kahrolsun OPORTÜNİZM YAŞASIN LENİNİ BİRLİĞİMİZ YAŞASIN KÜRT ULUSUNUN ÖZGÜRLÜK SAVAŞIMI!

F.Ş.
Zonguldak

İŞÇİNİN SESİ, 100. sayıdan beri yayınına izliyorum. Leninci çizginin aralıksız savunulması, oportünizme karşı savaşın en ön saflarda verilmesi, biz militanların bulanak kafalarını açtı, saflarımıza canlılık, hareketlilik getirdi. Özellikle bölgemizde tüm birimlerde Leninci görüşler tartışılmaya, militanların bulanak kafaları açılmaya başladı. Oportünistlerin tüm engellemelerine karşın doğru çizgi geliştiriyor, yığınları sanyor. İGD içinde değil diğer gruplar arasında da İşçinin Sesi'nin görüşleri tartışılıyor. Tüm Ankara çalkalanıyor. Leninci çizgi gücünü gösteriyor. Değerli dostlar yayınlarına ihtiyacımız var. Yayınlar yetmiyor, kavga ediyoruz. Sürekli öğreniyoruz. Boşluğumuzu dolduruyoruz. İşçinin Sesi'nin bölgemize daha çok yayın organı göndermesini, çıkan dergileri daha fazla göndermesini istiyoruz. İşçinin Sesi'yle ideolojik konularda da yazışmak istiyoruz. Örneğin elimize geçen en son kitapta, Üçüncü Program ve Görevlerimiz'de ulusal soruna ilişkin bölümde Türkiye Kürdistanı iç sömürgeci deniyor. Bu meselenin biraz daha açılmasını istiyoruz.

İ.M.
Ankara

İşçinin Sesi'ne, Adresime gönderdiğiniz yayınlar düzenli olarak elim'e geçiyor. İlgi ile takip ediyorum. Türkiye'nin durumu ve oynanan oyunların gerçek yüzünü görebiliyoruz böylece. Arkadaşlarımızın da bu yayınlardan faydalanmasını elimden geldiğince sağlamaya çalışıyorum. Tüm işçi arkadaşlarımız adına savaşımızda başarılar dilerim.

S.Ş.
İzmir

DOĞU Doğuda göñes doğıyor Sömürgeçler çoğalıyor Hayır yanlış, yok oluyor Mutlak savaşlar doğuyor

Doğuda göñes doğıyor Şair namerler yazıyor Doğuluym bir şairim DOĞU ne ölü, ne eğilir, ne kopar.

K.V.
Mardin

Değerli yoldaşlarımız, Önce mücadelenizde üstün başarılar diliyoruz. Bizler sizinle, sizler de bizimle yarınlara için, aydınlık için, güzel günler için, özgürlük için, sosyalizmi getirmek için birleşelim. Dur demiyelim, ileri diyelim. Yaşasın ileri demokratik halk devrimi! Bizler Kürdistanlı gençleriz. Bizler az değiliz kum kadar varız. Sizin İşçinin Sesi dergilerinizi her yere dağıttık. Sevinçle okuyorlar. Tüminün selâmı var size. Devrimci selamlar,

K.V.
Mardin

Değerli dostlar, Bizler uzun zamandan beri Karayolları teşkilatında çalışmakta olan ve aynı zamanda sarı sendikaya karşı yiğitçe mücadele veren işçileriz. Sizlerin yayın organınızı bulma imkânına sahibiz. Ama bazı kişiler dergileri vermemeğe başladılar. Çok sekterce yaklaştılar. Bütün siyasetler, bilhassa İGD'li arkadaşlar sizlere çok saldırıya ve diğerlerinde de çok yanlış uygulamalar görünce bu işte birşey var deyip sizin gazeteselerinizi okumaya karar verdik. Ve sizin kitapları. Bilhassa parti meselesi ile ilgili yayınlarınız varsa gönderin bizlere.

L.İ.
Bursa

Yoldaşlar, Tepeye çöreklenmiş oportünistler, "bunlar hizipçilik, fraksiyonculuk yapıyorlar", "bunlar birkaç kişidir, aydın hareketidir, öğrendi hareketidir. İşçiler itibar etmiyorlar" diyorlarmış. Desinler. Yakında "bu balığın başka balık" olduğunu görecekler. Aslında görmeye çoktan başladılar. Korkuyorlar. Ama korkunun ecele faydası yok. "Olağansüti kadrolar" yetişiyor, yetişecek. Bizim kadrolarımız "faşistini de, emperyalistini de, tekelcisi de dışlarım arasında çığneyecek" görecek. Bize çok çalışma diyor. Yoldaşımızın belirttiği gibi, "işimiz zor, çok çalışacağız". Yoldaşça selamlar,

U.T.
Manchester

14 Ekim seçimleri ve CHP yanlısı komünistlerin çıkmazı

R. Yurukoğlu

14 Ekim 1979 Senato üçte bir yenileme ve 5 ilde milletvekili seçimleri, CHP yanlısı komünistlerin, en başta TKP yönetiminin oportünist ve ortacı kesimlerinin tutarsızlığını, ilkesizliğini, çıkmazını bir kez daha sergiliyor.

1977'deki seçimlerden farklı olarak bu kez bir bağımsız adayın ad vererek desteklenmesi, bu saptamalarda doğruluğu hiç azaltmıyor. Tam tersine bu durum CHP yanlısı komünistlerin tutarsızlığını artıran, onları ele veren somut olay oluyor.

CHP yanlısı komünistler, en başta TKP üst yönetiminin oportünist ve ortacı kesimleri, 1977 seçimlerinde işçi sınıfını burjuva reformist CHP'nin kuyrukçusuna takmadakı baş rolü oynadılar. Devrimci yığın örgütlerimizi bu yolda yoğun biçimde kullandılar. CHP'nin seçim kampanyasına otobüs otobüs destek verdiler. Bunları yaparken, sosyal-demokrat CHP'nin koyduğu sınırların ötesine geçen bir seçim çalışması da getirmediler.

1979'da Türkiye'nin toplumsal ve siyasal ortamı, yığınların bilinci değişik bir düzeye yükseldi. Bugün CHP'nin kimler, hangi toplumsal güçler için umut olabileceği apaçık ortaya çıktı. Durumlar değişti. Artık en azılı kuyrukçu bile açıkta CHP diyemez. Derse, işçi sınıfının ve emekçi yığınların karşısında yakayı ele vermekten başka bir sonuç elde edemez.

Bundan dolayı, oportünistler ve ortacılar 14 Ekim 1979 seçimlerinde taktik değiştirdiler. Hayır, böyle söylemek yanlış olur, *taktiği sunuş taktiğini* değiştirdiler. Yoksa, liberal burjuva kuyrukçusu taktiğin özü değişmemiştir.

14 Ekim seçimlerinde ağıktan desteklenen tek bağımsız aday, işçi sınıfının bağımsız siyasetinin göstergesi değil, CHP yanlısı kuyrukçuların gerçek siyasetlerini gizlemek için yaptıkları bir demagogidir. Ülke çapında izlenen genel siyasette bir değişiklik getiriyor mu? Hayır, getirmiyor. Görelim.

14 Ekim 1979'da Senatonun üçte biri yenilenecek ve 5 milletvekili seçilecektir. Tek bağımsız aday, Radyonun haftalardır tüm yayınla-

rını dolduran o tek bağımsız aday, bu yerlerin ancak birini doldurur. *Gerisi ne olacaktır?* Bağımsız adayın göstermelik olduğunu, CHP kuyrukçusu siyasetin değişmediğini, yalnızca kendini yeni durumlara uydurduğunu gösteren birinci ipucu budur.

Tek bağımsız adayın, işçi sınıfının bağımsız siyasetini tutarlı biçimde sergileyebileceğini, seçim platformunu gerçek bir halk kürtanine çevireceğini kabul etmek bile neden tek aday? 1979 Türkiye'sinde bir bağımsız adayla seçimlere aktif olarak katılabiliyorsak, neden tüm ülke çapında bu uygulanmıyor?

Biz diyoruz ki, komünistler 14 Ekim 1979 seçimlerine her yerde kendi adaylarıyla katılmalı, tüm ülkeyi, tüm seçimleri yüce komünizmin ve ileri demokratik halk devriminin *militan* propagandası için bir kürsü yapmalıydılar.

Buna karşılık "o zaman oylar bölünür, bundan gerici ler yararlanır" diyemezsiniz. Bir kez, bu, tekeli burjuvazi ile tekeli dışı liberal burjuvazi arasında elleri kolları bağlı kalmak anlamına gelirdi. Sonra tek aday da, hele ki, komünistlerin en geniş desteğini sağlayacağı İstanbul'da aynı şeyi yapacak, oyları bölecektir.

Sorunun bir başka yönüne geçelim. Tek bağımsız adayın dışındaki yerler için ne öneriliyor? "TİP'li, TSİP'li, bağımsız, CHP'li yurtsever adayları destekleyin". Bu öneri de incir yaprağı gibi birşey. Ne CHP kuyrukçuluğunu örtebiliyor, ne TİP ve TSİP'e yararlanabiliyor. Örneğin, *Yürüydüş*, bu siyasetin 1977'dekinden farklı olmadığını, yalnızca tutarsızlığını artırdığını saptamış ve kendi yararına sömürmektedir. Oportünistlerin ve ortacıların acınacak çaresizlikleri de bu noktada düğümleniyor. "İşbirliği" adına CHP'ye, TİP'e, TSİP'e her ödünü veriyorlar ve hiçbir şey elde edemiyorlar. Onlar ödünü alıp ceplerine koyuyor, sonra dönüp dünle bugün arasındaki taktiği sunuş taktiğindeki çelişkiyi gösteriyorlar. "Bu kadarı yetmez, daha ödün verin" diyorlar.

14 Ekim 1979 seçimlerine kaç tane TİP'li, TSİP'li, bağımsız aday katılıyor? Sayısı şaşırılacak bir toplam değildir ve hepsi de biliniyor.

Neden, hangi bölgede bunlardan hangisini destekleyeceğimiz yayın organlarında açıklanmıyor? Leninçiler, bunların bir tekini bile desteklenmesine şiddetle karşıdır, o başka. Siz, "destekleyelim" diyorsunuz. Neden açıklıyorsunuz kimleri destekleyeceğimizi? Açıklayamazsınız, çünkü o zaman boş gürültü ardında gizlemeye çalıştığınız liberal burjuvazi ile girilen *filili seçim bloku* açık düşer değil mi?

Sizin yürüdüğünüz yol bellidir. Gizlenmiyor. 1977'de uyguladığınız CHP kuyrukçuluğunu, 1979'un koşullarına göre gerekli bazı "değişiklikler"le aynen sürdürüyorsunuz.

Örneğin, İskenderun'da ön seçimlerde Ecevit'in baş danışmanlarından Ziya Gökalp Mülayim'i, Samandag ve Antakya Merkezde Mehmet Sönmez denen dolandırıcı desteklediniz.

Bir yandan kuyrukçu siyasete burnunuza dek gömülmüşsünüz, öte yandan hiçbir yalanla, dedikoduyla öneleyemediğiniz saflardaki Leninçi uyanış, sizleri kuyrukçuluğun teorisine itiyor. Neyin içinde sürüklenildiğinden habersiz, deneyimsiz, genç yoldaşlarımızın bilinçlerini zehirliyorsunuz. Sizin, kolayca ele geçmez biçimde yaptığınız kuyrukçuluğu, tabandaki bu yoldaşlarda çok açık, çok kaba, fikirlerin gerçek anlatımıyla ele geçirebiliyoruz. İzlediğiniz CHP yanlısı kuyrukçuluk tabanda kendini çok açık ortaya veriyor, görüşlerinizin somut sonucu oluyor. Bir örnek vereyim. İzmir'den bize yazan iki arkadaş ortak mektuplarında şöyle diyorlar: "İşçi sınıfı partisinin seçimlere giremediği(!) bir dönemde, faşist ve gerici partilere karşı burjuva reformistleri desteklemek(!) Marksist-Leninist bir çözümlemenin gereğidir(!)" Siz, tabii böyle açık söylemezsiniz. Ama bunları o iki arkadaşta söyleten sizsiniz!

Biz diyoruz ki, komünistler 14 Ekim 1979 seçimlerine her yerde kendi adayları ile katılmalıydılar. Biz diyoruz ki, komünistler 14 Ekim seçim platformunu en başta ve en temel olarak *parlamento dışı savaşıma* bağimli kulan bir çalışmayla çıkmalıydılar. Seçim platformu ülke çapında, bunalımı *daha*

derinleştirmek için kullanmalıydılar. Seçim platformunu, parlamento dışı yığın savaşımına bağlamanın, bunalımı derinleştirme yolunda kullanmanın yolu ise 1979 Türkiye'sinde seçim propagandasını *toplu sözleşme* savaşımına bağlamaktan geçer.

Seçimlere en aktif biçimde katılmak, seçim ortamından en geniş biçimde yararlanmak. Ama bunu, parlamentarizm hayalini körükleyecek, seçim oyununu güçlendirecek biçimde *değil*, parlamentonun, seçimlerin gerçek yüzünü göstermek için yapmak. Burjuva parlamentarizmiyle bir yere varılamayacağını halka açıkça haykırmak. Kurtuluşun yığınların ayaklanmasından, 1979 Türkiye'sinde ise *buna gidebilecek yol* olarak toplu sözleşme savaşımından geçtiğini propaganda etmek. Bağımsız adayın seçim bildirgesinde ve oportünistlerin yayınlarında bu anlayışı bulmak olanaksızdır.

İşte bu nedenlerle, tek aday girişimi kuyrukçuluğun gizlendiği bir ambalaj olmaktan, militanların ve işçi sınıfının görüşünü bulandırmaktan başka bir anlam taşımıyor.

Son bir nokta. 14 Ekim 1979 seçimlerinde kendini bir kez daha açığa vuran CHP kuyrukçuluğuna karşı Leninçilerin tutumu nasıl olmalıdır?

Oportünistler ve ortacılar, ne yalan yayarlarsa yaysınlar, Leninçiler bugün o hareketin bir parçasıdır. Türkiye'den gelen haberlere göre *tasfiyecilik* başlamıştır, ama şimdilik durumu değiştirecek bir düzeye varmamıştır. Bu nedenle bugün hareketin genel disiplinine uyacağız. Oyumuzu vereceğiz. İçimiz kan ağlasa da, bölgemizde kime oy verilebilirse ona oy vereceğiz. Pratik eylemde birlik, açık eleştiri ilkesini uygulayacağız. Pratik eylemde birliği bozmayaacağız.

Ama eleştiri ilkesimizi de uygulayacağız. Seçim anına dek ve ondan sonra, CHP ile yapılan seçim blokuna karşı en geniş ve en enerjik ideolojik savaşım vereceğiz. CHP yanlısı oportünistlerin ve ortacıların kurduğu bu *filili blokun* devrimi engellediğini, proletaryanın sınıf savaşımını güçten düşürdüğünü, yığınların bilincini körelttiğini açıklayacağız.

“Parti Disiplini ve Kadet yanlısı Sosyal-Demokratlara karşı savaş”

“Örgüt demek, eylem birliği, pratik uygulamada birlik demektir. Fakat her eylem ancak hareketi geriye değil ileri itmeye, proletaryayı ideolojik olarak geriletmeye, yozlaştırmaya ve zayıflatmaya değil, birleştirmeye, ilerletmeye yaradığı için ve bunu yaptığı sürece değerlidir. İlkeler üzerine kurulmamış örgüt anlamsızdır ve pratikte işçileri egemen burjuvazinin zavallı bir kuyruğu haline getirir. Bu yüzden proletarya, tartışma ve eleştiri özgürlüğü olmayan eylem birliği tanımaz”.

Lenin'in disiplinle ilkeleri ne denli kopmaz biçimde bağladığını gösteren bu yazı, Toplu Yapıtlar İngilizce basım, cilt 11, s.320'den çevrilmiştir.

Kadetlerle seçimlerde blok kurulmasının onaylanması, Menşevikleri işçi partisinin oportünist kanadı olarak kesinlikle damgalayan son olaydır. Kadetlerle bloklar oluşturulmasına karşı biz amansız bir ideolojik savaş yürütüyoruz. Bu savaşım, olanaklar içinde en geniş ölçüde genişletilmelidir. Bu, devrimci proletarya yığınlarını her şeyden çok eğitecek ve birleştirecektir. Bizim *bağımsız* (yalnızca sözde değil, gerçekten, yani Kadetlerle bloklar oluşturmadan) seçim kampanyamız devrimci proletarya yığınlarının sınıf bilinçlerinin gelişmesi için yeni malzeme sağlayacaktır.

Sorun, bu amansız ideolojik savaşımın *proleter parti disiplini ile nasıl bağlanacağıdır*. (abç) Devrimci Sosyal-Demokrasinin (Komünist-I.S.) pratik siyasetinde hiçbir yanlısı anlamaya meydan vermemek için bu sorun her yönüyle tam olarak konmalı ve en kısa zamanda eksiksiz açıklanmalıdır.

Önce bu sorunun teorik yönünü, sonra da herkesi şu anda ilgilendiren pratik yönünü alalım.

Biz, disiplinin önemini ve bu kavramın işçi sınıfı partisinde nasıl anlaşılması gerektiğini defalarca belirttik. Disiplini *eylem birliği, tartışma özgürlüğü, ve eleştiri* olarak tanımladık.

Ancak böyle bir disiplin ileri sınıfın demokratik partisine yaraşır bir disiplindir. İşçi sınıfının gücü örgütlenmede yatar. Yığınlar örgütlenmemişse proletarya hiçbir şeydir. Örgüt-lüye her şeydir. Örgüt demek, eylem birliği, pratik uygulamada birlik de-

mektir. Fakat her eylem ancak hareketi geriye değil ileri itmeye, proletaryayı ideolojik olarak geriletmeye, yozlaştırmaya ve zayıflatmaya değil birleştirmeye, ilerletmeye yaradığı için ve bunu yaptığı sürece değerlidir. İlkeler üzerine kurulmamış örgüt anlamsızdır ve pratikte işçileri egemen burjuvazinin zavallı bir kuyruğu haline getirir. Bu yüzden *proletarya, tartışma ve eleştiri özgürlüğü olmayan eylem birliği tanımaz* (abç). Bu yüzden, sınıf bilinçli işçiler şunu akıldan çıkarmamalıdır ki ilkelerin ciddi olarak çiğnenmesi tüm örgütsel bağların kopmasını zorunlu kılar.

Bazı kiralık yazarların söylediklerini yanlısı yorumlamasını önlemek için bu genellemenin, hemen sorunun somut formülasyonuna geçeceğim. Kadetlerle seçimlerde blok oluşturulmasının Sosyal-Demokratlarca (Komünistlerce-I.S.) onaylanması, örgütsel bağların tümüyle kopmasını, yani bölünmeyi gerektirir mi? Biz *gerektirmedik* kanısındayız. Ve tüm Bolşevikler de bu kanıdalır. ... (Çünkü-I.S.) bugün Rusya'da proletarya savaşımının nesnel koşulları, karşı konmaz bir biçimde *kesin* ve kararlı adımlar atılmasını zorluyor. Devrim dalgası (bizim umduğumuz gibi) çok yükselsin ya da (bazı Sosyal-Demokratların söylemekten çekinmekle birlikte düşündükleri gibi) tamamen sönsün, *her iki* durumda da uzak olmayan bir gelecekte Kadetlerle bloklaşma taktiği kaçınılmaz olarak tuzla buz olacaktır. Bu yüzden bizim bugünkü *görevimiz* devrimci proletaryanın gücüne ve sağlam sınıf içgüdülerine güvenerek entellektüel histeriden kaçınmak ve partinin birliğini korumaktır. Üçüncü ve son olarak, sürmekte olan seçim kampanyasında Menşeviklerin ve Merkez Komitesinin bloklaşma yönündeki karar, pratikte yerel örgütleri bağlamaz. Ve bu, yüzkarası Kadetlerle bloklaşma taktiği, partinin bütünü için bağlayıcı değildir.

Şimdi sorunun somut formülasyonuna gelelim. Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin Tüm Rusya Konferansı kararları — ve Merkez Komitesi'nin direktifleri — ne ölçüde bağlayıcıdır? Ve yerel parti örgütleri ne ölçüye kadar bağımsızdır?

Konferans karara bağlamamış olsaydı, bu sorular parti içinde sonsuz anlaşmazlıklara yol açacaktı. Konferans karar verici değil, bir danışma organı olduğu için, konferanstaki tüm delegeler, alınan kararların bağlayıcı *olmadığı* ve kimseyi hiçbir şekilde bağlamayacağına fikir birliğine vardılar. Konferans delegeleri

demokratik olarak değil, Merkez Komitenin saptadığı yerel örgütlerden, saptadığı sayıda seçilmişti. *Bu nedenle*, Bolşevikler, Litvanyalılar ve Polonyalılar konferansta ne Menşeviklerin bloklaşma kararını düzeltmek, ne de (boykotu doğru kabul edip *aynı zamanda* monarşist burjuvazi ile bloklaşmayı onaylama gibi!) bir uzlaşma çözümünü bulmak için zaman harcamadılar. Yalnızca *muhalefet* olarak seçim kampanyasında kendi platformlarını, kendi belgilerini, kendi taktiklerini *ileri sürdüler*. Böyle yapmakla Bolşevikler, kesinlikle bir danışma konferansında izlenmesi gereken yolu izlediler. Böyle bir konferansın görevi, Kongrenin yerine geçmek değil, onun hazırlığını yapmayı — sorunu karara bağlamak değil, onu açıkça ve tam olarak getirmeyi — parti içindeki savaşımı gizlemek, geçiştirmek değil, onu yönlendirmeyi, daha bütünleşmiş ve ilkeler etrafında daha toparlanmış olmasını sağlamaktır.

Devam edelim. Konferans kararları (bazı değişikliklerle) Merkez Komitesinin direktiflerini oluşturur. Merkez Komitenin direktifleri tüm partiyi bağlayıcıdır. Bu soruna ilişkin olarak direktifler hangi sınırlar içinde bağlayıcıdır?

Kuşkusuz bu bağlayıcılık, Kongre kararlarının ve Kongre tarafından tanınan yerel parti örgütlerinin bağımsızlığı sınırı içindedir. Eğer konferans, *Menşeviklerin, Bolşeviklerin ve Merkez Komite üyelerinin ortak onayı* ile, en az esnek olan kararlarıdan birini geçirmemiş olmasaydı (Birlik Kongresi kararları seçim kampanyasında burjuva partileri ile guruplaşmaları yasakladığı için), bu sınırlar sorunu da sonsuz ve çözülmeyen bir anlaşmazlığa yol açabilirdi. *Bu kararın* onaylanmasında fraksiyoncu bölünmelerin olmaması, işçi partisinin birliği ve savaşma yeteneğinin önemli bir garantisidir.

Bu kararın metni şöyledir:

"Konferans, tek bir örgüt çerçevesinde tüm üyelerin Merkez Komitesinin genel direktifleri doğrultusunda, yerel örgütlerin yetkili organları tarafından kabul edilen kararları uygulamakla yükümlü olduğuna inancımı belirtir; *Merkez Komite, yerel örgütlerin, bütünüyle Sosyal-Demokrat (Komünist-I.S.) olmayan listeler çıkarmalarını yasaklayabilir, ancak yerel örgütleri bütünüyle Sosyal-Demokrat (Komünist-I.S.) olmayan listeler çıkarmaya zorlamamalıdır.*

Altını çizdiğimiz bölüm sonsuz tartışmaların önünü alır. İstenmeyen ve tehlikeli sürüşmeleri önleyeceği

umulabilir. Merkez Komitesinin genel direktifleri, Kadetlerle guruplaşmanın *izin verilebilirliğinin* tanınmasından öteye gitmez. Fraksiyona bakılmaksızın tüm sosyal-demokratlar, o zaman, zaten Kadetlerle guruplaşmaların uygun olmayacağını ilân etmişti. Çünkü hepimiz Merkez Komitesine bunu yasaklaması için yetki verdik, yoksa bunu salık vermesi için değil.

Sonuç açıktır. Partinin önünde iki platform vardır. Biri Menşevik ve Bundistlerden oluşan 18 konferans delegesinin platformu, öteki Bolşevikler, Polonyalılar ve Litvanyalılardan oluşan 14 delegenin platformu. Yerel örgütlerin yetkili organları bu iki platformdan birini seçmekte, değiştirmekte, ekler yapmakta veya yenilerini getirmekte serbesttir. Yetkili organlar karar verdikten sonra, partinin üyeleri olarak *hepimiz tek bir vücut olarak hareket etmek* zorundayız. Odesa'daki bir Bolşevik, ne kadar tiksinsin bile, bir Kadet'in adını taşıyan oy pusulasını seçim sandığına atmak zorundadır. Ve Moskova'daki bir Menşevik, ne kadar Kadetler için yapıp tutuşsa da yalnızca sosyal-demokratların adını taşıyan bir oy pusulasını seçim sandığına atmak zorundadır.

Ancak seçimler *yerin yapılmıyor*. Tüm devrimci Sosyal-Demokratlar (Komünistler-I.S.) safları daha da sıklaştırılmalı ve devrimi engelleyecek, *proleter sınıf savaşımını zayıflatacak ve yığınların yurttaşlık bilincini yozlaştıracak Kadetlerle guruplaşmalara karşı en geniş ve en amansız ideolojik savaş başlatılmalı* (abç).

Cemil Silahtar

Parti disiplini

İŞÇİNİN SESİ YAYINLARI 9

İşçinin Sesi'nin 100. sayısında özetini yayımladığımız "Parti Disiplini"ni İşçinin Sesi'nden bir kitap göndererek isteyebilirsiniz.

OKURLARIMIZIN DİKKATİNE!

İşçinin Sesi'nin yazışma adresi değişmiştir.

Yeni adresimiz:
29, Parkfield Street,
London, N.1.
İngiltere

DUYURU

Tasfiyeciliği durdurun

R. Yürükoğlu

Yoldaşlar, son haftalarda yurdun her yanından gelen haberler, işçi sınıfının siyasal hareketi içinde ve ilerici, demokratik yığın örgütlerinde uğursuz bir işe, tasfiyeciliğe başladığınızı gösteriyor.

Dünya devrim tarihi, bu yolun çıkmazlığının kanıtları ile doludur. Örneğin Rusya'da Demiryolu İşçileri Sendikası'nı ele geçiren Narodnikler bu sendikadan tüm Marksist-Leninist işçileri atmışlardı. Daha sonraları, 1910'larda *Maden İşçileri Sendikası*'nı ele geçiren likidatörler de aynı şekilde tüm gerçek devrimci işçileri tasfiye etmişlerdi. Sonra ne oldu? Ne oldu o Narodniklere, likidatörlere?

Ne var ki, telâşın gözü kararmış, sınırları bozalmış oportünistler hiç bir zaman bu deneylerden ders çıkarmazlar. Onlar her zaman, her yerde açık ideolojik tartışmadan kaçarlardı. Kişiliklerle uğraşırlar, dedikodu yaparlar. Yönetiminde oldukları örgütlerde devrimci namus yerine "cemi-yetçilik"le iş görürler. Ideolojik tartışmayı tasfiyecilik yoluyla "kolayından" çözmeye kalkışırlar.

Oportünizm, devrimci hareketin *felsefi-teorik* yönden tasfiyeciliği demek olduğu için, somut yaşamda giriştikleri tasfiyecilik felsefelerinin somutlanmasından başka birşey değildir. Oportünizmle tasfiyecilik arasındaki bağ sanıldığından çok derindir.

Leninciler açık tartışma ve ikna yanlısıdır. Görüşlerinin doğruluğuna güvenirlir, işçi sınıfının devrimci sezisine güvenirlir.

Bir örnek verelim: Avrupa ve Türkiye'de oportünistlerin ve ortacıların ağırlıklı olduğu örgütlerde *İşçinin Sesi* okutulmaz, dağıtılmaz, YAKILIR, yasaktır. Lenincilerin

ağırlıkta olduğu örgütlerde ise *Atılım, Savaş Yolu, Politika* hem okunur, hem dağıtılır. Hatta okunması için ısrar edilir. İşte iki anlayış, iki tutum.

Leninciler işçi hareketinin, devrim hareketinin gelip geçici konuyu değildirler. Onlar işçi sınıfının ve devrimci hareketin, bugün ne durumda olursa olsun yarı Leninizm safında yer tutacağını bilirler. Bunun için sabırlı işçileri eğitime yoldan yürürler. Yönetimine geldikleri örgütlerde "İşte saatim çaldı" anlayışı ile farklı görüşlerin tasfiyesi yerine, ikna yoluyla Marksizm-Leninizmin egemen olmasına çalışırlar.

Sizler ise teorinize (daha doğrusu teorizsizliğine) uygun biçimde tasfiyeciliğe yöneliyorsunuz. Ne hoş rantlıdır ki bunu tam da DİSK yönetiminin tasfiyeciliğine karşı konuşurken yapıyorsunuz! Bir yanda DİSK'de tasfiyeciliğe karşı çıkarken, öte yanda İGD'de giriştiğiniz tasfiyeciliği nasıl açıklayacaksınız? Türkiye devrimci hareketinin, düştüğünüz bu tutarsızlığı gerektirdiği gibi değerlendirmeyeceğini mi sanıyorsunuz?

Lenincilerin getirdiği haklı eleştiriler altında eziliyorsunuz, verecek yanıt bulamıyorsunuz. Bu nedenle kitabı çığnıyorsunuz. Tartışma, eleştiri-özleştirme yerine susturma yolunu seçiyorsunuz. Ama nasıl susturursunuz? Biraz gerçekçi olun!

Eylül ayı içinde bize haber gönderdiniz ve "*İşçinin Sesi'ni kapatın*" dediniz. Aynı tasfiyecilik.

Biz, *İşçinin Sesi*'ni Temmuz 1978'de kendi isteğimizle kapattığımızda son yıllarda gelişen farklılıkların yoldaşça anlayış ve görüşme ile çözülebileceği umudunu taşıyorduk. Bize bu yolda umut verilmisti. Bu nedenle kapatık. Yanışların düzelmesinden başka bir kaygımız ne dün, ne bugün olmadı. Ama ardından gelen aylar bu umudun sahteliğini çabuk gösterdi. Görüşlerimize merkez organında yer verilmediği gibi en ufak bir tartışmaktan ve sorunlarımızı devrimci kadrolara götürmekten başka bir yol kalmadı. Ve Haziran 1979'da, 11 aylık bir "safak çıkmazı" sonrası

İşçinin Sesi yeniden yayına başladı.

İşçinin Sesi'nin üstlendiği görevi ne büyük başarıyla yerine getirdiği ortadadır. *İşçinin Sesi*, geniş devrimci cepheye bugün en dikkatle izlenen, en geniş sempatan yığınının sahip gazetelerden biridir.

Sizler, *İşçinin Sesi*'nin hiçbir görüşüne, çarpıtma ve dedikodu dışında yanıt veremediniz. Ve şimdi gelmiş "*İşçinin Sesi*'ni kapatın" diyorsunuz.

Buna karşı biz, tüm Leninciler, tek bir ağızdan şöyle diyoruz: "*İşçinin Sesi*, Leninizmin sesidir. Amacı, hareketimizi oportünizmin ve ortacılığın yıkımından korumaktır. Açık tartışma ile doğruların ortaya çıkmasını sağlamaktır. Biz onu derhal kapatırız, ama bir koşulla. Merkez organında *İşçinin Sesi*'nin, görüşlerini savunması hakkı tanıdığında derhal kapatırız".

Yoldaşlar, yineleyelim, sapıtımız tasfiyecilik yolu çıkmazdır. Örgütümüz, hareketimize büyük zarar getireceksiniz. Leninciler ne provokatördür, ne fraksiyoncudur, ne bölücüdür, ne Troçkisttir. Hareketin yanlışlardan arınmasından başka bir amaçları yoktur.

Tasfiyecilik yoluyla ne ideolojik tartışmayı engelleyebilirsiniz, ne Lenincilerden kurtulabilirsiniz. Sınıf savaşımı sizin kapınızın eşliğinde takılıp kalır mı sanırsınız? Tüm devrim gönüllülerini, Lenincileri tasfiye etseniz boşunadır. Ne olursa olsun, yarın neyi getirirsen getirsin Leninciler örgütlerini BIRAKMAYACAKTIR. Örgütlerimizi bırakmayacağız. Tersine, her santimetre karesinde oportünizm ve ortacılığa karşı ideolojik savaşı daha da hızlandıracaktır.

Yol daha yakinken tasfiyeciliği durdurun!

Oportünistler örgütlerimizi moralsizliğe itiyor!

Son günlerde Ankara'da önemli olaylar gelişiyor. Her yeni olay, her yeni gelişme de oportünistlerin gerçek yüzünü, eylem kaçaklığını ve demagogik militanlığı sergiliyor. Devrimciler, militanlar önünde maskeleri düşen oportünistler ve kişisel kinleri nedeniyle onlara maşalık denler bu durumda giderek öfkeleniyor, sağa sola bağırıp çağırarak "görevlerini sürdürebileceklerini umuyorlar. *İşçinin Sesi*'nin yurdun her tarafından ses getirmesi, militanlar özel sayısının bunun canlı, somut kanıtı olması da bu oportünistleri özellikle çıldırtıyor.

Adana'da faşist katillerce katledilen Cevat Yurdakul'un cenazesi, oportünistlerin eylem kaçaklığını bir kez daha görmek açısından çok öğretici oldu. En başta, cenazeye katılan militanların slogan atmasını engelleyen oportünistler eylemin en kızgın anında da "direktif almak için" eylem alanını terkettiler! Neden sonra geri geldiler. Ama ne için? Bu eylemin bir "provokasyon" olduğunu ve eylem alanının İGD'lilerce derhal "terkedilmesi gerektiğini" söylemek için. Militanlar eylem alanını terketmenin yanlış olacağını söyleyince de, "örgütülük adına" bu direktiflerine yanlış diyenleri "kafa kırma v.s." ile tehdit etmeye kalkıştılar, sağa sola

küfürler savurdular. Ama, eyleme katılan militanların deyimiyle "sökmeydi". Sonunda eylem alanını terketen yalnız oportünistler oldu.

Oportünistler bu bozgunun hemen ardından, durumu onarmak ve ayıpları kapatmak için bir seminer düzenlediler. Seminerde hiç yabancısı olmadığımız lümpen ağızlarla yine sağa sola küfrettiler, tehditler savurdular. Teoriyi "iyi bildiklerini" göstermek için birkaç cihaz söz söyledikten sonra, sorulan soruları bile yanıtlamayarak aslında söyleyecek sözleri de olmadığını kanıtladılar.

Oportünistler, tabandan, militanlardan gelen baskı ve beklemedikleri tepkiler karşısında ne yapacaklarını şaşırıyorlar. Ankara'da *İşçinin Sesi*'ni savunan ve sorunların açıkça tartışılmasını isteyen 10 yöneticiyi ve önde gelen militanları İGD'den ihraç ettiler. Bunlarla konuşma yasağı koydular. Bundan sonra da "*İşçinin Sesi*'ni Ankara'dan temizledik" diye ortada dolaşmaya başladılar. Oportünistler *İşçinin Sesi*'ni Ankara'dan temizlemediler, temizleyemezler. Onların yaptığı, örgütlerden yöneticileri ve seçkin militanları "temizlemektir". Bunun da tek adı vardır: Likidatörlük!

Dahası, tabandan gelen baskı, "ye-

ni" yöneticileri, "biz de ideolojik savaşımdan, tartışmadan yanayız" demek zorunda bıraktı. Ama kısa zaman sonra militanlar onların ideolojik tartışmadan ne anladığını gördü: Yayın toplatma, Lenincileri ihraç ve *İşçinin Sesi*'ne küfür. İşte onların ideolojik tartışma anlayışı ve yöntemleri.

ODTÜ hazırlık sınıfında geçen bir olayla bağlayalım. Sıranın üstüne yazılı, "Faşizmi İhinde Geberteceğiz" sloganını silmeye kalkan ve küfür eden bir oportüniste Leninciler engel oldular. Yeni oportünist yöneticiler bu olay üstüne Lenincileri görevden aldılar. Leninciler küfür etmenin yanlış olduğunu, küfredene karşı tavırlarının doğru olduğunu savununca örgütten ihraç edildiler.

Bu yalnızca bir örnek. Buna benzer haberler yurdun her yanından geliyor. Söyleyecek sözü kalmayanlar "benden sonra tufan" diyorlar.

Oportünistlerin maskesi her gün yeni olaylarla parça parça oluyor. Hırs ve kinle sağa sola saldırmaları, kendi çıkarları uğruna herşeyi hiçe sayarak örgütleri likide etmeleri bunu gösteriyor. Ne var ki likidatörlük ağır bir suçtur ve işçi sınıfımız bunun hesabını mutlaka soracaktır.

Fraksiyonculuk suçlamasıyla kendinizi ele verirsiniz!

Mustafa Kabadayı

Oportünistlerin Leninçilere "bölücü", "hizipçi" diye saldırımları ve bu iddiaları kanıtlamak için aslı astarı olmayan yalanları gizli ya da açık olarak yaygınlaştırmaları biraz eskilere dayanır. Bolşevizmin doğuş yıllarında Lenin ve arkadaşlarına da aynı parti içerisindeki Menşevik kanatın bu tür suçlamalar yöneltilmiştir.

Oportünist yöneticilerimiz de bugün bizleri partiyeye karşı isyan etmekte suçluyorlar. Eğer açık eleştiriye geçmek ve oportünist yöneticilerimiz tarafından bize karşı uygulanacak her türlü cezalandırmaya rağmen Leninci hatlı savunmak için ideolojik saldırıya geçmek isyan ise böyle bir isyan iyi bir şeydir. Lenin bu konuda şöyle diyor: "Gerici unsurlara karşı isyan edenler ilerici unsurlar olduğu zaman, isyan güzel bir şeydir. Devrimci kanat, oportünist kanada karşı isyan ettiği zaman, bu iyi bir şeydir. Ama oportünist kanat devrimci kanada karşı isyan ettiği zaman, bu kötü bir iştir" (Lenin, *Bir Adım İleri İki Adım Geri*, Sol Yayınları, s.245).

Gerçekten oportünist kanadın sacını başını yolarak hareketi batırmak pahasına da olsa, Leninci hatlı savunulara ellerindeki örgüt silâhiyle saldırımları, ortak kitabımızda yazmayan gerekçesiz cezalarla Leninçileri susturmaya kalkışmaları, işte böyle bir isyan kötü bir iştir. Ancak isyanın kuralları vardır ve sizler bu kuralları yeterince çiğnediniz. Gördünüz ki size ve hareketimize bir fayda vermedi. Bölünme, ya da hizip denilen olayı yaratmak için büyük bir sorumsuzlukla hareket ettiniz. Şunu iyi bilin: Kimse bu böyle bir işe niyeti yok. Sizler bu konuda her türlü yalanı söyledikçe kendi kendinizi ele verirsiniz.

Açık tartışma, eleştiri ve özeleştiri açılan yarıları kapayacaktır!

Şimdilik Menşevik yöntemlerle gözleri köreltilmiş, kafaları karıştırılmış olan bütün yoldaşlarımıza sözümlü şu: Açık tartışma, eleştiri ve özeleştiri açılan yarıları kapatacaktır. Ancak bu yolla kafalarındaki irtına dincek ve ortaya çıkacak olan pırl pırl devrimci fikirler bizleri gerçek devrim mücadelesine götürecektir.

Lenin, Menşeviklerin açık eleştiri karşısında nasıl davranışlarını şöyle dile getiriyor: "Onların, parti üyesi olarak, herkesin gözü önündeki açık bir tartışmanın rüzgarına dayanamayacak dar gurup anlayışları ve şaşırıcı toylukları, burada açıkça ortaya çıkmıştır. Eski bir atasözünde de ifade edildiği gibi, Rusların yabancı olmadıkları bir düşünce anlayışdır: Ya ceketini çıkar dövuşelim, ya elini ver barışalım! Bu da böyle. Bu insanlar, içine kapalı, dar bir çevrenin sırça köşkünün yalnızlığına öylesine alışmışlardır ki, herhangi bir, serbest ve açık bir arenada kendi sorumluluğunu çekmedinden açıkça ortaya koyduğu zaman, neredeyse bayılacak gibi

olurlar" (agy, s.103-104).

Yine Lenin, açık tartışmalardan en çok rahatsız olanların ortacı oportünistler olduğunu, RSDİP İkinci Parti Kongresinde "Merkez delegelerinden biriyle arasında geçen bir konuşmayı anımsayarak şöyle dile getiriyor: "O şöyle yakınıyordu (Merkezci delegeler Y.N.): 'Kongremizdeki hava ne kadar bunaltıcı. Bu sert çatışma, birini öteki aleyhine tahrik, bu biri birini ısırmaya tartışma, bu yoldaşca olmayan davranışlar!' Ben şöyle yanıtladım: 'Kongremiz çok gökçemil. Özgür ve açık bir mücadele. Fikirler ifade edildi. Görüş alındı. Bir aşama geçildi. İleri! Benim için asıl olan budur. Bu hayat demektir! Bu sizin, sorun çözümlendiği için değil, ancak yoruldukların için susan aydınlarımızın sonsuz sıkıcı kemeliğine benzemez...' Merkezci yoldaş bana uzun uzun şaşkınlık içinde baktı ve sonra omuzlarını silkti. Aynı dilleri konuşuyorduk" (agy, s.175).

Lenin, yeni ve haklı birşey söyleyenlerin ateşli konuşuklarını, her iki tarafı uzlaştırma çabası içinde olanların, "herkesle aynı görüşte olmaya" çabalarını oportünistlerin nasıl bulanlık bir dille ve alçak sesle konuşuklarını çeşitli yazılarında vurgulamaktadır.

İdeolojik savaş engellemeneye çalışmak parti düşmanlığıdır!

İdeolojik saldırı ve oportünist suçlamalar bir partinin yönetimine ve liderlerine de yönelmektedir. Mantıklı insanlardan bundan gıcınmaması gerekir. Eğer o kişiler saygınlıklarını sürdürmek istiyorlarsa, kendilerine oportünist suçlamasını yöneltenlere sadece oportünist olmadıklarını söyleyerek "biz Bolşeviz"iz", "ben Bolşevizim" diye küplere binerek değil, doğru ideolojik hatlı savunarak ispat etmek zorundadırlar. Plehanof, Martof'a oportünist dediği zaman Martof küplere biner. Lenin ise Martof'un ağlamaklı halini, kendisinin oportünist olmadığını ispat etmeye yetmeyeceğini söyleyerek ünlü Alman komünisti Karl Liebknecht yoldaşın böyle bir suçlama karşısındaki örnek davranışını anlatır (Bak: agy, s.104).

Öyleyse neyin oportünizm olduğunu ve kimin oportünist olduğunu lâfı yuvarlamadan açıkça, yüreklilikle sergilemek komünistlerin en başta gelen görevidir. Bunun yapılması değil, yapılmaması partiyi yıkıma götürür. Eğer yoldaş TKP Konferansının açılış konuşmasında, Lassalle'in Marks'a 24 haziran 1852 tarihli mektubundan da örnek vererek parti içi ideolojik savaşın partiyeye hayat veren yegâne güç olduğunu söylüyor. Lassalle bu mektubunda şöyle diyordu: "...Parti mücadeleleri, bir partiyeye güç ve canlılık kazandırır; bir partinin zayıflığının en iyi kanıtı, dağınlık ve açık-seçik sınırların bulanıklığıdır; bir parti kendisini arındırarak güçlenir..." (Lenin, *Ne Yapmalı*, Sol Yayınları, s.7).

Öyleyse şunu kabul edelim. Kim parti içi ideolojik çatışmayı engellemeye çalışıyorsa, kim bu ideolojik

savaşın sağlıklı bir şekilde yürütülmesini bozmaya çalışıyorsa o kişiler partinin düşmanlarıdır. Hele hele haklı eleştiriler karşısında söyleyecek birşeyi olmayanların, ellerindeki örgüt gücüne dayanarak eleştiri yöneltenleri görevlerinden almalara, cezalandırmaları, istenilen disiplini sağlamayacağı gibi partiyi yıkıma götürecektir. Bu sonucu göze alabilenlerin, komünist normları çiğnemenin, militanları bunalmı içerisine itenlerin kimler olduğu ortaya çıkmıştır. Leninci militanların dışlanarak, tasfiye edildiği yerlerde hareketin pasifizme, eylemsizliğe doğru nasıl hızla gittiğini bazı dar kafalı (lütfen kızmayın), iyi niyetli yoldaşlarımız bile görebildiler. Ama onlar hâlâ oportünistlerin yukarıdan aşağı doğru hızla uyguladıkları ustaca uyutma ve oyalamak taktiklerini görmüyorlar, daha doğrusu böyle birşeyin olabileceğine inanmak istemiyorlar. Gizli kapaklı konuşmalarda insanlara bol devrim ve silâhtan bahsedilenlerin, neden bağlayıcı yayın organlarında ve yığınların, işçi sınıfının önünde birden çok uslu pozuna büründüklerini anlamak istemiyorlar.

"Oportünizmle savaştan söz ederken, bugünkü oportünizmin her alandaki belirleyici niteliğini, yani bulanıklığını, şekilsizliğini ve kaypaklığını hiçbir zaman aklından çıkarmamalıyız. Bir oportünist, yapısı gereği, her zaman açık ve kararlı bir tutum takınmaktan kaçınacaktır, her zaman orta yolu arayacaktır, karşılıklı olarak birbirini dışlayan iki görüş noktası arasında her zaman bir yılan gibi kıvrılacak ve her iki görüşle de "uzlaşmaya" çalışacak ve fikir ayrılıklarını, küçük değişikliklere, kuşuklara, masum ve saygılı örgütlere indirgeyecektir, vb" (agy, s.242) (abc).

Yine Lenin, oportünistlerin "gökkuşağının bütün renklerini taşıdıklarından" söz eder (agy, s.243).

Oportünistler partimiz adına işçi sınıfının bilincini bulandırıyorlar!

Bugün bizim oportünistlerde de gökkuşağının bütün renkleri mevcuttur. Avrupa komünizminden anarşizme kadar bütün renkleri... Bizim oportünistlerimiz de yılan gibi gömlek değiştiriyorlar. Hem de her ay başında. Atılım'lara bakalım: Mart, Nisan, Mayıs, ... Ağustos ... "CHP sosyal-demokrat partidir", "CHP sosyal demokrat, burjuva reformist bir partidir, sosyal-demokrat değildir", "Sosyal demokrasi işçi sınıfı içerisinde oportünist bir akımdır" vb. Devrimci durum konusu da aynı. "Devrimci durum vardır", "Devrimci durum olgunlaşıyor", "Devrimci durum yoktur", "Devrimci durumun koşulları, bir devrimci durumun varlığına karşı olgunlaşmaktadır", "Bunaldımdan devrimci çıkış yolu vardır" (devrimci durum olmadan nasıl devrim anı gelecektir!), "Devrimci durumun varlığını yadsıyanlar var", "Devrimci durum konusunda erken sonuçlar çıkarırlar var" (Yazık, hem de çok yazık). Sonra da bunları söyle-

yen oportünistler *İşçinin Sesi*'nde çıkan papatya falı karikatürünü "İğrenç" buluyorlar. Asıl iğrenç olan sizin, partimiz adına ortaya çıkıp işçi sınıfımızın bilincini bulandırmanızdır.

İdeolojik disiplin sağlanamıyorsa örgütsel disiplin de sağlanamaz!

İdeolojik disiplin sağlanamıyorsa, örgütsel disiplin de sağlanamaz. Kaldı ki Leninci komünistler, bu ideolojik kördüğüş ortamında örgütsel disiplinin bozulmaması için tek taraflı olarak ellerinden geleni yapıyorlar. Çünkü gün savaş günüdür. Faşizme karşı ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirmek görevi herkesin boynunun borcudur. Bilen yoldaşımızın bundan 5 yıl önce söylediği gibi "işçi sınıfı yakamıza yapışır, hesap sorar." Biz de şimdi oportünistlerin mavallarna kendini koyuvererek inanmaya çalışan yoldaşlarımıza usanmadan şunu söylüyoruz ve söyleyeceğiz: Komünistlerin dürüstlüğü, namusu herşeyden önce ideolojik dürüstlüktür, Leninizme olan inancımız ve ona karşı dürüstlüktür. Eğer parti devrime sırt çeviriyorsa, "Leninci yoldan" "bataklığa" sapıyorsa, kime karşı dürüstlük ve nerede namus? Soyut disiplin olmaz. Soyut örgüt olmaz. Parti, pırl pırl Leninci rota olmadan bir hiçtir. Unutmayalım işçi sınıfımızın 60 yıllık politik hareketi, likidasyon dönemlerinde hep oportünist-likidatör yöneticilerin ihaneti ve dönekliliği yüzünden sınıfı ile bağlarını koparmıştır. 12 Martların vebalı, Kızılderelelerin, Nurhakların vebalı biraz da bunların boynunadır. Geçmişe ve şimdi bugüne bir bakın, eski yayın organlarını bir karıştırın. Hep aynı kişiler. Eğer başka kişilerse nerede bu "baş tehlike sağ oportünizm"? Oportünizme karşı savaş burjuvaziyeye karşı savaştan ayrılmaz. Açık eleştiri, fraksiyonculuk değildir. Savaşacağız.

Son sözü Lenin'e bırakalım. Lenin *Bir Adım İleri İki Adım Geri* kitabını yazdığı zaman Menşevikler ellerindeki örgüt gücüne dayanarak kitabı yasaklamaya çalıştılar. Menşevik oportünistler, Lenin'e, açık ve sert yazdığı için, burjuvazinin ve sosyal demokrasinin düşmanlarının bu yazılanları kendi çıkarlarına kullanabileceklerini (RSDİP'nin) ileri sürerek her türlü iftirayı yağdırdılar. Lenin ise bu kitabın önsözünde şöyle yanıt veriyor.

"Sosyal-demokrasiin muhaliflerine son bir söz daha. Onlar bizim tartışmalarımıza şeytanca alışı tutmakta veya sinsice gülmektedirler. Kuşkusuz onlar benim broşürümün yalnız partimizin başarısızlık ve kusurları ile ilgili bölümleri seçip kendi amaçları için kullanmayı deneyeceklerdir. Rus sosyal-demokratları, daha şimdiden böylesine ufak tefek şeylerden tedirgin olmayacak kadar ve bunlara karşı özeleştiri görevlerini sürdürerek, işçi sınıfı hareketi büyüdükçe, kuşkusuz ve kaçınılmaz olarak üstesinden gelecekleri kendi yanlışlarını sergileyecek kadar çekilemişlerdir" (agy, s.10).

Yığınlar en iyi kendi deneyimleriyle öğrenir, öğreniyor

Leninizm'de yığınları devrimci bilince yükseltme yöntemlerinin çıkış noktası, "yığınlar en iyi kendi politik deneyimleriyle öğrenir" fikridir. Bizi, Blankicilikten, "komplocu" mantıktan ayıran Leninci siyasal sergileme anlayışı bu fikirden kaynaklanır.

Devrimci durumun üst aşamalarına doğru geliştiği günümüz koşullarında, siyasal sergilemenin sivri ucu sosyal-demokratların, reformistlerin, oportünistlerin maskelerini düşürmeye yöneliktir. Amaç, onların nefessizliğini, devrimden, devrimci eylemden korktuklarını sergilemektir. Yığınlara, kendi politik deneyimleriyle, reformist taktiklerle bir yere varılamayacağı ve tek sonuç alıcı yolun devrimci taktikler izlemek olduğunu göstermektir. Demek ki, yığınları devrim gerekliliğine inandırabilmek için, öncelikle, yığınların bu amaca elverişli politik deneyimlerden geçmelerini sağlamak gerekiyor. Böylesi deneyimleri "yaratmak", sonsuz bir enerjiyle yığınların devrimci eyleme geçmesine yardım etmek gerekiyor. Bu, devrimci durumu daha da şiddetlendirecek, siyasal gerginliği daha da artıracak taktikler izlemekle olur.

"Bu savaşta sosyal-demokrasinin (komünistlerin—İ.S.) pratik programını tam ve özü devrimci yığın eylemini desteklemek, geliştir-

mek, yaymak, sertleştirmek ve yasa dışı örgütler kurmaktır. Çünkü bunlar olmadan 'özgür' ülkelerde bile halk topluluklarına geçeceği söylenmenin yolu yoktur. Bundan gerisi, oportünist, ya da pasifist teorinin sislemelerinden başka birşey değildir; ya yalandır, ya da gevezeliktir" (Lenin, *Toplu Yapılar*, c.22, s.119).

Bilindiği gibi, burjuva toplumlarında iktidar olan her parti, ya da koalisyon, genel bir kural olarak, daima, başlangıçta kendisini hükümet yapan toplumsal desteğin bir bölümünü süreç için de yitirir. Burjuva siyasetçileri bu olguya "yönetim yıpranması" derler. Devrimci durum koşullarında hükümetlerin birbiri ardına eskimesi çok daha hızlı olur. Sen devrimci eylem yapsan da, yapmasan da bu kaçınılmazdır. Çünkü neseldir. Ama devrimci durumda *gerçek devrimci* eylemler koymadan, nesnel bir süreç olarak gelişen "yönetim yıpranması"na bel bağlamak, burjuvazinin sunduğu denge almasıyla göre davranmak, kendiliğindencilige boyun eğmektir. Sözde kabul edilse de, özde, proletarya hegemonyasını kurmaya niyetlenmemek demektir... İşte bunun için *devrim*, *devrimci eylem* öğretir diyoruz.

Memet Kurtalan

Çünkü bunalımın derinleştirilmesi, bazı insanları sersemletir ve çokertir ama bazılarını da uyandırır ve harekete getirir.

Varsın Menşevikler, devrimci durumun dayattığı görevlerden kaçınma içgüdüleriyle. Politik gerginliği onların küçük burjuva ruhlarında uyandırdığı panik havası içinde "terörizme-anarşiye" karşı yazılar yazsınlar. CHP yönetimine, burjuvaya şirin görünmek için utangaç utangaç, "terör CHP iktidarını hedef alıyor" diye manşetler atınsınlar. Biz onları pasifist içgüdüleriyle başbaşa bırakıyoruz. Kendi "bunalımlarının burgacında" burum burum bulabilirler, sersemleyip çökebilirler. Biz, uyanıp harekete geçene, yığınların devrimci enerjisine sarlıyoruz.

Devrimci proletaryanın, öteki sınıf ve katmanlar ve devlet erki ile olan siyasi ilişkileri düzeyinde kısaca anımsatmaya çalıştığımız bu mantığı, şimdi bir başka düzeyde ele almak istiyoruz.

Bu düzey, Yürükoğlu yoldaşın şu saptamalarıyla bağlıdır:

"Türkiye'de nesnel ortamın öznel öğeden ön-

de gitmesi soldaki tüm örgütlerde iç rahatsızlık, bunalım, kriz getiriyor. Yurdumuzdaki devrimci durum, buna hazır olmayan tüm parti ve örgütlerde bunalım, kriz olarak yansıyor. Bir başka deyişle, soldaki tüm örgütlerde görülen iç rahatsızlık, bunalım, devrimci durumun ürünüdür, yansımasıdır" (R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*, sayı: 101).

Komünist, gerçekleri bütün acılığıyla görmekten korkmaz. Yanlışları düzeltmek için önce görmek gerektir. Bu yüzden, örgütlerin kriz içinde olduğunu söylememiz telâşlandırıcı değil, tam tersine umutlandırıcıdır.

Soldaki tüm örgütlerdeki iç rahatsızlığı, bunalımı çözecek güç nedir sorusuna *İşçinin Sesi* açık-duru yanıtı getiriyor. Devrimci hareketimizde şimdiye dek görülmedik bir berrak bilimsellik, en acil ideolojik-teorik sorunların, eveleyip gevelemekten, dobra dobra üstüne gidiyor. Faşizme, emperyalizme, tekellere ulusal zulme karşı, sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimini başarmak için ideolojik birlik diyor. Bu bakımdan, devrimimizin önüne çekilen Menşevik-oportünist zinciri kıracak, sol örgütlerdeki bunalımı çözecek güç,

en başta ideolojik-teorik silâhımız *İşçinin Sesi*'dir.

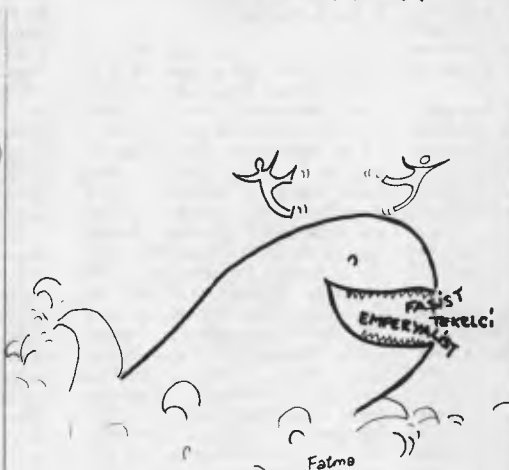
Öte yandan, genel olarak ideolojik-teorik düzeyin düşük oluşu, örgüt idealizasyonu v.b. gibi nedenlerle kadrolarda suya-sabuna dokunmama eğilimi vardır. Bu yüzden başta yığınlar için söylediğimiz sözü, kadrolar için de söylemek pek yanlış olmayacak: "Kadrolar da en iyi kendi politik deneyimleriyle öğrenir". O halde, kadroların gözlerine inen tül perdeleri kaldırmak, gerçekleri göstermek için de, Leninci siyasal sergileme anlayışıyla devrimci eylem. Demagogik militanlığı, kurusıkı lâf kalabalığını, teorik sefaleti göstermek için, hiçbir teorik manevra olanağı bırakmayan, kesin tavır aldırıcı, köseye sıkıştırıcı, sapla samanı ayıran türden devrimci eylem.

Kimse kof hayallere kapılmasın. Ortalık iyice karışmadan, herkes kurtlarını iyice dökmeden düze çıkılmaz. Dumura uğratılmış, bastırılmış devrimci enerjileri açığa çıkarabilmek için krizi daha da derinleştirmek, kendimizi iyice bir sarsmak gerekiyor. Savaşımı sertleştirmek. Bu yalnızca Menşeviklerin maskesini düşürmekle kalmayacak, aynı zamanda, çeşitli sol guruplarda canıyla-kanyyla, temiz bir inançla savaşan militanların da doğru görüşleri kavramasına ve nasıl savaşılması gerektiğini anlamasına yardım edecektir.

BU BALIK BAŞKA BALIK !

1.

2.

İkinci Basımı Çıktı!

R. Yürükoğlu Yoldaş'ın "Üçüncü Program ve Görevlerimiz" kitapçığının birinci basımı 15 gün gibi çok kısa bir sürede bitti. Çok sayılarda istenen bu kitapçığın ikinci basımını sunuyoruz.

TKP'de yürüyen savaşımın anlamını dupduru bir mantıkla sergileyen bu kitap el kitabınız olacaktır. Türkiye'de en geniş dağılımını sağlamak günün önemli görevidir.

Üçüncü Program
ve
Görevlerimiz

R. Yürükoğlu

İKİNCİ BASIM

İŞÇİNİN SESİ

Toplu Sözleşmel rd Devrimci Tutum Nedir?

Emine Engin

Emperyalizmin çömezi Türkiye kapitalizmi ülke-mizi derin bir ekonomik bunalıma sürükledi. Türkiye uzun bir süredir devrimci durum yaşıyor.

Burjuvazi işçi sınıfımızın, emekçilerin devrimci kaynağını bastırmak ve bunalımın yükünü onların sırtına daha çok bindirmek için uğraşıyor. Bu amaçla iki elini *birden* kullanıyor. Bir eliyle tutmaya, yığınları pasifize etmeye, öteki eliyle vurmaya, terör estirmeye çalışıyor. Küçük bir azınlığın milyonları tutması da, onlara varması da güçtür. Bu nedenle, hem tutmada hem vurmada 'başarılı' olabilmeyin yolu, önce karşı saflarda beşinci kolu oportünizm aracılığıyla bulanıklık yaratmaktan geçiyor.

Gerçekten şu son iki yıla dönüp bir bakalım. CHP'nin yarattığı sahte umutları, faşist cinayetleri, Kürt halkına karşı kanlı kıyımları, sıkıyönetimi, emperyalizmin artan küstahlığını, başkaldıran oportünizmi ve "solcu"luğu hep birlikte siyaset sahnesinde görüyoruz. Sahneye değişik aktörler, değişik rollerde çıkıyorlar. Ama bütün olarak oyun bir işlev görüyor: İşçi sınıfımızın, emekçi yığınların savaşımını durdurmak, geriletmek, zayıflatmak.

Ve geliyoruz toplu sözleşmelere!

Toplu sözleşmeler konusunda büyük bir oyun, son yılların en büyük oyunu oynanıyor!

İşçiyiz güçlüyüz devrimlerde öncüyüz

İşbirlikçi tekeli burjuvazi ülke ekonomisini çarpıtarak, bu çarpık temelde aşırı sömürüye dayanarak tekelleşti. Ancak çarpık ekonomi büyüdü, "sorun"lar da büyüdü. Nasıl üstesinden gelecekti bu "sorun"ların?

İşin özü şuydu: İşbirlikçi tekeli burjuvazi ülke ekonomisini çarpıtıp, aşırı sömürüyle varlık bulmuştu. Ama şimdi çarpık ekonominin önüne çıkardığı sorunları "çözmek", varlığını sürdürmek için sömürüyü daha da artırmaya gerekiyordu.

Aşırı sömürünün varlığı altında sömürüyü daha da artırmak demek, en önemli üretim gücü olan işçileri, emekçileri açlığa sürüklemek, onları yıpratıp, eskitmek demektir. Başka bir deyişle, Türkiye'de, üretim ilişkileriyle üretim güçleri arasındaki çelişki keskinleşmiştir.

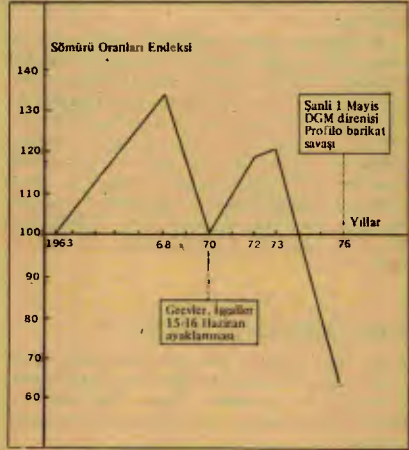
İşte 1960'lardan bu yana Türkiye'nin toplumsal siyasal yaşamında gözlenen olayların, devrimci durumun ve faşizm tehlikesinin altında yatan *kızıl şerit* üretim ilişkileriyle üretim güçleri arasındaki keskinleşmiştir. Bu, proletaryayla işbirlikçi tekeli burjuvazi arasında sert sınıf savaşlarında en açık yansıdı.

1960'ların başından beri, işbirlikçi tekeli burjuvazi sömürüyü artırmaya çalışıyor. Bunu dayatıyor. İşçi sınıfı buna karşı savaşıyor. Ve bu savaşta hep karşısında devletin tankını, topunu, uçağını, jandarmasını, polisini, sıkıyönetimini buluyor. Grevler savaş alanına dönüyor. Barikat savaşları çıkıyor. Çünkü uzun yıllardır Türkiye'de, işçi sınıfının ekonomik istemler için savaşımı, nesnel olarak, üretim güçlerini savunma işlevi görmekte, işbirlikçi tekeli kapitalizmin kokmuş üretim ilişkilerini zorlamaktadır. Devrimci bir nitelik kazanmaktadır.

Uzun yıllardır süregelen sert sınıf savaşlarını rakamlar açık seçik yansıtır. Yürükoğlu yoldaşımızın *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında verdiği sömürü oranlarına 1976 verilerini de ekleyip bakalım.

15-16 Haziran şanlı bir işçi ayaklanmasıdır. Ama henüz işçi sınıfı, o aşamada yalnızca kendi haklarını savunuyor. 1976'da ise 15-16 Haziran deneylerine ileri bir sınıf bilincini de eklemiş ve ülke çapında emeğin savunucusu olarak yumruğunu vuruyor. DGM yasaının yöneldiği bütün emekçilerin haklarını işçi sınıfı savunuyor. "İşçiyiz güçlüyüz, devrimlerde öncüyüz" diyor.

Rakamlarımız 1976'da bitiyor ama 1978'e dek olan gelişmeler de ortadadır. 1 Mayıs'ın hemen ardından, onbinlerce metalurji işçisi yığınsal greve çıktı. Bu grevde "sosyalizme açılan ileri demokratik devrim", "yaşasın proletarya enternasyonalizmi" belgileri yükseltildi. 1976'nın şanlı savaşlarının da ardından gelen bu devrimci grev, köyden, kentten yığınsal dayanışma gördü. İşçi sınıfı savaşlarıyla tüm emekçilerin güvenliğini, güvenliğini kazanmıştı. Proletarya hegemonyası yaşıma geçiyordu.

Türkiye Yapım Endüstrisinde Sömürü Oranları*						
1963-1976 Sömürü Oranları			Yıllara göre sömürü endeksi 1970=100			
Yıllar	1. yontem	2. yontem	3. yontem	1. yontem	2. yontem	3. yontem
1963	337	263		102	102	
1968	443	337		134	147	
1970	331	257	306	100	100	100
1972	394			119		
1973	399	315	370	121	123	121
1976	216	280	315	65	109	103

* (Bak: "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye", 4. baskı, s.65)

Ne görüyoruz? Bu rakamlarda 1968-70 yıllarının yığınsal grevlerini, fabrika işgallerini, 15-16 Haziran ayaklanmasını, 12 Mart'ı, şanlı 1976 1 Mayıs'ını, DGM direnişini, Profilo'ları görüyoruz. İşçi sınıfımızın yükselen savaşımını işbirlikçi burjuvaziye gerilettiğini görüyoruz. Ve işbirlikçi tekeli burjuvazinin sömürüyü daha da artırmak için çabaladığını, bunun için 12 Mart'ı

dayadığını görüyoruz.

İşçi sınıfımız savaşlarıyla, işbirlikçi tekeli burjuvazinin aşırının da aşırısı sömürü dayatma isteğini geriletti. Ama örnek 1976 yılına bakalım. 1976'da sömürü oranı gerilemiştir. Ne var ki aynı yıl ortalama ücretler 115TL'dir. Ve bu niteliksiz işgücü değerinin ancak %60 kadardır. Bu da gösteriyor ki işçi sınıfımızın ekonomik haklar için savaşımı bir üç kuruş beş kuruş sorununun ötesindedir. İşbirlikçi-tekeli burjuvazinin dayatmalarına karşı emeğin savunusudur.

Sömürü oranlarına baktığımız zaman iki yıl dikkati çekiyor. 1970 ve 1976. Bu yıllarda işçi sınıfımızın savaşları işbirlikçi tekeli burjuvazinin sömürüsünü geriletti. Ama *nasıl* savaşları geriletti? Her ikisinde de yüzbinlerce sokaklara dökülmüş, sel gibi akmış, ordusunu, polisini yenmiş, şehitler vermiş. Burjuvaziye bileğinin gücünü göstermiş.

İşbirlikçi-tekeli burjuvazinin devleti aşırı sömürünün bekçisidir. İşte 1970'de de, 1976'da da işçi sınıfının savaşları bu bekçiyi doğrudan karşısına almıştır. Birinde Sendikalar Yasasını, ötekinde DGM Yasasını çıkartmamıştır. Bu yıllarda işçi sınıfımız, bekçiyle doğrudan hesaplaştığı, yumruk yumruğa geldiği için sömürüyü geriletebilmiştir.

1978-1979'da işçilerin, emekçilerin yaşam düzeyi geriledi. Öte yandan işbirlikçi-tekeli burjuvazinin kârları milyarlarla sayılıyor.

Buna karşın, bakıyoruz, uzun bir süredir burjuvazinin ağzında "özveri" sözleri dolaşıyor. Emperyalizm de bu yönde dayatıyor.

İşbirlikçi tekeli burjuvazi son yıllarda işçilerin, emekçilerin bazı kazanımlarını fiyatları artırarak geri aldı. Ama bu yetmiyor. İşsizlik, pahalılık gibi sorunları o da "çözmek" istiyor. Nasıl "çözmek" istiyor? İşçileri, emekçileri öyle koşullarda çalıştıracak ki, tüketecek.

İşçileri, emekçileri *fiziksel olarak* eritecek. Böylece işsizlik sorununu "çözecek". Ücret giderlerini yoka yakına indirince, pahalılık sorunu da "çözülmüş" olacak. Pahalılık sorunu "çözülünce" ucuz mallar üretip, dış satışı artırarak döviz sorununu da "haffletecek".

İşte emperyalizmin çömezi tekeli kapitalizm kendi yarattığı sorunları, işçileri, emekçileri 40'ında mezarla sokarak "çözmeyi" düşlüyor. İstene "özveri" işçinin, emekçinin, çocuğuyla, torunuyla birlikte ömrüdür. Faşizmdir.

"Ne alt sınıfların ezilmesi, ne de üst sınıflar arasında bunalım devrimi getirebilir. Eğer bir ülkenin pasif baskı durumunu aktif bir isyan ve ayaklanmaya çevirmeye yetenekli bir devrimci sınıfı yoksa, bunlar yalnızca o ülkenin çürümüşünü getirebilir" (Lenin, c.19, s.223), diyor Lenin. İşte faşizm bu çürümüşün *örgütlenmesidir* ve ona karşı savaşta herşey proletaryanın devrimci yeteneğine bakar.

Bizim işçi sınıfımız devrimci yeteneğini 15-16 Haziran ayaklanmalarıyla, DGM direnişleriyle, Profilo'larla, MESS'e karşı devrimci grevleriyle kanıtladı. Bu yeteneğin önüne çekilen her türlü seti yıkacaktır. Ülkeyi çürüttürmeyecek, halkımızı tüketmeyecektir. Bunu yaparak emperyalist zincirin önemli bir halkasını kopartacak, çürük bir Türkiye'nin tüm bölgede saçacağı zehiri atacak, dünya devrimine ve bu yoldan dünya barışına kalıcı katkı yapacaktır. Bu işçi sınıfımızla yüklenen ulusal ve enternasyonalist bir görev ve onurdur.

Proletaryanın devrimci yeteneği oportünizmi yıkacaktır

İşçi sınıfımız 1960'lardan başlayarak savaşını yükseltti. Şanlı devrimci savaşlar verdi. Bu savaşlarıyla devrimci deneyim kazandı. Tüm emekçileri harekete geçirdi, bağlaşıklar kazandı. Yumruğunu vurdu, tüm emekçiler için demokratik haklar kazandı. Kısacası işçi sınıfımız devrimci yeteneğini dosta düşmana kanıtladı.

1978'den bu yana yığınsal devrimci savaşlar durakladı. İşçilerin, emekçilerin yaşam düzeyi geriledi. Pahalılık silahıyla uygulanan bu ekonomik şiddetin yanısıra, faşist tirmanış yükseldi. Nedir bunun altında yatan? Bunun altında yatan, işçi sınıfımızın dosta düşmana kanıtladığı devrimci yeteneğinin önüne dört bir koldan set çekilmesidir.

1977'de burjuvazinin yaydığı boş umutlar karşısında TKP'nin seçim platformu, yayılan sahte umutları körükleyici nitelikte oldu. TKP'nin de körüklediği boş umutlar etkili olduğu anda, burjuvazi devrimci sendikalara saldırdı. DISK'in başına işçilerin ekonomik savaşını bile durduracak, tabanın baskısı karşısında duramazsa, en azından devrimci nitelik almasını diye onu dizginleyecek sendikacılar oturttu.

Daha sonraki gelişmelerle, boş umutlar yığınları arasında büyük ölçüde yıkıldı. Faşist teröre karşı önemli bir öfke birikti. Ama işçi sınıfı içindeki devrimci birikim dört bir koldan dizginlendi. Örneğin, Lassa'da işveren canı istediği gibi militan işçileri isten attı. Buna karşı bütün işçiler direnişe geçtiler. Lastik-ış yöneticileri "yasal olmadı" için direnişi bastırdılar. Soda işçileri, bir başka örnek. Çoluk çocuk Ankara kaplarına yürüdüler. Ama hem sendika, hem oportünistler bu eylemi tıksız ettiler. TKP'nin Sesi Radyosu, "CHP'li sayıların gösterdikleri ilgi"yi duyurmanın ötesine geçmedi.

Oportünistler, CHP'den "soyutlanmamak" için bilinçli işçilerden soyutlandılar. İşçi sınıfımızın devrimci yeteneğine güvenmediler. Onlara devrimci propaganda, ajitasyon yerine tıksız eylem önerileriyle gittiler. Bilinçli işçiler tıksız eylemin çıkar yol olmadığını görecektir düzeydediler. Tıksız eyleme çıkmadılar.

Sözün kısası, işçi sınıfımız içinde savaşım isteği biriktikçe birikti. Bu istek bir yandan sarı, pembe, renk renk sendikacılık tarafından, yani *kendiliğindenlik düzeyinde* bile hapsedilmeye çalışıldı. Ama onun bu düzeyde hapsedilmesinin ana sorumlusu bilinçli devrimci eylemleri engellleyen oportünizm oldu.

Türkiye'de devrimci durum var ve *derinden* büyük bir enerjiyle olgunlaşıyor. Ulus çapında bunalıma doğru ilerliyor. Bilinçli proletarya içinde devrimci birikim patlama noktalarına erişiyor. Geniş köylü yığınlarda hoşnutsuzluk birikiyor. Kürt halkı zulme yeter diyor. Adana ve çevresinde küçük çapta bir iç savaş yürüyor. Ordu içinde laçkalıklar, tüm tantanaya karşı çıldı. Tüm bunların yanısıra, 14 Ekim seçimleri, burjuvazinin yönetemezliğini daha da açık ortaya çıkaracak.

Burjuvazi bunları görüyor. Bir yandan yığınlardaki birikimi örtbas etmek için, 14 Ekim seçimlerini, sahte umutları tazelemek, yani sahtelikler yaymak için kullanıyor. Öte yandan, işçi sınıfını toplu işten çıkarmalarla tehdit ediyor. Sıkıyönetim silahlarını işçilere doğrultmuş bekliyor. Patron hükümet lokavt ilan ediyor. Burjuvazi devrimci proletaryanın önüne çekilen selleri yıkıp geçebilecek olan devrimci yeteneğinden korkuyor. Proletaryanın ve emekçilerin yığınların başkaldırmasından korkuyor. Bunun için, tüm önlemlerin yanısıra bir de askersel diktatörlük tezgahlıyor.

Patlayıcı maddenin böyle sıkışık olduğu bir ortamda toplu sözleşmeler geliyor. Oportünizm bu kez de toplu sözleşmelere gereken önemi vermiyor, yanlış yol gösteriyor.

İşçi sınıfının, emekçilerin "yaşam standardı sorunu da bir ilke sorundur" (Lenin, c.18, s.88) diyor Lenin. Bugün Türkiye'de bu en önemli bir ilkesel sorundur. Çünkü son yıllarda işçilerin, emekçilerin yaşam koşullarındaki gerileme, başlı başına siyasal anlam taşıyor. Bir yandan ekonomik şiddet, öte yandan ekonomik savaşımı bile

engellemek, dizginlemek, yığınlarla boyun eğdirmenin bir yoludur. Kokuşmuş üretim ilişkilerini ayakta tutmanın gereğidir. Bunun için kendisi başlı başına siyasal bir tuzaktır. Oportünistler işte bu tuzacı işçi sınıfına götürüyorlar, dolayısıyla onun bu tuzaga düşmesini getiriyorlar.

İşçi sınıfımızın ekonomik haklar savaşımı zaten uzun yıllardır devrimci bir nitelik kazanıyor. "Liraya üç kuruş" ekleme boyutlarını aşmış, ülke çapında emeğin savunusuna dönüşüyor. Karşısında hep devletin tankını, sakyönetimi, hükümeti buluyor. Türkiye'de siyaset adına, 14 Ekim seçimleri adına ekonomik haklar savaşımını küçümsemek, özünde devrimci eylemden kaçmaktır. Oportünistler devrimci eylemden kaçıyorlar.

Oportünistler toplu sözleşmelerde görmek istediklerini görüyorlar. Gözleri o denli başka taraflara çevrilmiş ki, işçi sınıfımızın devrimci yeteneğini görmüyorlar. O sınıf ki nice devrimci savaşlardan geçmiştir. Neden kendi haklarından ve ücretlerden başlayarak, tüm emekçiler adına sesini yükseltmesin? Neden tüm emekçilerin sözcülüğünü yaparak burjuvaziye "sizin yarattığınız bunalımın yükünü biz çekmeyeceğiz" demesin? Neden ülkeyi devrime götürmesin?

Toplu sözleşmelerde devrimci tutum

Son yıllarda işçi sınıfının gerçek ücretleri 12 Mart'ta da gerisine düştü. Tüm emekçilerin yaşam düzeyi geriledi. "Özveri" gevelmeleri arasında burjuvazi, 1971 sonrasında şanlı savaşlarla elde edilmiş bazı kazanımları pahalılık silahıyla geri aldı.

Bu durumda toplu sözleşmeler geldi. Ve önümüze bir dizi soru koydu: İstemlerimizi nasıl belirleyeceğiz? İstemlerimiz neler olmalıdır? İstemlerimizi nasıl koparıp almacağız?

Bu sorulara değişik yanıtlar, farklı tutumlar çıkıyor. Bunlar arasında doğruyu seçmek, yalnızca işçilerin değil, tüm emekçi halkın emeği, sağlığı, çocukların geleceği açısından büyük önem taşıyor.

Sorulara getirilen yanıtlarda genel olarak üç çizgi çıkıyor. Bir, burjuvazinin sendikal hareket içindeki doğrudan uzantısı olan *sarı sendikacılıktır*. İkincisi, işçi sınıfı adına konuşan ama gerçekte küçük burjuva görüşleri sendikalar taşıyan *ortacılık ve oportünizm*dir, yani *pembe sendikacılıktır*. Üçüncüsü ise her alanda işçi sınıfının çıkarlarını ikircimsiz savunan *Leninizm*dir. Birinci ve ikinci çizgiler kimi sendikacılar ve uzmanlar arasında yaygındır. Üçüncüsü ise, özellikle işçi baş temsilcileri ve bilinçli işçiler arasında ağırlıktadır.

Gerçekçi istem nedir?

Önce "istemlerimizi nasıl belirleyeceğiz?" sorusunu alalım. Bu soruya herkes aynı yanıt veriyor, "gerçekçi bir biçimde" diyor. Ama gerçekçi istem anlayışında üç çizgi yine kendini açığa veriyor.

1. *Birinci görüş*, "Gerçekçi istemin ölçüsü o gün için burjuvazinin ne verebileceğidir" diyor. Burjuvaziye kalırsa, o hiç vermek istemez. O zaman bu anlayışı savunanlar neden "istem" ileri sürmek için kendilerini yoruyorlar diyeceksiniz?

Gerçekçe böyle değil. Burjuvazi hiç vermek istemez ama veriyor gözükmek ister. Başka türlü işçileri, emekçileri yatıştırmaz. İşte bu anlayışı savunanlar, burjuvazinin "veriyor gözükme" taktığının işçiler arasında uygulayıcısıdır.

2. *İkinci görüş*, "Gerçekçi istemin ölçüsü işçi sınıfının ne kadar alacak güçte olduğudur" diyor.

Bu görüşü ne yazık ki, TKP içinde boy veren oportünizmin organı durumuna sokulan *Atılım* savunuyor. *Atılım* 18 Ağustos sayısında şöyle deniyor: "...istemlerin gerçekçiliğinde ölçü burjuvazinin ne kadar verebileceğini değil, işçi sınıfının ne kadar alacak güçte olduğudur."

Aynı görüşü Devrimci Yol çizgisinde olan *İşçilerin Sesi* gazetesi de savunuyor ve şöyle diyor: "Asgari ücretin düzeyine ilişkin talep, mevcut ekonomik demokratik mücadele olanakları ve boyutları gözönünde tutularak elde edilebile-

cek *azami düzey* olarak tesbit edilmelidir" (abç) (*İşçilerin Sesi*, 8 Mayıs 1979, sayı: 2, sayfa:8).

Böylece aralarında büyük ayrılıklar varmış gibi gözükken iki görüş aynı özde birleşiyor: Alınabilirlik ölçütü.

Bu ters mantıktır. Ve birinci görüşün öteki yüzüdür *İşçilerin Sesi* için bu mantık doğaldır. Ama işçi sınıfımızın her alanda önünde yürümekle yükümlü olan *Atılım*, bunu yaparak, işçi sınıfının bilincini bulandırarak, alma gücünü azaltıyor.

3. *Üçüncü görüş* Lenincilerin savunduğu görüşür. Bu görüş göre gerçekçi istemin ölçütü, genel olarak toplumsal gelişmenin çıkarlarına uygun olmasıdır.

Lenin şöyle diyor: "Eğer biz, bir istemin 'uygulanabilirliğinden' onun genel olarak *toplumsal gelişmenin çıkarlarına* değil de, ekonomik ve siyasal koşulların o günkü durumuna uygunluğunu anlıyorsak, bu tamamen yanlış bir ölçüttür" (Lenin, c.4, s.248) (abç).

İşte gerçekçi istemin Leninci anlamda tek ölçütü genel olarak *toplumsal gelişmenin çıkarlarına uygunluktur*. Gerçekçi istem ne burjuvazinin verebileceği ne de işçi sınıfının o gün için alabileceği ile kısıtlıdır.

Toplumsal gelişme son çözümlemeye üretim güçlerinin gelişmesi demektir. Üretim güçleri üretim araçlarından ve emekten oluşur. Üretim güçlerinin gelişme düzeyinin ana ölçütü üretim araçlarıdır. Ana üretim gücü ise emektir. Emek olmadan üretim araçları ne üretilebilir, ne de kullanılabilir.

Bunun ışığında toplu sözleşmelerde "genel olarak toplumsal gelişmenin çıkarlarına uygun" istemi nasıl anlayacağız? Üretim güçlerinin genel gelişme düzeyinin nesnel olarak sağlayabileceği tüm olanaklardan işçilerin yararlanmasını istemek olarak anlayacağız.

İşgücü, insanın üretim yaparken harcadığı kasal ve fiziksel enerjidir. Kapitalizmde işgücü de alınan, satılan maldır. İşgücünün değeri, bir işçinin ailesiyle birlikte fiziksel, iş eğitimi ve tarihsel olarak belirlenmiş toplumsal kültürel gereksinimlerinin karşılığıdır. Onların değeri ise üretim güçlerinin genel gelişme düzeyini yansıtarak ortaya çıkar. Bu nedenle kapitalizmde üretim güçlerinin genel gelişme düzeyinin nesnel olarak sağlayabileceği olanakların *en alt* sınırı işgücünün değeridir.

Öyleyse işçilerin toplu sözleşmelerde *en azından* işgücü değerini istemeleri gerçektir. Hatta istememeleri gerçekçi değildir.

Eğer kapitalizm işgücünün değerini karşılamıyor, hele ki fiziksel sınırına dek, onun da altına düşürüyorsa, ana üretim gücü olan emeği öldürüyor demektir. Üretim araçlarından da gereği gibi yararlanamıyor demektir. O kapitalizm artık toplumsal gelişmeye ters düşüyordur. Bu durumda işçilerin işgücü değerini istememeleri, yalnızca burjuvaziye "özveri" değil, toplumsal gelişmeye de terstir. Öte yandan, kapitalizm altında gerçekleşmesi gereken böyle basit bir işlemi bile kazanmak, artık *üretim ilişkilerinin değıştirmekle* bağlıdır.

İşte bunun için sarı sendikacılar ve oportünistler gerçekçi istem ölçütünü çarpıtırlar. Bir "burjuvazinin verebileceği" diyerek aşıktan eski üretim ilişkilerini savunur. Ötekisi, "işçilerin alabileceği" diyerek toplumsal gelişmenin bayrağını işçi sınıfının elinden almaya çalışır. İşçi sınıfının üzerine düşen toplumu ileri götürme misyonuna set çeker.

Gerçekçi istem, genel olarak toplumsal gelişmenin çıkarlarına uyan istemdir. Birakalım Leninciliği, emperyalizmin ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin karnı değil de, ülke ekonomisini, toplumun geleceğini düşünen her demokrat, her ilerici, her sendikacı gerçekçi isteme ancak böyle yapılabilir.

İstemlerimiz neler olmalıdır?

Gerçekçi istem yaşayışını aklıda tutarak, gelelim yeni bir soruya: İstemlerimiz neler olmalıdır? Bu soruya da üç yanıt çıkıyor. Ancak ilk ikisi, istemlerimizin neler olması gerektiğini söyler-

miş gibidir ama aslında tam da neler olmaması gerektiğini gösteriyor.

1. Sarı sendikacılar, fiyat artışlarının önünde ücret artışı istememeyi, ücretlerin dondurulmasına karşı çıkmayı ve daha çok kıdem tazminatı, iş güvenliği ve iş sürelerinin kısaltılması gibi kalıcı kazanımlara "önem" verilmesi gerektiğini savunuyorlar.

Bir kez fiyat artışlarının önünde ücret artışı istememek, gerçekte ücretlerin dondurulmasını kabul etmek demektir. O zaman ücretlerin dondurulmasına karşı çıkmak ne anlama geliyor? Bu sarı bir sendikacının işçilerin yüzüne bakabilmesi için söylemesi gereken bir sözdür. Patronlara şöyle bir mesaj taşıyor:

"Gerçek yaşamda ücretleri ister dondurun, ister azaltın. Ama sizinle ücretlerin dondurulması konusunda açık ve resmi bir anlaşmaya giremeyiz. Giresek, sendika tabanında gerçek yüzümüz açığa çıkar".

Ücretlerde burjuvaziye ödün verip, işçi ailelerinin 40'ından sonra kalıcılığını tehlikeye düşüren bu görüşün, "kalıcı kazanımlar"dan söz etmesi komik oluyor. İşçiler için en kalıcı kazanım bu gibilerini işçi sınıfının yanına yanaştırmamaktır.

2. *Atılım*, Ağustos sayısında gerçekçi istem anlayışına "açıklık" getirmişti. Eylül sayısında da istemlerin ne olması gerektiğine "açıklık" getiriyor.

Önce işbirlikçi tekeli burjuvazinin toplu işten çıkarma tehditlerine, sıkıyönetimi işçilerin üstüne sürme çabalarına (çabaya ne gerek var ki?) değiniyor. Hükümetin sıkıyönetimi uzatarak, grevleri erteleyerek, işçilere karşı lokavt uygulamak işbirlikçi holdinglerin çağlarını yönünde tutum aldığını belirtiyor. Sonra şöyle diyor: "Bu saldırıların amacı bunalımın yükünü işçi ve emekçilere yüklemek, işçi ücretlerini dondurma, sosyal hakları sınırlama, sömürüyü daha da artırmaktır. Buna karşılık, işçi sınıfı, daha yükselecek hayat pahalılığını da karşılayacak biçimde satın alma gücünü artıran ücretler istiyor. İşgüvenliğinin sağlanması, hak grevlerinin tanınması, lokavtin yasaklanması, çalışma süresinin düşürülmesi, işçi sağlığının korunması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, gizli oy açık sayımlı referandum gibi istemleri ileri sürüyor. İşçilerin bu en temel ortak istemleri, sendika ve konfederasyonların önüne holdingler düzeyinde, ulusal çapta sendikal eylem birliği görevini koyuyor" (abç).

Aynıklayalım bu genel sözleri, bakalım *Atılım* ne diyor: "...daha yükselecek hayat pahalılığını da karşılayacak biçimde satın alma gücünü artıran ücretler". Ağustos sayısında gerçekçi istem işçi sınıfının alabileceği istem diye tanımladığına göre, Eylül sayısında herhalde işçi sınıfının gücünü tartışmış ki bu istemi ileri sürüyor. Ama bu istem de gerçekçi değildir.

Bir kez, *Atılım* burjuvazinin ücretleri dondurmak istediğini söylüyor. Bu doğru değildir. Gerçekte burjuvazi ücretleri düşürmek istiyor.

İkincisi, *Atılım*'ın önerisi "daha yükselecek hayat pahalılığını" hesaba katıyor ama yükselmış ve işçilerin gerçek ücretlerini 12 Mart'ın da altına düşürmüş olan hayat pahalılığını hesaba katmıyor. Böylece, "bunalımın yükünü taşımayacağız" sözü, "bunalımın yükünü bundan daha çok taşımayacağız" anlamını kazanıyor. Ve bu da işçi ücretlerinin 1971 düzeyinde dondurulması demek oluyor! *Atılım*'ın önerisi böylece sarı sendikacıların da önerdiği sonuca ulaşır!

Üçüncüsü, "daha yükselecek olan hayat pahalılığı'nın ne olacağını nereden bileceğiz? Bilemeyeceğiz, çünkü emperyalizm ve işbirlikçi tekeli burjuvazi fiyat mekanizmasının işçinin kazandığını geri almak için kullanıyor. İşçi kazandığı ölçüde fiyatlar daha da artacaktır.

Dördüncüsü, fiyat mekanizmasının bu işleviyle bağlı olarak düşününce, *Atılım*'ın önerisi gerçekçi değil, reformcudur. Burjuvazi bu ücret artışını kabul edebilir, böylece hem işçileri "memnun" etmiş geçirir, hem de fiyatlarla daha çoğunu geri alır. Yani işçi sınıfının hem bilinci bulanır, hem de ücreti artmamış, hatta azalmış olur. Yani *Atılım*'ın önerisi, burjuvazinin gerçekten istediği sonuca varıyor! Ve bu noktada yine sarı sendikacılarla bir oluyor!

Böylece *Atılım* güzel gözüken yuvarık sözler

ardında, bugün işçi sınıfı için can alıcı önem taşıyan ücret artışı sorununu geçiştiriyor, "küçüm-süyor".

Atılım'ın ücretleri "küçümsemesi"yle, gerçekçi istem anlayışı arasında yakın bağ vardır. Gerçekçi istem, "işçi sınıfının ne kadar alacak güce olduğu"na göre tanımlanır, güç kavramı da çarpıtılmış oluyor. Bu anlayışa göre, işçi sınıfının gücü, gerçekçi istemler savunmasından ve onlar için iyi savaşmasından kaynaklanmıyor. Tersine, istemleri, ne kadar alabileceğine göre saptanıyor. Öyleyse ne kadar alabileceği nasıl saptanacak?

Lenin şöyle diyor: "İşçilerin saldırısı ne denli güçlüyse, yaşam standartlarını iyileştirmede kazanımları da o denli büyük olur. Toplumun sempatisi" ve daha iyi yaşam koşulları hep savaşın yüksek derecede gelişmesinin sonuçlarıdır. Liberaller (ve likidatörler) işçilere şöyle derler: "'Toplumun' sempatisini topladığınız zaman güçlünüz". Marksistler ise işçilere değişik bir şey söylerler: 'Güçlü olduğunuz zaman 'toplumun' sempatisini kazanırsınız'" (Lenin, c.18, s.85).

İşte *Atılım*'ın "güç" anlayışı da toplumun sempatisi ölçütünden kaynaklanıyor. *Atılım*, işçi sınıfının gücünü o ölçütle ölçüyor. Sağlam Önder'in deyişiyle "komünistler, sosyalistler, sosyal-demokratlar hem politik, hem de sendikal planda... tek cepheyle dikilememişler". Bu dikilememişliğe bakıp *Atılım*, işçi sınıfının istemlerini azaltıyor. Bir yandan da kendi anlayışına göre işçi sınıfına destek toplamak, onu "güçlendirmek" için köylüye, esnafa, zanaatkâra rasgele belgeler atıyor.

Atılım, işçi sınıfının gücüne, onun ağır baskı ve sömürtye karşı tüm emekçilerin devrimci sözcülüğünü yapması, proleter hegemonyası açısından bakmıyor. Böyle bakmadığı için de ücretleri, toplu sözleşmeleri "küçümseyip", ülkenin yazısına köklü bir ekti yapmaktan uzak olan seçimleri "büyütüyor". Toplu sözleşmelerin, burjuvazinin yarattığı bunalımın yükünü bizim çekmeyeceğimizi gösterenler ücretlerden başlayan ucu olduğunu görmüyor.

İstemlerimiz neler olmalıdır?

Yukarıda sarı sendikacıların ve oportünistlerin istemler konusunda söylediklerini gördük. Şimdi üçüncü görüşe, Lenincilerin, bilinçli işçilerin savunduğu görüşe gelelim.

Emperyalistler ve işbirlikçi tekeli burjuvazi kendi kârları için ülke ekonomisini çarpıttılar. Çarpık temelin kokusu kıtlıkça, ayakta durabilmek için sömürüyü daha da artırmaya çalışıyorlar. "Onların" yarattığı bunalımın yükünü "bize" yüklemeye çabalıyorlar. Ve bakiyoruz son yıllarda "özveri" mavalları ardında faturanın ilk taksitlerini ödemişler. 1971 sonrasında şanlı savaşlar sonucu elde ettikleri ekonomik kazanımları geri almışlar. Sesimizi yükseltmezsek 1971 öncesini de, sağlığınıza da, ömrümüzü de, o şanlı savaşlarla bilek gücüyle geliştirdiğimiz demokratik hakları da sevine sevine alacaklar.

Öyleyse biz de toplu sözleşmelerde onlara şöyle diyoruz: Evet bayırlar! Kapitalizmse onu da kurallara göre oynayın. Biz işgücümüzün karşılığını, kapitalizme göre bile verilmesi gereken bu hakkımızı istiyoruz!

Niteliksiz işgücü değeri, bir işçinin ailesiyle birlikte hem fiziksel, hem toplumsal kültürel gereksinimlerini karşılayacak ücrettir. Başka bir deyişle, olması gereken asgari ücret budur.

Kabaca somutlayalım. *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında, 1978 sonu için en az brüt 800TL asgari ücret gerektiği söyleniyordu (*Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 4. basım, s.160). Fiyat artışlarını düşünürsek bu bugün en az brüt 1200TL eder. Bu da ayda net 20.000TL kadar eder.

Ayrıca Maden-İş Araştırma Dairesi, nisan ayında asgari ücretin net 12.000TL olması gerektiğini açıklamıştı. Aradan 6 ay geçti. Bu 12.000TL şimdi oldu net 15.000TL!

Niteliksiz işgücü değeri bütün Türkiye çapında bütün toplu sözleşmelerde ortak taban alınmalıdır. Bu net ortak tabana nitelik ve çocuk sayısı farkları eklenerek net ücret istemleri bulunmalı-

dır. Ve ortak taban her üç ayda bir fiyat artışlarına göre ayarlanmalıdır.

Niteliksiz işgücünün değeri, tüm işçilerin en düşük hakkıdır. Fabrikaya göre değişen birşey değildir. Fabrikaya göre, çalışan işçilerin nitelik, kıdem durum değişebilir ama niteliksiz işgücünün değeri değişmez. Öyleyse ortak taban saptamadan fabrikaya göre ücret istemi saptamak, soruna işçilerin temel, değişmez hakları açısından değil, kapitalistlerin durumu açısından yanasmaktır. İşçileri ortak, değişmez hakları temelinde birleştirmek yerine, kapitalistlerin durumu temelinde bölmek demektir.

Ücret istemlerimizi net olarak saptamalıyız. Burjuvazi bizim ücretimizi brüt hesaplıyor. Üzerinden vergi kesiyor. Böylece işgücüne karşılık ödediği ücreti daha da düşürüyor. Bizi ilgilendiren, ücret olarak net elimize geçendir. Biz istemlerimizi net olarak saptamalıyız.

Yıllık paralı izin işgücü değerinin bir parçasıdır. İnsanın, işgücünü sürdürebilmesi için dinlenme gereksinimi vardır. Dinlendikleri süre aynı ücreti almak, işçilerin en doğal hakkıdır.

Bayramlar da işgücünün değeri içindedir. İşçinin tarihsel olarak belirlenmiş toplumsal ve kültürel gereksinimidir. Bayramda da işçi en azından normal yövmesini almmalıdır. Çalışmak zorunda kılarsa da çift yövmeye ödenmelidir.

Yakacak ödenegi, ikramiye v.b. şeyler işvereni lütuf yapıyor gösterir. İşgücünün karşılığını ödememek işçi işveren işleri ayrıntıya boğar. Ödemesi gereken ücreti üçe böler. Birini, işçiyi "ücret" diye öder. İkinci parçayı yakacak yardımı, v.b. diye "lütuf" olarak öder. Bu "lütuf"un ardına sığınarak üçüncüyü de cebbe atar. Biz bu üç parçayı birden ücretimiz olarak alırdık sonra, ancak o zaman yakacak ödenekleri, v.b. de ayrıca kazanılmış haklar olur. Onlar da haktır, onlar da işçinin alınteridir, lütuf değildir. Lütuf gibi gösterilerek, ücretlerimizden, haklarımızdan kesinti yapılmamasına dikkat etmeliyiz.

İşveren düşük ücret ödeyerek işçiyi uzun saatler çalışmaya zorlar. Hem artı değeri artırır, daha uzun sömürür, hem de işçiyi ülke sorunlarından uzak tutar. Bu nedenlerle 8 saatlik iş günü, bütün bir 36 saatlik hafta sonu tatili ve fazla mesalin kaldırılması istemlerimiz arasında olmalıdır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği sorunlarını, fabrika içindeki haksızlıkların yasalarla düzelmediği, ufak bazı yasalar olsa bile uygulanmasının denetlenmediği, bu konularda işverenlerin elinin "güçlü" olduğu bilinen bir gerçektir. Öyleyse fabrikada çalışan tüm işçiler ortak bir toplantıda en bilinçli işçiler arasından bir fabrika komitesi seçmelidirler. Bu komite iş koşullarını, iş kazalarına karşı işverenin alması gereken önlemleri, haksız yere işten çıkarmaları, işçilere karşı işverenin kıştık tavırlarını, kadın, erkek işçiler arasında eşitsiz uygulamaları sorun edinmeli ve gerektiğinde işverene ceza kesme yetkisi olmalıdır. Toplu sözleşmelerde bu yetki de kabul ettirilmelidir.

Böylece TOPLU SÖZLEŞME İSTEMLERİ'ni özetlersek:

1. Niteliksiz işgücünün değeri, yani olması gereken asgari ücret, yani ayda en az net 15.000TL, bütün ücret istemlerinde ortak taban alınmalıdır.
2. Bu ortak taban her üç ayda bir fiyat artışlarına göre ayarlanmalıdır.
3. Ortak tabana, nitelikli emeğin ve çocuk sayısının farkları eklenerek net ücret istemleri bulunmalıdır.
4. Ücret istemlerimiz net saptanmalıdır.
5. Yıllık izin ve bayramlarda en azından aynı ücret alınmalıdır.
6. Yakacak ödenekleri, ikramiye gibi hakların patronu lütuf yapıyor gibi göstermemesi ve ücretleri düşürmede bir araç olarak kullanılmaması, bunların ücretlere ek haklar olarak elde edilmesi ne dikkat edilmelidir.
7. Sekiz saatlik iş günü
8. 36 saatlik bütün hafta sonu tatili
9. Fazla mesai kaldırılın
10. Fabrikada çalışan tüm işçilerin ortak toplantısında en bilinçli işçilerden seçilecek ve iş koşulları, işçi sağlığı, haksız işten çıkarmalar, işçiyi kıştık tutumlar, kadın-erkek işçiler arasında eşitsiz uygulamalar gibi konularla ilgilenecek fabrika komitelerine işvereni cezalandırma yetkisi toplu sözleşmelerde de kabul ettirilmelidir.

Toplumsal gelişmenin bayrağını endüstri proletaryası taşıyor

İşbirlikçi tekeli burjuvazi, onun devleti, emperyalizme bir olmuş, tüm ülkeyi tek bir "holding"e dönüştürmüş, sömürüyor. Bu sömürü ilişkilerinin en açık ve net olduğu köşede endüstri proletaryası ile işbirlikçi tekeli burjuvazi yüz yüze geliyor. Böylece endüstri proletaryası tüm sömürülenlerin haklarını da savunma, onlara da kurtuluş yolunu gösterme ve kurtuluş için ortak savaş yönetme görevini taşıyor. Emperyalizme ve işbirlikçi tekeli burjuvaziye karşı toplumsal gelişmenin bayrağını taşıyor.

Endüstri proletaryası yalnızca kendi dar çıkarlarını savunarak, dört bir yanında yürüyen haksızlıklara, baskıya, sömürüye, zulme seyirci kalarak tarihsel görevini yerine getiremez. Öyle yaparsa kendi haklılığından, doğruluğundan kaybeder. Onun en büyük gücü, devrimciliği, yalnızca kendi üstündeki sömürünün değil her türlü haksızlığın, ezilimin, sömürünün ardıcıl düşmanı olmaktır.

Bunun için proletarya toplu sözleşmelerde kendi adına, toplu sözleşme savaşlarında ise *tüm emekçi halk adına* sesini yükseltmelidir. Toplum sorunlarına proletaryanın somut, güncel çözümlerini duyurmalıdır:

1. Dolaylı vergiler kaldırılmalı
2. Vergi yükünün en büyük ağırlığını emekçiler taşıyor. Asgari geçim indirimi yılda 300.000 TL olmak üzere yeniden saptansın!
3. Saptanacak olan geçim indiriminin yukarıda kalan gelirler yüksek ve artan oranda değerlendirilsin.
4. İşverenlerden kesilecek özel bir vergiyle derhal tavan ve bakkıllığı da kapsayacak genel işsizlik sigortası kurulsun.
5. İşverenlerin SSK'ya olan borçları derhal ödensin. Bunun yanı sıra işverenlerden kesilecek özel bir vergiyle parasız sağlık hizmetleri geliştirilsin.
6. İşsizlik sigortası ve SSK, işçilerin yönetiminde olsun. Bunun için işçiler arasında her bölgede görevli komiteler seçilsin.
7. Çocuk emeği yasaklansın. Geçinebilmek için çocuğunu çalıştıran ailelere, işverenlerden kesilecek özel bir vergiyle oluşturulacak fondan çocuk sigortası hağlansın. Çocuk sigortasının yönetimini, her bölgede halkın seçeceği öğretmenler yapsın.
8. Vergi kaçakçılığını ve vergi yükünün fiyatlarına yansıtılmasını önlemek için tüm büyük işyerlerinde, bankalarda işçilerden ve ücretlilerden oluşan, gönüllü devrimci öğrencilerin de katılacakları *hesap denetim komiteleri* kurulsun. Bu komiteler vergi kaçakçılığını ortaya çıkarsın ve halka açıklansın.
9. Bulunmayan maddelerin dağıtımını kadın ve erkek işçilerden oluşacak *dağıtım komiteleri* yapsın. Bulunmayan malların dağıtımında tanınacak önceliklere bu komiteler karar versin. Dağıtım komiteleri aynı zamanda istifçiliği de ortaya çıkaracak, istifçileri halka duyursun.
10. Büyük topraklara ve bu toprakların sahiplerine ait araçlara el konsun. Bu toprakların ve makinelerin bir avuç büyük çiftlikçi yararına değil de tarım kesimindeki milyonlarca emekçinin ve genel olarak ülkenin yararına kullanılmasını, tarım işçileri, az topraklı köylüden oluşan tarım komiteleri örgütlesin ve denetlesin.
11. Kürt halkı üzerindeki tüm ırkçı şoven haklar kırılmalı. Kürt ulusuna, ayrılma hakkı dahil, tüm demokratik hakları tanınmalı.
12. En yüksek devlet memurunun maaşı en yüksek işçi ücretini geçmesin. En küçük memur maaşı da işçilerin niteliksiz işgücünün karşılığı olarak saptayacakları ortak tabanın altına düşmesin.
13. Tüm emekçilere grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklar tanınmalı.
14. Amerikan ve NATO ülerine el konsun. Tüm üsler, personeliyle birlikte boşaltılmalı.
15. Türkiye Kıbrıs sorunundan tümüyle çekilsin.
16. Ortak Pazar'la olan tüm anlaşmalar kaldırılmalı.
17. Silâhlanma harcamaları durdurulsun. Sıkıyönetim yasası yürürlükten kaldırılmalı. Ordu dağı-

tılsın. Onun yerine halk silâhlandırılmalı. Böylece, örneğin 1979 bütçesinden en az bir 70 milyar TL işçilere yeni iş alanları açmak için kullanılmalı, can güvenliği sağlansın, hesap denetim, dağıtım ve tarım komitelerinin çalışması önüne çıkabilecek engeller kaldırılmalı olsun.

İstemlerimizi almak için ne yapmalıyız?

Buraya değin gerçekçi istem anlayışına ve istemlerimize değindik. Şimdi son bir soru kaldı. İstemlerimizi almak için ne yapmalıyız?

1. Burjuvazinin verebileceğini isteyelim diyenler, aynı zamanda, ekonomik bunalım, sıkıyönetim, faşist tiranisi olduğu için grev yapmayalım görüşünü savunuyorlar. Yerine de haşka birşey önermiyorlar.

Buradan açıkçası, savaşılmayalım sonucu çıkıyor. Oysa savaşılmaz burjuvazinin bize, al bu da senin hakkın diyeceği yok. Şimdi sıkıyönetim ve faşist tiranisi var. Savaşılmaz yarın faşizmin kendisi olacak. O zaman bu görüşü bir kalemde silip atmak gerekiyor.

2. TKP işçi sınıfımıza savaşlarında öncülük etmekle yükümlüdür. Ancak bu yükümlülüğün yerine getirilmesine, parti içinde boy veren oportünizm engel oluyor.

Ülkemiz çok kritik günler yaşıyor. İşçi sınıfımız sert sınıf savaşlarının eşliğinde. Oportünizm net bir yol göstermiyor. Grev çıkılmalı mı, çıkılmasın mı? Savaşlara çıkılacaksa neler yapılmalı? Söylenenlerden çıkan en net sonuç, işçi sınıfımızı bekleyen savaşlarda yöneticiliği sendikalara bırakmaktır.

Oportünizm işçi sınıfımızın öncü müfrezesi, sınıf savaşlarında genel kurmayı olması gereken TKP'mizi, her gözlemci durumuna düşürüyor. Gözlemci kenara çekiliyor, iyi-kötü hazırlarını sıralıyor ve bekliyor.

Sert sınıf savaşlarına karşı bekleyişçi tutum takınılırken, seçimlerde "aktif" yer alınıyor. Ne var ki o zaman, o "aktiflik" de sınıf savaşının güncel görüşleriyle bağlı olamıyor.

Bu durum, büyük bir tehlike taşıyor. Seçimlerde "aktif", sınıf savaşının sorunlarında bekleyişçi, hulanlık tutum alan oportünizm, işçi sınıfımız eyleme çıktığı zaman da geri çekici, boğucu bir etki yapacaktır. Eylemde kararlılığı gölgeleyecektir.

Ülkemiz önemli günler yaşıyor. Eylemde kararsızlık, yarı gönüllülük "seriven"e götürür. Bunun için, tüm hilinli işçiler, militanlar olarak TKP'mizin kararlı devrimci tutum alması yönünde yoğun ve hızlı bir savaş yürütmeliyiz.

Ve bu savaş yürütmek için de oportünizmin engellerini aşmalıyız, aşacağız. Oportünistler, hem sendikalarda tabanın söz ve karar sahibi olmasını "savunuyorlar", hem DISK'te ihraç kararlarının kaldırılmasından söz ediyorlar, hem de bakalım ne yapıyorlar:

Maden-İş'in *İşçinin Sesi*'ni yasaklama yönünde karar aldırması çabasıdır. Birakalım *İşçinin Sesi*'ni bir yana, bu en haşta Maden-İş'e, sendikal birliğe zarar verici bir davranıştır. DISK'in Maden-İş'e uyguladığı yöntemin aynısıdır. Maden-İş'i de bu yöntemi uygulamaya sürüklemek onu ilkesiz konumlara götürür. Aynısını biz uygularsak nasıl savaşağız DISK yönteminin çirkin yöntemlerine karşı? Böyle yöntemler uygulanırsa nerede kalır tabanın söz ve karar sahibi olması? Ve biz sendikalarda bile tabanın söz ve karar sahibi olmasından korkarsak, Türkiye'de tabanın söz, karar, erk sahibi olması için nasıl savaşılabili-

riz? 3. Gelelim bizim görüşümüze. Önce şunu açıkça koyalım. Evet bugün ekonomik bunalım, sıkıyönetim, faşist tiranisi var. Grev iyi bir silâhtır. Ama *iyi kullanılmazsa* bu gibi durumlarda geri tepebilir. Lenin'in de belirttiği gibi, ekonomik bunalım varsa işverenler işçilerin greve gitmesini bile isteyebilirler. Böylece hem sendikadan fonları eritirler, hem de toplu işten çıkarmalarla hilinli işçileri atar, daha düşük ücretli işgücü alırlar. Aynı zamanda da sıkıyönetimle, ordusuyla polisleriyle saldırıya geçerler.

Öyleyse ne yapalım? İşte mantıklı burada aynıdır. Sarı sendikacı savaşılmayalım diyor. Böyle önemli bir anda oportünizm bulanık tutum

alıyor. Savaşımı da "efendi", "uslu" biçimlere hapsedmeye çalışacaktır. Bilinçli işçi ise, aynen Lenin'in dediği gibi şöyle diyor: Evet, ekonomik bunalım sıkıyönetim, faşist tiranisi hepsi var. Ama bunların var oluşu geri çekilmemizi değil daha aktif savaşılmamızı gerektirir! Bu görüş Maden-İş'in Gönen toplantısında işçi baş temsilcilerinin çoğunluğunun görüşüdür.

Evet, işbirlikçi tekeli burjuvazi ve hükümet toplu işten çıkarma tehditleri savuruyor ve uyguluyor. Sıkıyönetim kenarda bekliyor. Nedir bunların amacı? İşçilerin, emekçilerin üzerindeki sömürüyü daha da artırmak. Son iki yılda yaşam koşullarımız zaten geriledi. Geri çekileceğimiz yer kalmadı. Öyleyse geri çekilmek söz konusu değildir. Bugün işçi sınıfımız ve tüm emekçiler için tek kurtuluş yolu aktif savaşılmaktan geçiyor. Burjuvaziye "özveri" yok diyebilmek için özveriyle savaşılmaz zorundayız.

Tehditler karşısında ne önlem alacağız? Tekil grevlere gitmeyeceğiz. Yüzbinlerce işçi için toplu sözleşme bağlanıyor, haksızlıklar, Hepsinin derdi ortak, düşmanı ortak. Ortak derdlerin ortak patlak vermemesi için burjuvazi sendikal hareketi hılmış. Sendikal birlik çok önemlidir. Ancak bunu söylemek yetmez. Fabrika fabrika işçilere uzanmak gerek. "Kardeşim hak! Direnmezsek durumumuz daha kötü olacak. Haydi ortak istemler için ortak savaşa!" demek gerek. Grev olabildiğince topluca çıkmak gerek.

Diyeğim greve olabildiğince toplu çıktık. Karşı taraf diyeğim lokavt uyguladı. Ne yapacağız? Süklüm püklüm fabrikaları bırakıp çıkacak mıyız? Hayır. Sıkıyönetim var. Evet var. Öyleyse onu da dikkate alacağız. Örgütlü, disiplinli olacağız.

Evet Türkiye öyle bir durumdadır ki, greve çıkmak, grevde kararlı olmak, istemlerimizden ödün vermemek ve 15-16 Haziranlan, Profiolan, geçmiş deneyleri düşünerek, yalnızca "grev"le kısıtlı kalmamak zorundayız. Bugün greve, savaşa çıkmamak 40'ında mezara girecek bir yaşamı kabullenmek demektir. Yalnızca, dar anlamda "grev"e çıkmak, sorunları sendikal düzeyde görmek yine 40'ında mezara girecek bir yaşamı kabullenmek demektir.

Gerçekçi istem anlayışı diyoruz, geliyor devrimde dayanıyor. Bugünkü ekonomik ve toplumsal bunalım altında, devrimci durumda en basit gerçekçi istemi bile gerçekleştirmenin yolu devrimci savaşımdır.

İstemlerimiz neler olmalıdır diyoruz. Olağan, basit bir istem ileri sürüyoruz. İşgücümüzün değerini ödeyin diyoruz. Yalnızca niteliksiz işgücünün değeri, yani olması gerekli asgari ücret olarak bile karşımıza net 15.000TL, net 20.000TL gibi rakamlar çıkıyor. Ekonomik bunalım gevelmesi o denli kafa larla işlemler ki hemen itiraz yükseliyor: "Deli misiniz siz?" diye. Biz deli değiliz. Bu düzen delirmiş. Rakamlar gerçekçi. Kapitalizmde bile olması gerekeni dile getiriyor. Gerçekçi olmayan Türkiye'deki düzendir! Ve biz bu gerçekçi rakamlara, ancak devrimle ulaşabiliriz. Onun için de veremeyecekse batsın, yıkılsın bu düzen diyoruz.

İstemlerimizi nasıl almalıyız? Tehditler, sıkıyönetimler var. Grevi çıkarmayalım desek, yanacağız. Gerileme sürecinde bir adım daha gerisi düpedüz açlık, kırm. Grev çıkalm diyoruz, bakıyoruz iş basit bir grevle de çözümlüyor. Çünkü savaş tek tek fabrikalarda çalışan işçilerle o fabrikadan işvereni arasında kısıtlı değildir. Savaş alanı Türkiye'nin ekonomik toplumsal, siyasal yaşamının tümüdür.

Bunun için, işçi sınıfımız tüm Türkiye düzeyinde, tüm emekçilerin, sömürülenlerin, ezilenlerin haklarını vargüçüyle savunmalıdır. Toplu sözleşme şu fabrikada, bu fabrikada, ya da şu iş kolunda, bu iş kolunda değildir. Toplu sözleşme, toplu hesaplaşma Türkiye'dedir. Bu toplu hesaplaşmada 15-16 Haziranlanyla, DGM dirençleri, Profiolan, MESS grevleriyle devrimci yeteneğini, yöneticiliğini kanıtlamış olan proletarya tüm sömürülenlerin sözcüsüdür. Toplumsal gelişmenin bayrağıdır.

Bunun için, bilinçli işçiler olarak bir yandan sendikal birliği oluşturmak, hem de hızlı oluşturmak için fabrika fabrika tüm işçilere uzanacağız. Öte yandan hileceğiz ki hız bu savaşta birincil olarak sendikacı değil, partizanlar.

ANAHTAR

Lenin işçi sınıfına her sorunda yol gösterdi. Savaşımı, küçük-büyük her sorundan alıp, hep bir noktaya, devrime doğru götürdü.

Lenin ücretler ve işçilerin kavgası için şunları söylüyor:

"İşverenlerin her zaman ücretleri düşürmeye kalkışmaları anlaşılır bir şeydir. İşçilere ne kadar az verseler, kârları o kadar büyük. İşçiler, ailelerine yeterli ve besleyici gıda sağlamak, iyi evlerde oturmak, dilenci gibi değil de diğer insanlar gibi giyinmek için en yüksek ücreti elde etmeye çalışırlar" (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce basım, c.4, s.311). "Bir kriz patladığında, fabrika sahipleri zararlarını işçilere yüklemeye çalışırlar" (agy, c.4, s.314).

"Olağan, barışçıl dönemlerde işçi, işini ses çıkarmadan yürütür, işvereniyle çatışmaz, durumunu konuşmaz. Grev zamanlarında ise istemlerini yüksek sesle öne sürer, işverenlere bütün kötülüklerini hatırlatır, haklarını ister. Yalnız kendini, kendi ücretini düşünmez. İşçi davası için her türlü yokluğu göze alarak, kendisiyle birlikte işi bırakan bütün iş arkadaşlarını düşünür" (agy, c.4, s.315).

"Grev, işçilere işverenlerin gücünün ve işçilerin gücünün nerede yatığını öğretir; onlara yalnız kendi işverenlerini, kendi yakın iş arkadaşlarını değil, tüm işverenleri, tüm kapitalist sınıfı ve tüm işçi sınıfını düşünmeyi öğretir" (agy, c.4, s.316).

"Grev, üstelik işçilerin gözünü yalnız kapitalistlerin değil, hükümetin ve yasaların da niteliğine açar" (agy, c.4, s.316). "Her grev işçilerde şu anlayışı güçlendirir ve geliştirir: Hükümet düşmanlarıdır ve işçi sınıfı halkın hakları uğruna hükümete karşı savaşmaya hazırlanmak zorundadır."

"Böylece, grevler işçilere birleşmeyi öğretir; kapitalistlere karşı ancak birleştikleri zaman savaşabileceklerini gösterir; grevler, işçilere, işçi sınıfının tümünün fabrika sahipleri sınıfını tümüne karşı, ... savaşımını düşünmeyi öğretir" (agy, c.4, s.317). "Her grev işçinin aklına zorla sosyalizm düşünceleri sokar. Tüm işçi sınıfının sermayenin ezgisinden kurtuluş savaşımının düşüncelerini" (agy, c.4, s.315).

"Grevler, işçi sınıfının kurtuluşu için savaştığı yollardan biridir, ama tek yol da değildir" (agy, c.4, s.318). "...işçi sınıfı savaşımını grevlerle sınırlayamaz. Endüstrinin işleyişinde bir takıntı olsun ... o zaman fabrika sahipleri grevleri körüklerler bile. Çünkü bir süre işe ara verip işçi fonlarını tüketmek onların yararınadır. Bu yüzden, işçiler kendilerini grev eylemleriyle, grev örgütlenmeleriyle hiçbir koşulda sınırlayamazlar" (agy, c.4, s.318).

"Kriz, işçilerin kapitalistlerden bireysel ödüller için savaşımına yetinmemesi gerektiğini gösteriyor. Endüstri yükseliş gösterirken böyle ödüller kazanılabilir (1894-1898 arasında Rus işçileri birkaç kez enerjik savaşım sonucunda böyle ödüller kopar-

Anahtar'da devrimci hareketimizin önünde duran sorunlara büyük devrim ustalarının yazılarından yanıtlar getiriyoruz. Bu sayımızda da Lenin'in ekonomik haklar için savaşımıyla devrim savaşımının bağını gösteren fikirlerini aktarıyoruz.

Ekmek kavgası Devrim kavgası

dılar). Ancak düşme geldiği zaman, kapitalistler bu ödüllerini geri almakla kalmayıp, işçilerin zavalı durumundan yararlanarak ücretleri daha da düşürürler" (agy, c.5, s.92). "İskra" da şöyle örnekler de görülmüştü: kapitalistler işgününi uzatıyor, sınıf-bilinçli işçileri atarak, köylerden daha uysal kişileri işe alıyordu" (agy, c.5, s.93).

Lenin, lokavt ve lokavt durumunda Marksist taktikleri de şöyle belirtiyor:

"Lokavtlar, yani işverenlerin kendi aralarında anlaşarak yığınsal işten çıkarmalara girişmeleri, kapitalist toplumda grev kadar gerekli ve kaçınılmaz bir olgudur. Ezici ağırlığıyla, yıkıma uğramış küçük üreticilere ve proletaryaya yüklenen sermaye, sürekli olarak işçilerin durumunu açıklık sınırına zorlamakla tehdit eder, onları açlıktan ölmeye mahkum eder. Bütün ülkelerde, hatta ulusların yaşamının koca dönemlerinde öyle durumlar olmuştur ki, işçiler, karşı komadıkları için inanılmaz yoksulluğa sürüklenmişler, açlığın bütün korkunçluğunu yaşamışlardır:

"İşçilerin direnmeleri yaşama koşullarının ta kendisinden kaynaklanır: Emek gücünün satımı. İşçiler yapmak zorunda kaldıkları büyük özverilere karşın ancak böyle bir direnişle dayanılır, yakın bir yaşam düzeyi sağlayabilirler. Ne var ki sermaye giderek yoğunlaşmaz, patron birlikleri artıyor, yoksulların, proletaryaya arasında da yokluk artıyor. Bunun sonucunda, doğru dürüst bir yaşam düzeyi uğruna savaşım vermek daha da zorlaşır. Son yıllarda hızla yükselen pahalılık, çoğu kez işçilerin bütün çabasını sifıra getiriyor. ...

"Lokavtlar savaşımın sertleşmesinin sonucudur. Kendileri de, savaşımın daha sertleşmesine yol açarlar. Savaşım içinde birleşen ve sınıf bilincini, örgütlülüğünü, deneyimini o savaşımında artıran proletaryaya, kapitalist toplumun baştan aşağı ekonomik yeniden kurulmasının zorunluluğuna giderek daha fazla inanır.

"Marksist taktikler, değişik sava-

şım biçimlerini birleştirmeyi, bir biçimden ötekine geçişi ustaca gerçekleştirmeyi, sürekli yığınların bilincini artırmayı ve toplu eylem alanlarını genişletmeyi içerir. Bunlar tek tek, ya saldırgan ya da savunucu olabilir. Ama tümü bir arada değerlendirildiğinde, daha yoğun, daha çözümlenici bir savaşım yol açarlar" (abç). ...

"Daha şubat 1913'te Marksistlerin aldığı resmi kararda lokavtlardan, onları taktiklerimizde hesaba katmanın gerekliliğinden kesin ve açık olarak söz ediliyordu. Nasıl katılacak bunlar hesaba? Belli bir eylemin uygunluğuna daha dikkatle eğilerek, savaşım biçimini değiştirerek, genel eğilim daha üst biçimlere çıkılması olmak üzere, bir biçimin yerine başkasını geçirerek" (agy, c.20, s.209-210).

Lenin ekonomik grevlerle siyasal grevler arasındaki bağı da şöyle koyuyor:

"Ekonomik grev ile siyasal grev birbirlerini destekler, birbirlerine güç kaynağı oluşturmalar. Bu grev biçimleri arasında sıkı bir bağ yoksa, gerçekten geniş bir yığın hareketi — üstelik ulusal önemi olan bir hareket — olanaksızdır. Hareketin daha erken aşamalarında, ekonomik grev, çoğu kez geri unsurları uyandırma, harekete geçirme, hareketi genel bir niteliğe kavuşturma, bir üst düzeye yükseltme görevini görür" (agy, c.18, s.84). "Ancak burjuvazinin ve onun aşırı kârlarının savunucuları 'ücret artışı' istemine burun kıvrabilirler. İşçiler bilir ki ücret artışı isteminin yaygın niteliği, bir grevin *kavrayıcı* niteliği, yeni yığınsal katılımlar sağlayacak, saldırının gücünü ve toplumun sempatisini sağlayacak, ve hem işçilerin başarısını, hem de hareketlerinin ulusal niteliğini güvence altına alacak en büyük güce sahiptir" (agy, c.18, s.87).

"Emekçi yığınlar hiçbir zaman ekonomik istemler öne sürülmeden, kendi durumlarında acil ve doğrudan bir iyileşme olmadan, ülkenin genel bir 'ilerlemesini' düşünmeyi kabul etmezler. Yığınlar ancak çalışanların ekonomik durumunda bir

iyileşme yaratacaksa harekete çekilirler, canla başla katılırlar, ona yüksek değer biçip yığıtlık, özveri, direngenlik ve yüce ülküye bağlılık gösterirler. Başka türlü de olamazdı zaten, çünkü işçilerin 'olağan' zamanlarda yaşam koşulları inanılmaz derecede çetindir. İşçi sınıfı yaşam koşullarını iyileştirmek için uğraştıkça, moral, entelektüel ve siyasal açıdan da ilerler, yüce kurtarıcı hedeflerini gerçekleştirmek için yeteneği artar" (agy, c.18, s.85). "Siyasal bir grevde, işçi sınıfı bütün halkın ileri sınıfı olarak öne çıkar. Böyle durumlarda proletaryaya yalnız burjuva toplumunun sınıflarından biri değil, ama rehber, öncü, yönetici rolünü oynar (agy, c.18, s.85).

Lenin'in şu güzel, içten anlatımı ekmek kavgasıyla sınıf savaşımın, devrimin bağını veriyor:

"Temmuz olaylarından sonra, Kerenski hükümeti beni pek yakın ilgisine onurlandırdığı sırada, yeraltına geçmek zorunda kaldım. Bizim gibileri koruyanlar, doğal olarak işçilerdi. Petrograd'ın ücre bir işçi sınıfı mahallesinde küçük bir işçi evinde sofraya yemek geliyor. Evin kadını sofraya ekmek getiriyor. Evin erkeği 'Bak, ne kaliteli ekmek' diyor. 'Onlar 'bize artık kötü ekmek vermeye cesaret edemiyorlar. Biz de Petrograd'da güzel ekmek almaktan ümidi kesmiştik artık' "

"Temmuz olaylarının bu sınıfsal değerlendirmesi karşısında şaşıtm kıldım. Benim düşüncelerim hep o olayların siyasal anlamı üzerinde dörünüp dolaşıyordu. Olayların genel gelişinde oynadıkları rolü tartışıyor, tarihin akışında bu kıvrımı yaratan durumu, onun yaratacağı durumu incelemeye çalışıyordum. Belgilerimiz nasıl değiştirmemiz gerektiğini, parti mekanizmasını değişen duruma göre nasıl uyarlamamız gerektiğini düşünüyordum. Ekmek konusunda ise, yokluk nedir bilmeyiş birisi olarak, hiç kafa yormamıştım. Ekmekçi veri kabul ediyor, sözgelimi yazarın çalışmasının bir yan ürünü olarak değerlendirdiyordum. İnsan kafası herşeyin temeline, ekmek uğruna sınıf savaşımına da, çok karmaşık ve dolambaçlı bir yolu izleyen siyasal çözümlemeye yanaşıyor.

"Ezilen sınıfın bu temsilcisi ise, oldukça iyi ücret alan ve zeki bir işçi olmasına karşın, biz aydınların gökteki yıldızlar kadar uzak olduğumuz, o şarttırca yalnlık ve harbilikle, o taş gibi kararlılık ve net bakış açısıyla 'boğayı boynuzundan kavırıyor'. Dünya iki safa ayrılmış, 'biz', yani emekçiler, ve 'onlar', sömürenler. Olanların karşısında en ufak bir utanma yok; emekle sermaye arasındaki uzun savaşında yer alan savaşlardan ancak bir tanesiydi bu. Kuştan korkan dan ekmesin.

"Burjuva aydını şöyle düşünür; şu duyguya kapılır: 'Devrimin yaratığı bu 'olağanüstü karmaşık durum' ne kadar da acılıymış'.

"İşçi işe şöyle düşünür, şu duyguya kapılır: 'Onları' biraz sıkıştırdık; eskisi gibi tepemize binemiyorlardı artık. Bir daha sıkıştırmız — temelli kovanz 'onları'. (agy, c.26, s.120).

"...işçiler genel ve aynı anda yürütülecek eylem gerekliliğini yalnızca çabucak ve kolaylıkla kavramakla kalmadılar, militan ve kararlı bir eylem için kesin bir biçimde direndiler. ... Ciddi savaşımı birden çok kez yürütmüş olanların gerçek sınıf içgüdüleri ve deneyimi bugünün sorununun bir gösteriden çok daha büyük şeyler gerektirdiğini onlara sezdirdi. Rusya'nın 1901'den bu yana görüp geçirdiklerinden sonra ... barışçıl gösterilerin yalnızca hükümetin işine yarayacağını anladılar. ... Barışçıl gösteriler proletaryayı gereksiz yere tüketip bitecek ve yalnızca, polis ve askerlere silâhsız halkı tutuklama ve kurşunlama pratiği sağlayacaktır".

DGM direnişi-proleter savaş yöntemi

Mustafa Kızıltepe

"Siz kimlere saldırıyorsunuz, biliyor musunuz? Bugün bayramdır". Bu sözleri bundan topu topu üç yıl önce 16 Eylül'de şanlı DGM direnişi sırasında İstanbul'da Profilo fabrikasında İstanbul'da Profilo fabrikasının önünde ikibine yakın işçi yoldaşlarıyla birlikte barikatlara çıkmış olan bir kadın işçimiz, hoparlörden ortalığı inletircesine bağırıyordu, MC'nin polisine, askerine karşı. Aynı gün Profilo'da bir işçi yoldaşımız, Yakup Kesal şehit düştü. Birlikte omuz omuza çarpıştığı savaş arkadaşları ise sonuna kadar direndiler, çarpıştılar.

Faşist Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasası, yükselen devrimci durum karşısında işbirlikçi-tekelci burjuvazi ve onun hükümeti olan gerici-faşist karması MC'nin sandığı bir silâhtı. Kamuoyunda yaratılmaya çalışılan görünümün tam tersine, DGM doğru-dan işçi sınıfını, komünistleri hedef almıştı. Amacı ülkemizde hızla yükselen devrimci savaşımı, her ne pahasına olursa olsun bastırmaktı. Bu mahkemelerde, 1971-1973 döneminde yüzlerce devrimcinin kanına girmiş sicilili faşist, kafatasçı subaylar bulunuyordu. Başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm halkımızın nefretini kazanmış olan DGM, faşist Demireller ve Türkçüler tarafından yeniden sürülmek istendi.

DGM'ye liberal burjuvazinin bir kesimi de karşıydılar. Onlar da DGM yasasının parlamentodan geçmesini istemiyorlardı. Bunun için ne yaptılar? Sınıfsal yapıları gereği, savaşımı parlamentonun dört duvarı arasına hapsettiler. Aylarca parlamentoda kelle hesapları yapıldı. CHP'ye oportünistler de açıkça çanak tuttular. Çoğunluğu bu sağladık, bu sağlıyoruz, dendi. Kısacası liberal burjuvazi, DGM yasası gibi somut bir eylemde kendi sınıfsal tavrını koydu, burjuva yöntemlerini uyguladı. Onun kuyrukçuluğunu yapan küçük burjuva sosyalistleri, oportünistler de aynı yolu izlediler. Aylarca süren al güllüm, ver güllüm hesaplarından sonra sonuçta amaca ulaşıldı mı? Hayır.

Aynı somut durum karşısında

işçi sınıfımız, devrimciler ne yaptılar? Onlar da kendi silâhlarını kuşandılar. DGM yasasına karşı, devrimci yöntemlerle savaştılar. Türkiye'nin dört bir köşesinde bir milyonu aşkın işçi, emekçi genel greve gitti. Yüzlerce fabrikada, işyerlerinde şalterler indi, makinalar susturuldu. Birçok şehirde belediye işçileri servisleri durdurdular. Hayat felce uğradı. Sınıf düşmanına karşı böyle-i bir kararlilikla savaşa giren işçi sınıfımıza karşı halkımızın tavrı ne oldu? Onu bağrına bastı. Kendi hak ve özgürlüklerini gerçekte kimin ve ne şekilde savunduğunu gördü. Grevci işçi kardeşlerinin etrafında kümelendi, onlarla omuz omuza çarpıştı. Burjuvazinin terörüne karşı birlikte göğüs gerd. İşçi sınıfının gözüpek, seçkin savaşçılarıyla kopmaz bağlar, böyle-i kuran kırana savaşlarda kuruldu.

16 Eylül genel direnişi işçi sınıfımızın şanlı savaş tarihine altın bir yaprak olarak geçti. Tüm burjuva kuyrukçularının, oportünistlerin eylemi "yanlışlığı"(!) konusundaki isticrik yaygaralarına karşın bu böyle oldu. Topu topu dört-beş gün süren, ama proleter savaş yöntemleri uygulanan bu direnişten sonra işçi sınıfımız istediğini elde etti mi? Kesinlikle evet.

Peki, bu direnişten bizim çıkaracağımız dersler nelerdir? Öncelikle şunu görelim. Devrimci durumun, yaşamın her alanında kendini hissettirdiği ülkemizde işçi sınıfımız, devrimciler için tek bir yol vardır: Aktif yığın savaşlarına dalmak, devrimci yöntemler kullanmak. İşçi sınıfımız bu güçlü silâhlara hiç yabancı değildir. Onları en usta biçimde kullanabileceğini dostu düşmana göstermiştir. Lenin, 1905 devriminin deneyimlerini değerlendirirken şöyle diyor:

"Olaylar devrimci yığınsal grev geleneğinin işçiler arasında yaşandığını ve işçilerin bu geleneğe anında sarılıp onu canlandırdıklarını gösteriyor... Rus devrimi, ajitasyonda, yığınları harekete geçirmede, birleştirmede ve onları savaşıma çekmede bu proleter yöntemi büyük ölçüde geliştirmekte idi... Yeryüzünde hiçbir güç, proletaryanın devrimci öncüsünün bu yöntemle başardığını başaramazdı" (Lenin, Toplu Yapılar, c.18, s.105).

Aynı olgu Türkiye işçi sınıfı için de geçerlidir. Proleter savaş yöntemleri kullanmak onun şanlı savaş geleneğinin bir parçası olmuştur. Bu yöntemleri sokaklarda, barikatlarda savaşarak kendisine mal etti. Aradan üç yıl gibi kısa bir süre geçti. Devrimci durum varlığını daha da derinleşerek sürdürüyor. Peki aktif yığın savaşları, proleter savaş yöntemleri? Onlara ne oldu? Türkiye işçi ve komünist hareketine önderlik etmesi gerekenler, pasif eylemleri, burjuvazinin kabul edebileceği eylemleri uygulayıp işçi sınıfımızı silâhsız bırakıyorlar. Bugün yığın eylemlerini bu tür yöntemlerle sınırlandırmaya kalkışmak işçi sınıfımızın gücünü hiçe saymak, onun konuşabileceği dile yabancı olmak demektir. Bu tür eylemlerin kime yaradığını bakın Lenin nasıl açıklıyor:

"...işçiler genel ve aynı anda yürütülecek eylem gerekliliğini yalnızca çabucak ve kolaylıkla kavramakla kalmadılar, militan ve kararlı eylem için kesin bir biçimde direndiler...Ciddi savaşımı birden çok kez yürütmüş olanların gerçek sınıf içgüdüleri ve deneyimi bugünün sorununun bir gösteriden çok daha büyük şeyler gerektirdiğini onlara sezdirdi. Rusya'nın 1901'den bu yana görüp geçirdiklerinden sonra kesimsel eylemler ve özellikle gösterilerin aptalca olacağını, ... siyasal bunalımın artmasını yeniden "baştan başlamayı" olanaksız yapacağını, barışçıl gösterilerin yalnızca hükümetin işine yarayacağını anladılar... Barışçıl gösteriler proletaryayı gereksiz yere tüketip bitecek ve yalnızca, polis ve askerlere silâhsız halkı tutuklama ve kurşunlama pratiği sağlayacaktır" (Lenin, c.11, s.119) (abç).

Aynı "Faşizme karşı savaş" haftasını. Bu hafta süresince yığınlara devrimci yöntemli eylem koymasında öncülük etmesi gereken yöneticiler eylemi pasif bir gösteriye dönüştürdüler. "MHP, ÜGD kapatılsın" gibi öznesi belirsiz belgilerle yine CHP'nin anti-faşist "duygularına" yöneldiler. Eylemi liberal burjuvazinin kabul edebileceği sınırları ötesine iletmediler. Ecevit'e dilekçe vererek ondan eyleme sempati göstermesini bile umdular. Ne oldu? Hazırlıksız bırakılan yığınlar polisin, faşistlerin saldırılarına uğradı. Ecevit'e dilekçe sunanları da İçişleri Bakanı tutuklattı. Sonuçta bu eylem proleter savaş yöntemleri kullanılmadan, burjuvaziye sempatik gözükmek için atılan her adın fiyatıyla sonuçlanacağını, kelle koltukta savaşılan kadroların esas o zaman telef olacağını gösterdi. Profilo barikatlarında, 1 Mayıs alanlarında şehit düşen yoldaşlarımızın bize miras bıraktığı devrimci savaş geleneği bu mudur?

Alın geçen ay başlayan metalurji dalındaki toplu sözleşme görüşmelerini. TKP Merkez Komitesi organı *Atılım*, Ağustos sayısında toplu sözleşme istemlerini yine gerçek sınıf savaşına taban tabana zıt düşecek biçimde saptadı. Burjuvazinin kabul edebileceği istemleri gerçekçi istem olarak gösterdi. Bunun ne burjuvazinin verebileceğiyle ne de işçi sınıfının o gün için alabileceğiyle kısıtlı olmadığını "unuttu". Burjuvaziyle açıktan açığa savaşılmaya yabancı olan oportünistler, yine onun gözüne hoş görünmek için yarışıyorlar. İşçi sınıfımızı ne burjuvaziye, ne de düzene zarar vermeyecek türden "gerçekçi" istemler için masaya oturtmak istiyorlar. İşçi sınıfının adına, burjuvazinin koyduğu kurallara göre oynuyorlar.

İşçi sınıfı burjuvaziden reformlar koparmak değil, devrim için savaşarak açlığı, sömürüyü, bağımlılığı kırıp atmaya hazırlanıyor. Proleter savaş yöntemlerini, kendi öz silâhını kuşanıyor. Lenin'in dediği gibi, bu yöntemlerle işçi sınıfının devrimineceği güç yoktur yeryüzünde. Yeter ki burjuvazinin ona tutuşturmaya çalıştığı yöntemleri elinin tersiyle itip kendi bildiği öz silâhlarıyla çıksın alanlara!

İş kazaları iş cinayetleridir!

Jülide Sezer

Geçtiğimiz haftalarda Büyükçekte maden ocağında 16 maden işçisinin diri diri toprağın altında kalarak can vermesinden hemen sonra, bu olay henüz tazeliğini yitirmeden, Ege linyitlerinde bir işçi tedbirsizlik nedeniyle zehirlenerek yaşamını yitirdi. Bunlar ne ilk, ne de son iş kazalarıdır. Ya da iş cinayetleri diyelim daha doğru olsun.

Türkiye'de her gün 5 sigortalı işçi iş cinayetine kurban gidiyor ve bu sayı her geçen gün artıyor. 1974 yılında iş cinayetine kurban gidenlerin sayısı 332 olduğu halde bu sayı 1978'de 1223'e ulaşmıştır. Bu artışın verdiği bağlaşıklık içinde toplu iş kazaları artık herhangi bir trafik kazası gibi gazetelerin küçük bir köşesine konu ve TV'de 30 saniyelik haber oluyor. İlgili yetkililerin, politikacıların, olması kaçınılmaz, katlanılması gerek felâketler olarak niteledikleri bu olaylardan sonra ölenlere rahmet, kalanlara bağ sağlığı diliyor, mesele kapamıyor gidiyor...

SSK'nın iş kazaları ile ilgili verilerine göre, son 5 yıl içinde Türkiye'de iş kazaları sonucu 5235 işçinin öldüğü, 13463 işçinin sakat kaldığı ve 2058 işçinin meslek hastalığına yakandığı açıklanıyor.

Ölen binlerce işçinin çoğu maden işçisi. Geride kalan yetimler, dullar, açlar... Ölümünün büyük çoğunlukla nedeni tedbirsizlik, ihmâl.

Tedbirsizlik sonucu hayatını yitiren işçi kaza sonucu ölmüş sayılmaz. Bu açıkça cinayettir!

İşte son günlerden örnek. Sel suları Büyük Çeltik maden ocağını bastı, göçüğe neden oldu ve 16 maden işçisi toprağın altında diri diri kaldı. Madenin ağız sel sularına karşı korunmuş değildi ve yarım saatlik bir yağışta bile bu felâketin olacağını tahmin etmek zor değildi. Kazadan sonra yapılan ilkel kurtarma çalışmaları yetersiz kaldı, işçiler kurtarılamadılar. Belki havasızlıktan, belki boğulardan, belki de aklıtan öldüler... Ne olursa olsun bu olay kaçınılmaz bir kaza değildi. Maden ocağının MHP'li sahibinin tedbirsizliği sonucu ortaya çıkan toplu kıyım-dır.

Bir başka örnek de Soma'dan: Ege linyitlerinde havalandırmayı sağlayan mekanizmanın elektrikli kesili-

yor ve jeneratör bozuk olduğu için devreye giremiyor. Yerin altında 6 işçi karbon monoksit gazlarıyla zehirlenerek ölüyorlar. Bu olaya hangi namuslu kişi kaza diyebilir? Elektriklerin çok sık kesildiği bilinen bir gerçektir. Buna rağmen bozuk jeneratör ile işçileri yerin altına göndermek cinayetten başka birşey değildir.

Örnekleri artırmak, hem de çok artırmak mümkün. Bu iki olay son

günlerde tanık olduklarımız.

İşçinin, emekçinin sırtından kazandığı paralarla zenginleyen burjuvazi, bu zenginlikleri yaratıcıları, can güvenliklerinin güvencesi için en ilkel önlemleri bile almıyor.

Böylece Türkiye, iş kazası oranlarının dünyada en yüksek olduğu ülkelerden biri olmuştur. Türkiye'nin kömür madenciliği iş kolunda meydana gelen iş kazalarında Amerika'dan 9 misli, İngiltere'den 10 mis-

li, Yugoslavya'dan 14 misli ileride olduğu belirtilmektedir.

Bir başka endişe duyacağımız nokta kapitalistleşme sürecinin hızlanmasıyla birlikte iş kazası ve meslek hastalıklarının her geçen gün daha çok artmasıdır.

Yürükoğlu yoldaşın *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında verdiği sayılara göre, iş kazalarının sigortalı işçilere oranı %10'dur. Bu 1976'da hergün 550 işçi, her saat 23 işçi, her 5 dakikada 2 işçi iş kazasına uğramış demektir.

Bu sayıların yalnız sigortalı olan 2 milyon işçiyi kapsadığını hemen belirtmeliyiz. Tarım ve orman alanlarında çalışanlarla küçük işletmelerde sigortasız çalışanları ve çocuk işçileri gözönüne almak gerekir. Toplamı milyonlara varan kaçak sigortasız işçiler her türlü güvenceden yoksundur ve onların başına gelen hastalıklar ve kazalar duyulmaz, kayıtlara geçmez. Gerçekte iş kazası sonucu meydana gelen ölüm ve sakatlık olayları çok daha büyük sayılara ulaşmaktadır.

Ölümle sonuçlanan ya da sakatlığa yol açan iş kazaları kapitalizmin acumasız çalışma koşullarından kaynaklanmaktadır. Temel amacı, kâr, daha çok kâr olan işverenler işçilerin sağlığını, iş ve yaşam koşullarını düşünmemek, onlar için masrafa girmek istememektedirler. Bir işçi ölsün, ikisi, beşi, daha fazlası ölsün, sakatlınsın; geride işsizler ordusu oldukça, hiç önemli değildir onlarca.

Türkiye'de diğer kapitalist ülkelerden de kötüdür durum. İleri kapitalist ülkelerde kapitalistler uluslararası tekelci süper kârlarıyla kendi ülkelerindeki işçi sınıfına daha iyi iş ve yaşam koşulları verebilmişlerdir.

Türkiye'de işçi sınıfı çok ağır bir sömürü altındadır ve Türkiye'de işçi sınıfının sömürü oranı, ileri kapitalist-emperyalist ülkeler işçi sınıfının sömürü oranından çok daha yüksektir.

Türkiye ve Türkiye gibi orta ve az gelişmiş kapitalist ülkelerde işçi sınıfı, yüksek boyutlara ulaşan sömürü oranı yanında çekilmez, iş ve yaşam koşullarıyla karşı karşıyadır. Ve işçi sınıfı çok iyi bilmektedir ki bunun çözümü işçi sınıfı iktidarındadır. Sömürü zincirinin kırılmasıdır. Kurtuluşun yolu ileri demokratik halk devrimiyle olacaktır. Önümüzdeki toplu sözleşme savaşımızı devrim savaşımıyla bağlayalım.

'Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye'nin 4. basımı çıktı

Ünlü Komünist savaşçı William Pomeroy, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'nin üçüncü basımına yazdığı önsözde şöyle diyor:

"Kitap, hem geniş uluslararası konum, hem de iç ulusal koşullar açısından Türkiye toplumunun köklü bir çözümlemesidir. Türkiye'de gelişmekte olan devrimci krizi karşılamak için atılması gereken adımları da açık seçik ortaya koymaktadır... (Yürükoğlu Yoldaş'ın bu kitabı) hem teorik, hem

pratik-programatik bir yapıttır. Lenin'in polemik stilinde yazılmış Marksçı bir yapıttır. Emperyalizmin zayıf halkaları kendi kendine paslanmaz ya da kopmaz. İkel, bilimsel ideolojiye dayanan devrimci örgütlerin önderliğindeki halkın devrimci savaşımıyla koparılır. Yürükoğlu Yoldaş'ın kitabı Türkiye'de bu savaşımı ileriye götürmek için güçlü bir silâhtır."

Gerçekten de *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* güçlü

bir silâh olduğunu kanıtladı. 20 binin üstünde basıldı, üç Türkçe basımı ve İngilizce basımı kısa sürede tükendi. Türkiye işçi ve komünist hareketinde, devrimci hareketinde bu denli yaygın okunan, yoğun tartışmalara konu olan bir başka kitap göstermek güçtür. *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal yapısına getirdiği sağlam bilimsel çözümlemeye, yepyeni fikirlerle, strateji ve

taktiklere getirdiği ilkel ve tutkulu yansıma, açıklıkla, tartışmalara getirdiği düzeyle kısa sürede devrimci hareketimizin klasik bir kitabı oldu.

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye'nin dördüncü basımını sunmakla onur duyuyoruz.

İşçinin Sesi

İki kitap göndererek adresimizden isteyebilirsiniz

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye

ÜRETİLMİŞ KİTAP SAĞIR BAKIYIYLA SAĞIR SAĞIRIYLA KUTULMALI

R. YÜRÜKOĞLU

DOĞRUKULU SAĞIR

YÜRÜKOĞLU YOLU NO: 100 06500

İran Kürdistanı ve oportünistler

Süleyman Sakalı

Geçtiğimiz aylarda İran Kürdistanı'nda gelişen olaylar ve son olarak da İran Kürt ulusal hareketini ezmek için ordu birliklerinin Humeyni'nin doğrudan emirleriyle giriştikleri operasyon, bazı önemli gerçekleri bir kez daha gözler önüne serdi. İran'da Kürt ulusal hareketine karşı girişilen bu alçakça saldırı, Humeyni hareketinin demokratik güçlere karşı burjuva şovenizmi ve gerici bayrağını yükseltmesinden başka birşey değildi.

Gerici faşist Şah rejimine karşı yükselen devrimci savaş, İran toplumunun bütün kesimlerini derinden etkiledi. Gelişen devrimci durum ülke çapında krize yükseldi. İran'daki koşullar nedeniyle en örgütlü muhalefet olarak ortaya çıkan Humeyni ve imamlar hareketi bu yükselişin üstüne oturdu. Şah devrildi. Halkın derin nefretini kazanmış olan SAVAK'a, Şah rejimi artıkları, işbirlikçilerine karşı uygulanan politika, yığınların karşı konulmaz itici gücü sonucu ortaya çıktı. Böylece birçok ileri adımlar atıldı.

Ne var ki, yığınların itici gücüyle Şah'a, onun kanlı diktatörlük rejimine karşı savaşta olumlu bir rol oynayan Humeyni hareketinin, sınıfsal niteliği nedeniyle bir süre sonra işçi sınıfına, ilerici, demokratik hareketlere karşı dönmesi kaçınılmazdı. Komünistler için soru, böyle bir dönüşün olup olmayacağı değil, ne zaman olacağı idi. Devrimci örgütlere saldırılar, hu örgütlerin kapatılması, yayınların yasaklanması ve İran Kürdistanı'nda girişilen kanlı saldırı bu gerçeği gösteriyor.

Yine "Kürtler ve komünistler"

Yükselen Kürt ulusal hareketine karşı silahlı ordu birliklerini sürerken Humeyni şöyle diyor: "Kürdistan'da bozgunculuk yaymaya çalışan bir avuç kanserli uru yok etmeye kararlıyız. Bunlar komünistlerdir". Ve ordunun saldırısının hemen ardından Kürdistan'a giden Humeyni'nin celtatları, ilk ağızda 80 yurtseveri kurşuna dizdi. Köyler, kentler, uçaklarla bombalandı.

Humeyni'nin "Kürtler ve komünistler" hedefini göstermesi bizler için, Türkiye komünistleri için hiç şaşırtıcı değildir. Kemalistler de gerici yüzleri en başta Kürtlere ve komünistlere karşı savaş açarak ortaya sermişlerdi. Sosyal-demokrat Ecevit hükümetinin de sıkıyönetimi uzatarken, halka karşı savaş açarken yine aynı hedefi gösterdiğini biliyoruz.

Ama bu benzerlik burada da kalmıyor. Türkiye'de oportünistler nasıl o gün Kemalistlerin, bugün de liberal burjuvazinin kuyrukçuluğunu yaparak Kürt ulusal hareketine karşı girişilen şovenist, ırkçı burjuva saldırılarına ses çıkarmamışlarsa, aynı tutumları bugün İran'da da görüyoruz.

Baskıya ve teröre karşı ayaklanan İran Kürtleri

Emperyalist oyunu mu?

Türkiye Kürdistanı'nda önce amansız bir baskı uygulayan, sonra da Kürtler bu baskılara karşı baş kaldırdınca bunları "emperyalizmin oyunu" diye tanımlayarak oportünistlere de bir kapı açan Türkiye burjuvazisinin bu taktiği bugün de işliyor. Burjuva kuyrukçusu oportünistler, küçük burjuva sosyalistleri, hep birlikte İran Kürdistanı'ndaki olayları, Kürt halkının saldırılara karşı kendini savunmasını, "emperyalist oyunu" diye nitelidiler. *Yürüyüş* dergisinin 209. sayısında bu görüş yer alıyordu. Fakat, asıl önemlisi, *Politika* gazetesinin 10 Eylül tarihli sayısında, hem de baş sayfada, İran'daki Kürt halkının ulusal, demokratik savaşının "CIA oyunu" olarak damgalanmasıdır. (Dahası da var. Bunun hemen yanbaşı da şöyle bir başlık daha yer alıyor: "TKP 59 yaşında, CHP 56 yaşında". Burju-

vaziye hoş görünme çırpışının, burjuva kuyrukçuluğunun, burjuva şovenizminin bu kadar çarpıcı örnekleri birarada az bulunur.) Şöyle yazıyor *Politika* gazetesi:

"CIA'nın 'Kıbrıs'a karşı Doğu Anadolu bölgesi' adı altında uygulaması soktuğu bu plan çerçevesinde, İran'daki sistem değişikliğinden de yararlanarak, Orta Doğu'da suni bir 'Kürt' sorunu yaratmak istediği, bu amaçla da, MİT-MOSHAD-SAVAK üçgeninin dağılmasından sonra ortaya çıkan boşluğu doldurmak amacıyla İsrail istihbarat örgütü MOSHAD'la tam bir işbirliği içinde olduğu kaydediliyor.

"Ankara'da diplomatik kaynaklardan alınan bilgiye göre, kısa adı MOSHAD olan İsrail istihbarat örgütü, CIA ile yaptığı ortak çalışmalar sonucunda Türkiye'yi uluslararası platformda yalnız bırakmak amacıyla,

Orta Doğu'da, bloksuz ülkelerin de desteğini alabilecek yeni bir devlet kurmak için yoğun çalışmalar yapıyor".

Bu yazının başlığı da şöyle: "CIA, Doğu Anadolu'da 'Kürt sorunu' yaratmak istiyor". *Politika* gazetesi bu yazdıklarıyla gerçekten artık oportünizmin de sınırlarını aşmış, doğrudan doğruya ve açıkça burjuvazinin şovenist ağızyla konuşmaya başlamıştır. En başta şunu sormak gerekir. Doğu Anadolu'da, daha doğrusu Türkiye Kürdistanı'nda bir Kürt sorunu yoktur da böyle bir sorunu CIA mi yaratmaya çalışıyor diyorsunuz? Sonra, "Türkiye'yi uluslararası platformda yalnız bırakmak..." ne demektir? Yazılanlara neresinden bakarsanız başka pislik çıkıyor.

Avrupa DDKD ile Dayanışma Komitesi'nin bir bildirisinde şöyle deniyor:

"Giderek İran yönetimi ülkeyi ortaçağ karanlığına götürüyor. Humeyni, kamuoyundan gerçek kimliğini gizlemek için 'İslam Cumhuriyeti'ne karşı ayaklanma'. Amerika ve SAVAK alanları' yalanı ile jenosid vahşiliklerini temize çıkarmak istiyor. Mustafa Kemal'in kendi jenosid ve caniliklerine, 'halifeliği geri getirmek' ve 'Cumhuriyete karşı ayaklanma' uydurmacası gibidir..."

Komünistler enternasyonalisttir. Proletarya enternasyonalizmini her şeyden önde tutarlar. Proletaryayı, özellikle ezen ulus proletaryasını enternasyonalist bilinçle eğitenin can alıcı önemini hiçbir zaman unutmazlar. Oportünistler ise burjuva kuyrukçusudur. Ulusal sorunda burjuva kuyrukçuluğu ise şoven burjuva ulusçuluğu demektir. İran olayları ve İran'daki Kürt ulusal hareketine karşı tutum bu gerçeği bir kez daha doğrulamıştır.

Nusaybin olayı

Mardin'in Nusaybin kazasında bir olay oldu. Tarih: 22.9.1979, gece mayınlar ve tel örgüleri içinde asker ve kaçakçılar arasında olay oldu. Silahlar konuştu. Bir üstteğmen ve bir er öldü. 3 tane er de yaralandı. Kaçakçılardan 3 tane öldü, 4 tane yaralandı. Yakalanan olmadı. Nusaybini çember içine alan askeri birlikler göidiş ve gelişiyakı yakasak etti. Aramaya başlandı. İki tabanca yakalandı, ayrıca suçsuz iki genç tutuklandı. Askeri komutanlar olayı büyük bir politik olaya çevirmek istediler. Ama Nusaybinli demokrat devrimciler onların oyunlarına gelmeyerek olayı protesto ettiler.

M. Çavreş
Mardin

GENÇLİK HALKIMIZIN GELECEĞİDİR!

*Devrimci gençlik,
örgütleri yıkımdan kurtarma yolunda
yepyeni savaş yöntemleri geliştirecektir!*

Gençlik Yaratıcıdır, Örgütlerimizi Bırakmayız

Davut Çelik

Geçen ay içinde ODTÜ'de gelişen olaylar ve oportünistlerle "solcu"ların bu olaylara karşı aldığı tutum, işçi sınıfının savaş yolundan yürüyen gençlerin örgütlenme siyasetinin yeniden ele alınma gereğini ortaya koydu.

Yüksek öğrenim gençliğinin 6. Filo'ya, ABD emperyalizmine, faşist turmanışa karşı militan, eylemci bir geleneği vardır. 16 Martlarda, DGM direnişlerinde, sokaklara dökülen gençlik, birçok kez sokak çatışmalarına, polis ve jandarmayla barikat savaşlarına girdi. Bunlar halkımızın devrimci savaşımında onurlu bir yer tutan sayfalardır. Son olarak ODTÜ öğrencilerinin jandarmayla giriştikleri yığınsal çatışmada da görüldüğü gibi, gençliğin bu devrimci geleneği sürüyor.

Bütün bunlar karşısında oportünistlerin tutumu ne oluyor? Gençliğin devrimci eylemlerini "goşistik"le suçlayıp, teslimiyetçi çizgilerini açığa vuruyorlar. Devrimci siyasetten "kutup yıldızı" kadar uzak olan bu siyaset hareketimizi bugün nerelere getirdi?

Gençlik hareketinin üç önemli merkezi İstanbul, Ankara ve İzmir'de bugün "solcu" guruplar ve Maoocular önemli bir güçtür ve bu güçleri her geçen gün artmaktadır. Bu şehirlerde 1978 sonlarına kadar verilen savaşımında, kazandığımız başarılar yer yer elden gidiyor. Yığınları anti-faşist, anti-emperyalist çıkışlar etrafında toplayacak gücümüz giderek azalıyor. İzlenen oportünist politika-

nın yerine Leninci çizgiyi koymazsak böyle çıkışlar da olmayacak.

Öteki yüksek öğrenim bölgelerinde de bir iki yer dışında Trabzon, Erzurum, Adana, Bursa gibi şehirlerde hareketimiz ya hiç yoktur, ya da çok geri düzeydedir.

Bütün bu gerçekler karşısında oportünistler sessiz kalıyorlar. "Düzelecek, ne yapalım elimizden bu kadar geliyor" diyorlar. "Üyelerimiz yığın bağları kurmakta yetenezsiz", "kadrolarımız yeterli niteliklere sahip değil" diyerek, yürüttükleri politikanın doğal sonuçlarını neden gibi göstererek oportünist mantıklarını açığa vuruyorlar. Sonra da bütün bunların altındaki gerçekleri açıklayanları "bölücülük", "polis-provokatör" suçlamalarıyla, "kariyerizm" gibi karalama, iftira ve yalanlarla demokratik kitle örgütlerinden uzaklaştırıyorlar. Demokratik kitle örgütlerinin örgütsel bağımsızlığını hiçe sayıyorlar. Demokratik kitle örgütleri üyelerinin, gerçekleri dile getirenlerle, yanlışları eleştirenlerle, bu yanlışları düzeltmek için savaşanlarla, oportünizmi teşhir edenlerle, uzun lafın kısıması TKP'nin Leninci yoldan gelişmesi için dişini tırnağına takarak savaşanlarla konuşmalarını yasaklıyorlar. Tehditle, ağzılarına bal çalarak, vaatler yaparak, idealizasyonu ve örgüt sevgisini kullanarak gerçekleri gizleyebileceklerini, devrimcileri, komünistleri soyutlayabileceklerini sanıyorlar.

Ama boşuna! Savaşlarımızdan sağ oportünizmi de, ortacı oportünizmi de temizleyeceğiz! Burjuvazinin marşını anti-emperyalist, saygı gösterimini gereken ulusal simge gibi göstererek gençlik örgütlenemez, "Mao-

cu-goşist saldırılara cevap verirken yığınsallaşamayız" diyerek gençlik örgütlenemez. Hergün devrimci savaş yolunda birkaç üyesi vurulan çeşitli akımlara "karşı-devrimci" deyip siliip atarak, her okul seçiminde TİP, TSİP gibi gençlik içinde hiçbir gücü olmayan anti-komünist küçük burjuva akımlara her türlü tavizi vererek gençlik örgütlenemez. "Siyasal savaşımımıza fazla ağırlık veriyoruz, akademik savaşımına önem verelim" mantığıyla gençlik hiç örgütlenemez. "Goşizmi eleştiriyoruz" adıyla Savaş Yolu'nda ve benzeri yayın organlarında bizim de yaptığımız doğru eylemleri karalayarak ideolojik savaşım verilemez.

Öğrenci gençliğin can güvenliğini sağlamak kime düşer? Okul içi ve dışı eylemlerde öğrenci gençliğe kim yol gösterecek? Bunları yapacak biziz. Faşist milislere gerektiğinde devrimci şiddet kullanmak yanlış mıdır? Hayır, yanlış değildir.

Son zamanlarda ODTÜ'de görüldüğü gibi "sol"lar ideolojik kofluklarından, açınım eksikliklerinden, küçük burjuva dar gurup çıkarlarından ve ilkesizliklerinden dolayı öğrenci gençliği eylemsizliğe sürüklüyorlar. Sonra da, "burjuvazi güçlü, biz tek başımıza birşey yapamayız" diyerek devrimci görevlerden yan çiziyorlar ve sağ oportünist oluyorlar.

Leninci ideolojinin yol göstericiliğini yaşama geçirmemiz gerekiyor. Değil yığınlar içinde, kendi üyelerimiz içinde bile Leninci ideolojiyi yayamazsak, tartışma ve eleştiriden korkarsak, yığınlardan ve eylemlerden giderek daha fazla uzaklaşırsak, öğrenci gençliği nasıl örgütleye-

biliriz. Böylesi bir politikayla bu iş yürümez.

Ama ne gam! Oportünistlerde yanıt hazır: "Sendikalar, gençlik, kadınlar v.b. gidebilir ama partimiz var" diyorlar. Yığınlardan soyutlanan, elindeki kazanımları bir bir yitiren, üyelerini kafası boğmoş, düşünmekten ve yaratıcılıktan, okumaktan ve tartışmaktan korkan kişiler durumuna getiren oportünistler anlamıyorlar ki, bu yolla o da kalmaz. Yığınları eyleme çekecek ve partiyi uyşukluktan kurtaracak olan Leninistlerdir.

Oportünistler yanıt vermek zorundadır. Devrim yapmayı istiyor musunuz, istemiyor musunuz? Her türlü çabanıza rağmen sizden ileriye giden hareketi çelmelemekten, yığınlardaki devrimci enerjiyi boğmaktan başka birşey yapmıyorsunuz. Ama unutulmamalıdır: Herkes çoğun yanına gitmiyor! Devrimciler, komünistler hızla güneşe akın eder gibi doğrunun yanına akıyor!

Genç devrimciler, işçi, çırak, öğrenci gençler, örgütlerimize sahip çıkalım. Oportünistler, her çeşit devrimci-demokrasi görünümünü bir yana itip en yığıt savaşçıları örgütlerden, İGD'den atmaya başladılar. Bu korkak tasfiyeciliği teşhir edelim. Ideolojik savaşımı hiç yavaşlatmadan, tersine, giderek şiddetlendirerek, ama bunun yanında örgütlerimizi korumanın yaratıcı yollarını arayıp bularak, örgütlerimizi oportünizmin yıkımına karşı koruyalım.

Devrimci gençlik, kanı canı pahasına kurup geliştirdiği örgütlerini yıkımdan kurtarma yolunda yepyeni savaş yöntemleri geliştirecektir.

Örgütlerimizi oportünizme bırakmayacağız!

Kadrolar hesap soruyor

R. Selim

Komünistler hiç karışmasa da, devrimci bilinçleri olmasa da işçiler ekonomik çıkarları için savaşım verirler. O halde komünistlerin görevi nedir? İşçilere ülkenin tüm durumu hakkında siyasi bilinç vermek. İşçiler komünistlerden bunu bekliyorlar.

Oportünistlerin yığınlar karşısında ki konumu işçiler arasında da, gençlik arasında da aynıdır. Onlar gençliğin de yalnızca akademik, demokratik sorunlarıyla ilgilendiğini isterler. Elbette ki gençliğin akademik, demokratik sorunlarıyla ilgileneceklerdir. Ancak bu sorunlara devrimcilerin bakışıyla sağ oportünistlerin ve küçük burjuva sosyalistlerinin bakışı farklıdır. Örneğin TİP'liler de liseli gençliğin sorunlarıyla ilgilenebilirler. Eğitimsel kolları işletilip, öğrenci birliklerinin kurulması, ders kitaplarının gerici içeriği, liselerde sıkıyönetim demek olan disiplin yönetmeliği gibi konularda onlar da çeşitli çalışmalar yapıyorlar. Ama nasıl? Onların kafasında devrim düşüncesi yoktur. Onlar bu sorunun çözümünü düzenin koyduğu kurallara çerçevesinde arıyorlar. Can güvenliği sorununu diğer tüm sorunlarla aynı kefeye koyuyorlar. Faşizme karşı savaşımı küçümseyiyorlar. Nerede savaş kaçınılması varsa onları topluyorlar.

Bugün liseli gençliğin ilgilendiği konular nelerdir? Liseli gençliği oportünistler çok geri bir konumda sanıyorlar. Liseli gençlik akademik sorunlarına sahip çıkıyor ve bundan öte devrim sorunları üzerine, Leninizm üzerine düşünüyor. Bir ortaokulda şöyle bir olay olmuştu: İstiklâl Marşı okunurken devrimci öğrenciler devrimci marşları söyleyip

İstiklâl Marşını söylememişlerdi. Liselerde faşistlere karşı devrimciler kıran kırana dövüşüyor. Ufacık lise öğrencisi ağzını açtı mı "devrim" diyor. Böyle bir gençliğin oportünistlerin "akademik sorunları" hakkında söylediklerini dinlememesi doğal değil mi?

Liseli gençlik bizden çok daha fazla şeyler istiyor. Eğitimsel kollar ve öğrenci birlikleri seminerleri onları doyurmuyor. Bizi TİP kafasıyla yetiştirmeye çalıştılar.

Lenin şöyle diyor: "Herhangi bir örgütün niteliğini doğal ve kaçınılmaz olarak belirleyen şey, o örgütün eyleminin içeriğidir" (Lenin, *Ne Yapmalı*, Sol Yayınları, s.125). Gerçekten de oportünistlerin örgütlenme anlayışları eylemlerinin içeriğiyle bir uyum gösteriyor. Gençliğin "akademik sorunlarıyla ilgilenecek" tek görev olarak benimseyenler devrimci bir örgütlenme kuramıyorlar. Dernekçilik, bürokratik anlayış onların ilgisine işlemiştir. Örgüt denince onların aklına çay içilen, dedikodu yaptıkları, dalga geçtikleri bir dernek gelir. Sıkıyönetimden ötürü eğer dernekte durulmuyorsa aynı şeyler bir kahvehanede tekrarlanır. Konuşulan konular öylesine basittir ki, bir devrimcinin bu görünüm karşısında ruhu kararır.

Yapılan işler, büyük ağırlığıyla piknik, tiyatro ve sinemaya toplu gidişler, köfte satışı. Bu sayıların yapılması yanlışdır demiyoruz. Ama bunların ne için yapıldığı önemlidir. Amacımız ne? Devrimci savaşıma savaştan, kitlelerle bağlı, dalcı "emperyalistleri, tekelleri dişle çığneyen" kadrolar yetiştirmek mi, yoksa yanıma gelenlere oyalanacakları meşgaleler bulmak mı?

Derneğimize gelenlere meşgale bulalım, canları sıkılmasın anlayışı oportünist bir anlayıştır. Devrimden

Ortaokul öğrenimindeki gençler devrimci savaşıma girmişken, oportünistler hâlâ devrimci durum yok diyor.

korkanların anlayışındır. Yalnız şunu belirtelim ki hiç kimse açtıkları "buraya gelenleri oyalayacak şeyler bulmak bizim tek sorunumuzdur" demez. Ya da "devrimci kadrolar yetiştirmeyelim" demez. Ama örgütlü kişisel sorunların, dedikoduların yoğun olduğu bir yer yapar. Onun için dünya dernek binasının içinden ibarettir. Dışarda neler olup bittiğinden onlara ne. Ankara'da yüz bilmem kaç lise varmış, bu liselerde okuyan yüzelli bin genç varmış ve bu gençlerin onbinlercesi devrimci harekete katılmış olmaları ne.

Önerdikleri şey hep aynı. Eğitim, sanat büroları kurun. Kurduk büroları. Ama şunu söyleyelim ki istahla bu işe girişmedik. Daha önce yapmamız gereken bir sürü iş varken, bunların ayakları çok havada kalıyordu. Nitekim bürolar çalışmadı. Başarısızlık, başarısızlık, başarısızlık. Nerede çalışma programın, nerede kadrolar politikan?

Örgütte bürokratik bir mekanizma vardır. Örgütsel sorunlar üzerine kadrolar arasında tartışma olmaz. Tıkantılıklar, başarısızlıklar kadroların moralini bozar. Bunların suçlu kadrolara yüklenir. Kadrolar geriler. Dev-

rimci sorumluluk kadroları yer bitirir. Akşamları uyuyamazsın, herşeyi içine atarsın, sağlığını bozulur. Kimi de çeker gider.

Disiplin demek, susmak, görmemek ve duymamak demektir! Her denileni yapacaksın. Kadro eleştiri getirmekten, soru sormaktan çekinir. O işi yapamayacağını bilse bile yapmam diyemez. Dışlanırım diye korkar.

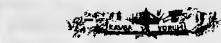
Ne verdiler bize? Bizim silâhımız ideolojimiz değil midir? Herşeyimiz ideolojimizdir. İdeolojiyle donatıldılar bizi. Hangi goşistle tartışırken savunabildik programı? Kore Nire'yi, Güneşli Dünya'yı, anıları mı anlatacağız onlara? Güleler bize! İdeolojiyle donatmadan yolladılar göreve. Silâhsız asker savaş alanlarında.

Seminer denince akıllara goşistlere küfretmek geliyor. Onlar bireysel terörist, silâh kullanıyorlar, v.b.

UDC diyoruz, dayanışma diyoruz. Senin siyasetinden kimi öğretmenler, senin faşistlerle, Maoculara dövüşmene karşı çıkıyor.

Ama artık yönetilenler eskisi gibi yönetilmek istemiyor. Kadrolar uyanıyor. Kadrolar hesap soruyor. Leninçiler hiçbir baskı yıldıramaz.

İşçinin Sesi'nin Yeni Kitabı Çıktı!

Türkiye öyle bir durumdadır ki, greve yığılmal çıkamak ama yalnızca greve kısıtlı kalmamak zorundayız. Bugün, greve çıkmamak 40'ında mezara girecek bir yaşamı kabullenmektir. Yalnızca, dar anlamda "grev" e çıkmak, yine 40'ında mezara girecek bir yaşamı kabullenmektir.

Bunun için, işçi sınıfımız tüm Türkiye düzeyinde tüm emekçilerin istemlerini yükseltmelidir.

Toplu sözleşme şu fabrikada, ya da şu iş kolunda değildir. Toplu sözleşme, toplu hesaplaşma tüm Türkiye'dedir.

Bizim işçi sınıfımız devrimci yeteneğini 15-16 Haziran ayaklanmalarıyla, DGM direnişleriyle,

Proföforlara, MESS'e karşı devrimci grevleriyle kanıtladı. Bu yeteneğin önüne çekilen her türlü seti yıkaçaktır. Ülkeyi çözümlenmeyecek, halkımızı tüketmeyecekler. Bunu yaparak emperyalist zincirin önemli bir halkasını kopartacak,

çürük bir Türkiye'nin tüm bölgede saçacağı zehiri atacak, dünya devrimine ve bu yoldan dünya barışına kalıcı katkı yapacaktır.

Bu işçi sınıfımıza yüklenen ulusal ve enternasyonalist bir görev ve onurdur.

**Toplu Sözleşmeler
ve
Devrim Savaşımları**

Emine Engin

"Toplu Sözleşmeler ve Devrim Savaşımları" kitabının kısa bir bölümü bu sayımızın Çek-AI sayfalarında.

Kitabı, İşçinin Sesi, 29 Parkfield St., London, N.1, İngiltere adresinden, iki kitap karşılığında isteyiniz.

İŞÇİNİN SESİ

devrim için savaşanların sesidir!

ABONE OL! ABONE BUL!

MUHABİR OL!

DAĞITMAK MI İSTİYORSUN?

BİZE BİLDİR!

Adres: 29 Parkfield Street, London, N.1

SOSYALİST ÜLKELERDEN...

ADC

Alman Demokratik Cumhuriyeti (ADC), 7 Ekim pazar günü utkusunun 30. yılını kutluyor. Kahraman Alman halkı, 2. Dünya Savaşı'ndan ve faşizmin neden olduğu korkunç yıkımdan sonra, barışı ve özgürlüğü kalıcılaştırmak için önündeki tek kurtuluş yolu sosyalizmi kurmak için savaştı. Şanlı Almanya Komünist Partisi'nin önderliğinde sosyalizme yürüdü. Komünizmin kalesi Sovyetler Birliği'nin proletarya enternasyonalizmini büyük özverilerle yaşama geçirmesi de yardımcı etken oldu.

Şanlı Kızıl Ordu, Almanya'ya girdiğinde, harabeye çevrilmiş bir ülke ve aç fakat sosyalizmi kurmaya kararlı Almanya halkını buldu. Onların insanca bir yaşama dönemlerine yardım etti. Sovyet askerleri, çok sevdiği başkumandanları J.V. Stalin'in emriyle kahraman Alman halkına tonlarca yiyecek, sağlık malzemeleri dağıttı. Truman ise, İngiliz ve Amerikan ordularına, 10 Mayıs 1945'te "Almanya'yı kurtarmak için değilmiş, yenilmiş bir düşman ülkesi olarak işgal edeceğiz" diye emir

verdi. O da kendi "amaç"larını açıklıyordu.

Kızıl Ordu'nun Nazi ordularını sürüp attığı bölgelerde, savaşın hemen bitiminde, haziran 1945'te, Almanya Komünist Partisi önderliğinde Birleşik Halk Cephesi kuruldu. 1946 yılında, yiğit Alman halkının öncüsü Almanya Komünist Partisi ile sos sosyal-demokratlar birleşerek Marksist-Leninist bir parti olan Alman Sosyalist Birlik Partisi'ni (ASBP) kurdular. Sağ sosyal demokratlar ise daha da gerici konumlara geçtiler. Böylece, sol sosyal-demokratlar milyonlarca cana malolan bir gecikmeyle, en sonunda proleter hegemonyasını, Marksizmi-Leninizmi, proleter diktatörlüğünü kabul ettiler.

Zafere ulaşan Alman halkı, Sosyalist Birlik Partisi'nin önderliğinde faşizmin izlerini silmeye, sosyalizmi kurmaya koyuldu. Nazilerden döktükleri kanların hesabı soruldu, cezalandırıldı, mallarına el kondu. Yunker'lerin, büyük toprak sahiplerinin toprakları, halka dağıtıldı. Yerel yönetim biçimleri kuruldu, temel

hizmetler devletleştirildi. 1 Ekim 1949'da Alman Demokratik Cumhuriyeti kuruldu.

Başlangıçta, ADC sosyalist değil, anti-faşist, anti-emperyalist bir devlettir. 1952'de ASBP'nin 2. Konferansı'nda büyük bir coşkuyla sosyalizmin temellerini kurma kararı alındı. En geniş özgürlükler sağlanmış, sosyalizmin önu açılmıştı. 1958'de utkan Alman halkı büyük bir atılım sosyalizmi kurmaya koyuldu. Bunu, emperyalistlerin sürekli sabotajlarına ve soğuk savaşın baskısına karşın başardı.

Savaşın harabeleri arasından doğan ADC, kuruluşundan 20 yıl sonra dünyanın en sanayileşmiş 10 ülkeden biri olmuştur.

ADC halkı bir zamanlar kendi kurtuluşlarına yardım eden proletarya enternasyonalizmi ruhunu yaşıyor. Dünyada proletaryanın sınıf savaşlarına, ezilen, kurtuluş savaşı veren halklara proleter enternasyonalist dayanışmasını gösteriyor.

ADC'nin 30. kuruluş yıldönümünde tüm ilerici insanlık sosyalizmin bu kalesinin utkusunu kutluyor.

30
yaşında

Vietnam

34
yaşında

Aliye P. Atılın

2 Eylül 1979 Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin 34. kuruluş yıldönümüdür. Vietnam denince akla "anti-emperyalist savaş" gelir. Vietnam halkı emperyalizme karşı kuşaklar ve kuşaklar boyu süren, uzun, acılı ama sonunda eşsiz bir utkuyla taçlanan bir savaş yürütmüştür. Fransız sömürgecilerine, Japon işgalcilerine, Amerikan emperyalizmine ve son olarak da Çin ordularına karşı, bu yüzyılın başından beri, durup dinlenmeden savaşan yiğit Vietnam halkına "pes"! dedirtmeyen, koca Amerikan emperyalizmine diz çöktüren güç neydi?

Bu sorunun yanıtı, temelleri Vietnam devriminin büyük önderi Ho Chi Minh tarafından atılan *Vietnam Komünist Partisi*'dir. Vietnam Komünist Partisi'ni işçi yığınlarının, köylülüğün önderi yapan Leninci siyasetidir. Proletarya enternasyonalizmine içten bağlıdır.

Vietnam halkının devrimci savaşımı ta yüzyılımızın başlarına kadar

uzanıyor. Vietnam o zamanlar Fransız sömürgesidir. Ülkede sömürgecilğe ve onun işbirlikçilerine karşı ulusal bir hareket yükseliyor. Devrimci hareketin önünde can alıcı bir sorun var: Hegemonyayı kim kuracak? Ulusal burjuvazi mi, Vietnam proletaryası mı? Vietnam Komünist Partisi 1. Sekreteri Le Duan yoldaş bu konuda şöyle yazıyor: "Bu kavşak notasında Başkan Ho Chi Minh dehışı ve devrimci pratiğiyle bu ivedi tarihsel gereksinime uygun bir yanıt getirdi. Ülkenin katılması ve ulusun özgürlüğüne kavuşması için, proleter devriminden başka yol yoktur" diyor (Le Duan, *Vietnam Devrimi*, Bilim ve Sosyalizm Yayınları, Mayıs 1978, Ankara).

Ho Chi Minh'in önderliğinde yürüten Vietnam komünistleri, sosyalist bilincin burjuva devrimciliğiyle bulundurulmasına karşı, devrimci hareketin ilk günlerinden başlayarak ardıcıl bir savaşım yürüttüler. Devrimci hareketin ana hedefini, proleter devrimini hiçbir zaman gözden kaçırmadılar.

"Hangi biçimde ve hangi durumda sürdürülürse sürdürülsün, günlük politiklarda olsun, devrimci savaşım pratiğinde olsun, bir devrimcinin sonul amacı hiç gözden kaybetmemesi bir ilke sorunudur. Eğer günlük küçük başarılar ve güncel hedefler için savaş 'herşey' olarak düşünülürse ve sonul amaca 'hiç' gözüyle bakılırsa - 'hareketin geleceğini şimdiye kurban etmek' - o zaman bu, ancak, halk yığınlarını sonsuz kölelikte tutma sonucunu verebilecek en kötü türden oportünizm olur" (agy, s.39) dediler.

Vietnam devrimi daha baştan proletarya diktatörlüğünü kurma perspektifine yöneltildi. "Proletarya için iktidarın ele geçirilmesi mutlak zorunludur, çünkü yönetici sınıfı devirmeksizin ve proletarya diktatörlüğünü kurmaksızın, proletarya sınıf savaşımını utkuya götüremez" (agy, s.140) dendi.

Vietnam proletaryası sayıca toplumun çok küçük bir kesimini oluşturduğu halde ideolojisi ve uyguladığı *Leninci cephe siyasetiyle* dünyaları fethetmiştir. Emperyalizme ve

işbirlikçi burjuvaziye karşı yürüttüğü savaşında halkın en geniş kesimlerini yanına çekerken gözlerini "ardıcılısız ve korkak" liberal burjuvaziye değil, "büyük devrimci tutkuya sahip güçlü köylülüğe" çevirmiştir. "İşçi-köylü bağlaşıklığını erkenden gerçekleştirmeyi başardığı için partimizin kuruluşundan hemen sonra devrimin öncüsü durumuna gelebildi" (agy, s.27).

1930 yılında kurulan Vietnam Komünist Partisi'nin önderliğinde gerçekleştirilen sayısız grev ve kırsal protesto hareketleriyle II. Emperyalist Savaş gelindi. Vietnam toprakları Fransız sömürgecilerinden sonra, karşı kampta yer alan Japonya tarafından işgal edildi. Ho Chi Minh 1941 yılında yurt dışından Vietnam'a döndü. Ve Vietnam Bağımsızlığı için Birlik (Vietminh) adlı halk cephesi kuruldu. Vietnam halkı hem Fransız sömürgecilerine hem Japon emperyalistlerine karşı amansız bir savaşa girdi. Partinin öncülüğünde halk direnişi gelişti ve sovyetler kuruldu. 1945'de Japon yenilgisinden sonra Vietminh Hanoi'da iktidarı ele geçirdi ve 2 Eylül 1945'de Vietnam Demokratik Cumhuriyeti kuruldu.

Devrim öncesinde izlenen Leninci cephe siyaseti, cephenin sağlam bir işçi-köylü bağlaşıklığı temelinde kurulması, cepheye güçlü bir proleter hegemonyasının sağlanması Vietnam devriminin kolayca proletarya diktatörlüğüne geçebilmesini sağladı. Le Duan bunu şöyle anlatıyor: "Ağustos Devriminden doğan demokratik halk devleti, geniş bir ulusal birliği yansıtır. Ama o herseyden önce işçi sınıfının önderliğinde bir işçi-köylü iktidarındır. Bu yüzden demokratik halk devleti, Kuzey'de ulusal demokratik devrimi esas olarak sonuçlandırdıktan hemen sonra, başka bir politik devrim içinden geçmek zorunda kalmaksızın, proletarya diktatörlüğünün görevlerini yerine getirmeye başlamıştır" (agy, s.28).

Vietnam halkının şanlı devrimi, ne yazık ki, *tüm ülke çapında* sosyalizm kuruculuğuna girişilmesi, sömürsüz bir toplum yaratma çalışmalarına

başlanması anlamına gelmedi. Uzak Doğu'daki güçlü konumunu kaybetmekten korkuya kapılan ABD, karşı devrimci güçlere dayanarak Güney Vietnam'da kukla bir karşı-devrim hükümeti kurdu. Vietnam halkı için yeni bir savaşım dönemi başladı. Bir yandan Kuzey'de sosyalizm kuruculuğu ilerliyor, bir yandan da Vietnam Devrimini boğmak isteyen Amerikan emperyalizmi ve işbirlikçilerine karşı amansız bir savaş sürüyordu. Vietnam'da anti-emperyalist savaşla, karşı-devrimi ezmeye savaşımı içiçe geçmişti. Vietnam halkının bu savaşı tam 30 yıl sürdü. 1975 yılı Vietnam halkına kesin utkuyu getirdi. Dünya jandarması Amerika dize getirildi.

Vietnam halkının uzun ve çetin savaşımı tüm dünya halkları tarafından coşkuyla desteklendi. Başta Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkeler, proletarya enternasyonalizminin en güzel örneklerini gösterdiler. Özellikle, dünya devriminin önderi Sovyetler Birliği'nin sonsuz yardım ve desteği gözönünde alınmadan Vietnam halkının savaşımı değerlendirilemez. Dünyanın ilk utkan proletaryasının devleti Sovyetler Birliği, devrim için savaşan Vietnam halkına olan devrimci görevini büyük bir özveriyle yerine getirdi.

Vietnam'da utkuya ulaşan devrimci savaş, "Bir dünya savaşım önleminin pratik olarak mümkün olduğu bir zamanda, emperyalist zincirin zaıf halkalarını kurma olanağını görülmüş bir derecede arttırdığını" gösterdi" (agy, s.50).

Vietnam halkı bugün Leninci Vietnam Komünist Partisinin önderliğinde sosyalizm yolunda ilerliyor. Bu yüzyılın başından beri sürdürdüğü devrimci savaşlarda pısmış, çelikleşmiş Vietnam halkı son saldırıyı, Çin ordularını da bozguna uğrattırmakta güçlük çekmedi. Vietnam Devrimi Leninci devrim teorisini, emperyalizme bağımlı ülkeler halklarının bu teori ışığındaki savaşım yollarını eşsiz bir deneyimle zenginleştirdi. Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'nin 34. kuruluş günü yiğit Vietnam halkına, tüm dünyadaki devrimci güçlere kutlu olsun.

İçinde yaşadığımız devrimci durumda ana görevin ideolojik savaşını daha da hızlandırmak olduğunu sürekli vurguluyoruz. Devrimin nesnel koşullarının olgunlaştığı ülkemizde, devrimci durumu devrime götürmek öznel eğeyi güçlendirmeye bağlıdır. Öznel eğeyi güçlendirmede, yığınlara gerçek devrimci bilinç vermede ideolojik savaşın önemi çok büyüktür. İdeolojik savaş sapla samanı, proleter yöntemlerle reformist yöntemleri, Leninci görüşlerle oportünist görüşleri birbirinden ayırarak yığınlara devrimci bilinç vermeyi sağlar.

İdeolojik savaş yürütürken en önemli halka Leninci ilkelere arı tutmak ve bunlardan bir nebze bile ödün vermemektir. Oportünist görüşlere karşı aşılı olmalıdır. O zaman, bu savaş yürütebilmemiz, Leninci çelik bir kadro olabilmemiz için, en başta kendimizi ideolojik-teorik olarak yetiştirmemiz gerekir.

İdeolojik-teorik yetişkinliğin önemini artıran bir nokta da hareketimizin gelişmişlik düzeyidir. Lenin, 'Ne Yapmalı' da bu savaşın önemini belirtirken şunu söylüyor:

"Partimizin henüz şekillenme sürecinde olması nedeniyle çizgileri henüz belirlenmeye başlamıştır. Hareketi doğru yoldan sapmaktan tehlikesi getiren öteki devrimci düşünce akımlarıyla hesaplaşmasını yapmış olmanın henüz çok uzaktır. Tersine, çok yakın geçmiş sosyal-demokrat (komünist-İ.S.) olmayan devrimci akımların canlanışı ile damgalanmıştır... Bu koşullar altında başlangıçta 'önemsiz' hata gibi görünen şeyler, en kötü sonuçlara yol açabilir. Yalnız dar kafalı kimseler fraksiyonlar arası anlaşmazlıkları zamansız veya gereksiz görebilir. Önümüzdeki yıllarda Rus sosyal-demokrasinin (komünizminin-İ.S.) kaderi şu veya bu 'küçük ayrılığın' güçlenmesine bağlı olabilir" (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce basım, c.5, s.369-370).

Lenin'in *Ne Yapmalı*'yı yazdığı 1902'deki Rus komünist hareketinin durumuyla, Türkiye komünist hareketinin durumu arasında bazı yönlerden benzerlikler vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

1) Hepimizin bildiği gibi işçi sınıfımızın politik öncüsü Türkiye Komünist Partisi, 1973'e dek eritildi, likidasyona uğradı. TKP 1973 atılımı ile yeniden kuruluş sürecine girdi. Kadrolarının büyük ağırlığı genç ve deneyimsizdir.

2) Lenincilerin zorlamasıyla, hareketimizin bugüne dek açıklık getirilmemiş bir sorunlu ilk kez açık tartışılmasına başlandı. Leninci çizgi

LENİNİZMİ LENİN'den ÖĞRENELİM!

Ali Çakırcalı

hareketimize henüz ağırlığını koymaya başladı.

3) Hareketimize açık ideolojik savaşın gelmesiyle birlikte, ilk kez kökleri uzun bir tarihe dayanan oportünizm ve onun devrimci durumda kaçınılmaz bir biçimi ortacılıkla, Leninci görüşler arasındaki kesin ideolojik ayrımlar yığınlar önünde açığa çıktı. Militerler hızla idealizasyonu yıkmaya ve Leninci görüşlere sarılmaya başladılar. *İşçinin Sesi*'ne militerlerden yağan mektuplar bunun açık kanıtıdır. Ancak hareketimiz henüz oportünist görüşlerden arınmış, Leninci çizgi hareketi damgasını vurmuş değildir.

4) Ülkemizde devrimci durum, yaşamın her dalında tüm sertliğiyle kendini duyuruyor. Faşizm ya da ileri demokratik halk devrimi ikilemi kendini daha zorlu dayatıyor. Görüş ayrılıklarının yığınlar önünde açık tartışılmasını zamansız veya gereksiz görenler ya

Lenin'in söylediği gibi dar kafalı olanlar, ya da hiçbir ideolojik yanıt getiremediği için gevezelikle damgalayarak, bu tartışmayı baltalamaya çalışan, başka hesaplar peşinde koşan ortacılar, oportünistlerdir. Çünkü önümüzdeki yıllarda Türkiye'de hareketin kaderi, ikilemin faşizm ya da devrim yönünde çözümü, oportünist veya Leninci görüşlerden birinin ya da ötekini ağırlık kazanmasına bağlıdır.

Tüm bu nedenlerden ideolojik savaşın ve onun için de teorik yetişkinlik daha büyük önem kazanıyor.

Türkiye komünistleri için teorik çalışmanın önemini artıran bir gerçek daha var. Daha önce değindiğimiz gibi, TKP 1973'e dek likidasyona uğratıldı. Bu zamana kadar uzun tarihi boyunca TKP

ideolojik "varlığını koruyup güçlendiremedi, yeni kuşaklara, örneğin bugünkü bir ya da iki yoldaşın varlığı dışında gerçek bir örgüt ve ideoloji birikimi devredemedi. İdeolojik alan tam bir çöldür. ... Bunun özel nedeni teorik düzeyin düşüklüğü, bir anlamda teori düşmanlığıdır".

"Eski kuşaklar'dan parti dışına düşmüşleri bir yana, hele partide kalmışların durumu iyice kötüdür". Bunlar son 15 yılda, devrim hareketi sorunları üzerine bir tek bilimsel, Marksçı-Leninci çalışma vermemiş, teorik içeriği olmayan "turizm" yandaşlı yazılar yazmışlardır (Bak: R. Yürükoğlu, *Üçüncü Program ve Görevlerimiz*, s.72-73).

1973 atılımıyla çarkları yeniden işlemeye başlayan partinin kadrolarının büyük ağırlığıyla genç ve deneyimsiz oluşunun üstüne, "teorik" kahtımı da gözönünde bulundurursak, teorik yetiş-

menin bizim için önemini daha açık görürüz.

O zaman kendimizi teorik olarak nasıl yetiştireceğiz? Marksizm-Leninizm bir bilimdir diyorum. Bilim gibi çalışmak, öğrenmek gerekir. Marksizm-Leninizmi temel yapıtlardan, devrim klasiklerinden okuyacağız.

Günümüzde oportünistler Leninizmin yerine oportünizmi getirmek üzere çeşitli yazılar yazıyorlar. Değişen koşulları öne sürerek, Leninizmi "geliştirenler", "katkıları" yaparlar var. Lenin'den dip not göstermeden verdiği alıntıları çarpıtıp koyanlar var (H. Erdal gibi!). Leninci disiplin diye bürokratik disiplini dayatıp Leninci görüşleri yasaklayanlar var. "Leninci tutum budur", "devrimci tutum budur" diye oportünist görüşleri yaymaya çalışanlar var. Leninizmin devrimci özünü boşaltıp, burjuvazinin kabul edebileceği kadarını öne sürerler var.

Bütün bu oportünist çarpıtmaları görebilmek, bunlara karşı savaşılabilmek, Leninci ideolojimizi anı tutabilmek için devrim klasiklerine sarılacağız. *Leninizmi Lenin'den okuyarak öğreneceğiz*. R.J. Longuet'in oportünistlerin ideolojik eğitimi nasıl baltadıklarına, işçi sınıfı ve komünist militanları nasıl silâhsız bırakmalarına verdiği örnekteki gibi (Bak: *İşçinin Sesi*, sayı: 102) '60'ın üstünde olanların devrim klasiklerini okuması olduğu, 40'ın üstünde olanların ancak broşür, 40'ın altında olanların ise ancak bildiri okuyabileceği düzeyde "komünistler" olmayacağız. Biz, 20'sinde 30'unda Leninizmi Lenin'den öğrenmiş, devrim klasiklerini okumuş, sorunlara duyu Leninci yanıtlar getirebilen, ideolojik-teorik yönden yetişmiş, oportünizmi tanımış devrim kadroları olacağız. İşçi sınıfı, devrimci hareket bizi bunu bekliyor.

Lenin'den öncelikle okumamız gereken kitap ve yazılar şunlardır:

Ne Yapmalı?

İki Taktik

Proletarya Devrimi ve

Dönek Kautsky.

Devlet ve Devrim.

Nisan Tezleri.

İkinci Enternasyonal'in

Çöküşü.

Yaklaşan Felâket.

Siyasal Kriz ve Menşevik

Taktiklerin İflâsı.

Ekonomik ve Siyasal Gö-

revlerimiz.

Oportünizm ve Sosyalizmde Bölünme.